

NAUJAS FRANCUZIJOS KABINETAS PASILIEKA

GAVO PASITIKĖJIMĄ TIK VIENO BALSO DAUGUMA

Svarstė rezignavimo klausimą

PARYŽIUS, Francuzija, kovo 22. — Naujas Francuzijos ministrų kabinetas, vadovaujamas premjero Paul Reynaud, nutarė pasilikti, nors atstovų rumai išreiškė jam pasitikėjimą tik vieno balso dauguma.

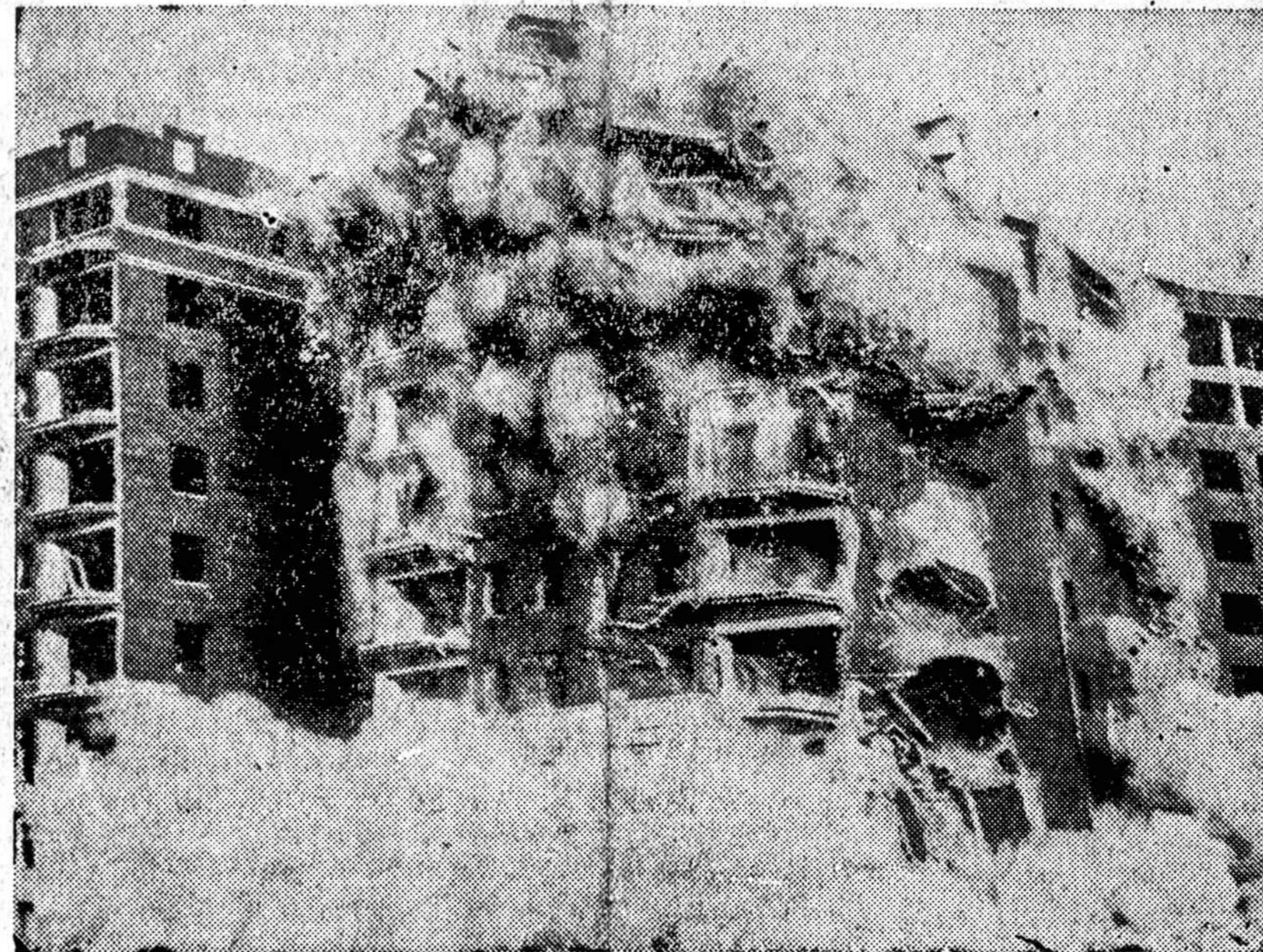
PARYŽIUS, Francuzija, kovo 22. — Francuzijos atstovų rumai penktadienį išreiškė pasitikėjimą naujam Francuzijos ministrų kabinetui, kuriam vadovauja Paul Reynaud. Pasitikėjimas išreikštas 268 balsais. Prieš balsavo 156 atstovai, o 111 nuo balsavimo susilaikė. Pasitikėjimas laimėtas tik vieno balso dauguma.

Tai maža dauguma, ir todėl tuoj po balsavimo ministrų kabinetas susirinko apsva-

ti klausimą, ar pasilikti valdžioje. Vėlesnis pranešimas kabinetas nutaręs pasilikti. Reynaud paskaitė atstovų rumams valdžios deklaraciją. Ji buvo trumpa. Esmėje sakė, kad vyriausioji valdžios užduotis šiandien yra vesti karą su Vokietija ir laimėti jį. Tam tikslui bus dedamos visos pastangos. Reynaud pasakė:

„Laimėti karą reiškia išgelbėti viską. O pralaimėti jį reikš pralaimėti viską.“

Francuzijos parlamentas išsiskyrė Vėlykų švenčių proga. Jis vėl susirinks balandžio 2 d. Jeigu įvyktų netikėtumų, tai parlamentas gali būti susauk- tas sesijai ir anksčiau.

WASHINGTON, D. C.—Šis devynių aukštų pastatas bus dinamito pagalba nugriautas, o į jo vietą pastatytas naujas karo departamento trobesys, kuris atseis \$26,000,000.

Vokietijos patruliai atmušti

PARYŽIUS, Francuzija, kovo 22. — Francuzai atmušė penktadienį Vokietijos patrulius rytuose ir vakaruose nuo Saar upės — sako Francuzijos karo komunikatas.

Britai paskandino vokiečių laivą

LONDONAS, Anglija, kovo 22. — Britanijos submarinas ketvirtadienio vakare torpedavo ir paskandino nacių prekybinį laivą Hedderheim, 4,971 tonų. Britai pasiuntė vokiečių laivą į dugną 8 mylių atstume nuo Danijos pakraščio. Vokietijos vandenys, kurie yra skaitomi minomis apsaugoti. Visa nacių laivo įgula išgelbėta.

Du Danijos laivai paskandinti

LONDONAS, Anglija, kovo 22. — Vokietijos submarinų torpedos pasivertė į dugną du Danijos prekybinius laivus Britanijos pakraščiuose. Paskandinti laivai buvo Christiansborg, 3,270 tonų, ir Charkov, 1,026 tonų.

Suomijos ir Rusijos sutartis galioje

HELSINKIS, Suomija, kovo 22. — Suomija ir Rusija apimainė užgirtomis sutartimis, pranešė penktadienį Suomijos prezidentas Kallio. Sutartis įėjo galion. Be to, Kallio paskelbė paskyręs keturis asmenis į komisiją, kuri nustatys, kartu su Rusijos tokia pat komisija, naują Suomijos ir Rusijos sieną. Suomijos komisijai įeina prof. Bonsdorff, adv. Hackzell, majoras gen. Arvid Appelgren ir leit. pulk. Aminoff.

Britai vyksta Vėlykų atostogų

LONDONAS, Anglija, kovo 22. — Milionai Britanijos gyventojų penktadienį pradėjo vykti atostogų Vėlykų švenčių proga. Vieni keliauja į ukius, kiti iš ukijų į miestus.

Paprastais, normaliais laikais didelė dauguma Britanijos gyventojų Vėlykų proga keliaudavo į ukius. Dabar betgi tukstančiai vaikų, valdžios tarnautojų ir kitokių užsiėmimų asmenų keliauja į miestus iš kurių jiems teko pasišalinti ryšium su karu.

Naujas kabinetas reiškia karą — sako vokiečiai

BERLYNAS, Vokietija, kovo 22. — Vokietijos spauda, kalbėdama apie naują Francuzijos ministrų kabinetą, sako: jis yra įspėjimas, kad Francuzija nori karo; naujas kabinetas reiškia karą.

Švedija pakeitė karo vadovybę

STOCKHOLM, Švedija, kovo 22. — Švedijos valdžia paskelbė, kad vietoj gen. Per Sylvano užims vyriausiojo armijos komandantojo vietą generalas Iva Holmquist. Kavalerijos inspektoriaus vietai paskirtas pulk. Henry Peyron vietoj gen. Gyllenstierna. Jaunesnes, energingesnes jėgas norima pastatyti Švedijos kariuomenės vadovybėje.

Be to, daromi žingsniai priitaikyti bent kai kurias Švedijos vagonus Suomijos geležinkeliams. Suomijos vagonai yra platesni nei Švedijos ir dėl to Rusijos — Suomijos karo metu buvo apsunkintas gabėnimasis amunicijos iš Švedijos į Suomiją. Įsakyta 1933 metų rezervams — apie 10,000 vyrų — turėti 5 mėnesių pratimus.

Italai skaito Reynaudą prieš

ROMA, Italija, kovo 22. — Žinios apie naujo Italijos ministrų kabineto sąstatą nemaloniai paveikė Italiją. Reynaud skaitomas Italijos priešininku. Naujas kabinetas, pasak Italijos spaudos, reiškia, kad abiejų šalių santykiams lemta dar labiau atšalti.

Nuteisė Jungt. Valstijų korespondentą

TOKIO, Japonija, kovo 22. — Japonijos teismas paskyrė bausmės šešis mėnesius kalėti International News Service korespondentui, James R. Youngui. Bausmę tačiau teismas panaikino, nes Young esąs svetimšalis, amerikietis ir laikraštininkas.

Young sugrįžo į kalėjimą, kuriame veikiausiai dar bus apie savaitę, laukdamas iki išsibaigs apeliacijai laikas. Japonijos prokuratura kaltino Youngą tuo, kad jis skleidė melus rašydamas apie Japonijos armiją Kinijoje.

Neieškos artimesnių ryšių su Berlynu ir Roma

TOKIO, Japonija, kovo 22. — Parlamento narys Miyake pareikalavo, kad Japonija ieškotų glaudesnių ryšių su Vokietija ir Italija. Japonijai reiktų apsisaugoti nuo Britanijos spaudimo, jeigu sąjungininkai laimėtų karą, pareiškė jis.

Tačiau užsienių reikalų ministras Arita atsakė, kad Japonijos nesikišimo į Europos reikalus politika pasilieka kaip buvusi.

ŠVENTOJI — Patiriama, kad Šventosios uoste norima koncentruoti dalį Lietuvos pramonės. Netrukus bus paruoštas planas, kurioms pramonės šakoms Šventojai tikėtų kurtis. Ši pradžių, kaip girdėti, manoma Šventoji ugdyti žuvų, gintaro ir medžio apdirbimo pramonę.

KARO ŽINIŲ SĄTRAUKA

PARYŽIUS, Francuzija, kovo 22. — Naujam Francuzijos ministrų kabinetui išreikštas pasitikėjimas 268 balsais. Prieš pasitikėjimą balsavo 156 atstovai, nuo balsavimo susilaikė 111 atstovų. Pasitikėjimas laimėtas vieno balso dauguma. Tuoj po balsavimo Reynaud kabinetas susirinko apsva-

LONDONAS, Anglija, kovo 22. — Vokietijos pakraščiuose britų submarinas torpedavo ir paskandino nacių prekybinį laivą.

LONDONAS, Anglija, kovo 22. — Britanijos prekybinis laivas praneša, kad jis užgavęs ir paskandinęs Vokietijos submariną Šiaurės juroje.

LONDONAS, Anglija, kovo 22. — Sudarymas naujos valdžios Francuzijoje iššaukė Anglijoje tokią reakciją: Britanija turi imtis energingų, dramatiškų žygių kare.

PARYŽIUS, Francuzija, kovo 22. — Francuzai atmušė vokiečių patrulius atakas vakaruose nuo Saar upės.

WASHINGTON, D. C., kovo 22. — Valstybės sekretorius Hull nupeikė Jungt. Valstijų pasiuntinį Kanadai, James Cromwell, dėl to, kad jis per daug atvirai pasisakė prietariams sąjungininkams, britams ir francuzams. Manoma, Cromwell rezignuosias.

TOKIO, Japonija, kovo 22. — Užsienių reikalų ministras Arita pareiškė, kad Japonija neieškosianti artimesnių santykių su Vokietija ir Italija. Antrą vertus, Japonija neremiantis nė sąjungininkų kare su Vokietija.

STOCKHOLM, Švedija, kovo 22. — Švedija padeda Suomijai taip sutvarkyti geležinkelius, kad abiemis šalims galėtų būti koordinuoti krašto apsaugos reikalus.

Amerikos pasiuntinys gal rezignuos

WASHINGTON, D. C., kovo 22. — Amerikos pasiuntinys Kanadoje, James H. R. Cromwell, kalbėdamas prieš porą dienų pareiškė, kad Britanija ir Francuzija kariauja už laisvę ir tautų nepriklausomybę ir kad jo simpatijos priklauso sąjungininkams.

Jungt. Valstijų kongrese kilo protestų dėl Cromwellio per daug atviros kalbos. Valstybės departamento sekretorius Hull nupeikė kalbą. Gal but, kad Cromwell rezignuos.

Federalė valdžia davė \$1,555,699 Illinois valstijai

SPRINGFIELD, Ill., kovo 22. — Federalinė valdžia sutiko duoti Illinois valstijos susisiekimui vandenimis pagerinti \$1,555,699 — praneša Charles P. Casey, valstijos viešųjų darbų direktorius. Prie šitų sumų valstija turės ketvirtadalį savo pinigų pridėti. Viso pagerinimams numatyta išleisti \$2,074,455. Darbą dirbti bus samdomi WPA darbininkai.

Nori naujausius Amerikos lėktuvus pirkti

WASHINGTON, D. C., kovo 22. — Britanijos ir Francuzijos atstovai kreipėsi į Valstijas prašymu parduoti jiems vėliausių modelių lėktuvus, kurie buvo nužirėti Jungt. Valstijų armijai ir laivynui skirti. Amerikos karininkai studiuoja prašymą.

Biblijos studentas nusikirto ranką

PITTSBURGH, Pa., kovo 22. — Emmanuel Shapiro valandomis studijavo bibliją, galvojo apie jos pamokas ir pagaliau nukirto savo kairiąją ranką. Shapiro pasveikšias, bet jis atsisako paašikinti kodėl kirto ranką.

NUMATO KARINIUS TALKININKŲ VEIKSMUS ARTIMUOSE RYTUOSE

VATIKANO MIESTAS, kovo 22. — Vatikano pasiuntinys Syrijoje sekretorius, kunigas Silvio Oddi, ir Vatikano pasiuntinys Turkijoje sekretorius, kunigas Hugo Righi, atvyko į Vatikaną. Jų pranešimai popiežiui sako, kad atrodė, jogei sąjungininkai, britai ir francuzai, ir Turkija ruošiasi karo žygiams.

Vatikane manoma, Turkija pasiekusi kryžkelę: jai tenka arba viešai su talkininkais susidėti, arba duoti garantijas Vokietijai, Rusijai ir Italijai,

kad ji pasilieka neutrali. Vokietija ir Rusija ypatin-gai yra susidomėjusios Dardanelais. Jos nori, kad Turkija nelęstų talkininkų karo laivams plaukti per Dardanelus į Juodąją jūrą ir paliktų Rusijai laisvas rankas siūsti Hitleriui ta jura aliejų. Talkininkai gi nori įplaukti į Juodąją jūrą ir čia sulaukyti siuntimų aliejaus iš Batumo į Vokietiją.

ISAKĖ DEVYNIEMS TURKIJOS LAIVAMS SUGRĮŽTI NAMO

ISTANBUL, Turkija, kovo 22. — Vyriausybė penktadienį išakė devyniems Turkijos prekybiniams laivams, esantiems svetimų šalių uostuose, tuojau grįžti namo. Kodėl toks įsakymas duotas, nepaaiškinta.

Tuo pačiu laiku vyriausybė paskelbė, kad Turkijos kariniams atšė, esantiems Balkanų šalyse, įsakyta skubintis į Aleppo, kur Turkijos, Britanijos ir Francuzijos karo vadnai ruošia planus koordinuoti visų trijų šalių karo pajėgas artimuose rytuose.

Pradėjo leisti vandenį į naują ežerą

CARBONDALE, Ill., kovo 22. — Pabaigtas tvenkinys ir pradėtas leisti vanduo į naują dirbtinį ežerą — Crab Orchard Lake. Numatyta apsemti vandeniu 7,000 akrų žemes. Ežeras tarnaus potvynių kontrolei ir pramogoms Jacksono ir Williamsono kauntėse, Illinois valstijoje.

Pataria duoti vietas suomiams Alaskoje

SAN ANTONIO, Tex., kovo 22. — Mėras Maury Maverick pranešė penktadienį, kad jis pasiuntė telegramą Baltajam Namui, patardamas leisti apsigyventi Alaskoje tiems suomiams, kurie dėl rusų invazijos neteko savo ukijų, namų ir bizniaviečių perėjusiose ir Rusijos rankas Suomijos dalyse.

Reikalauja debatuoti senatvės pensijų planą

WASHINGTON, D. C., kovo 22. — Atstovų rumų narys Hendricks įteikė rumams rezoliuciją. Ji reikalauja leisti tuojau debatams pataisytą Townsendo senatvės pensijų planą. Jeigu kongreso komitetas, kurio žinioje yra sakytas planas, neduos jo debatuoti, tai Hendricks ketina rinkti atstovų rumų parašus, ir, jeigu gaus reikiamą balsų skaičių, tuo budu privers kongreso debatus plano klausimu.

VELESNI PRANEŠIMAI

— Penktadienio vakare J. Valstijų senatas priėmė bilį, kuris skiria žemės ukio reikalams \$923,000,000 cash ir dar \$90,000,000 paskolą iš Reconstruction Finance Corporation.

— Federalus Grand Jury indaitino (apkaltino) B. Frank Wheelch, Georgia valstijos atstovą Jungt. Valstijų kongrese. Wheelch yra kaltinamas tuo, kad pardavinėjo valdžios darbus (vietas).

— Rumunijon atvyko Vokietijos atstovas Clodius. Reikalauja daugiau aliejaus ir kviečių į Vokietiją siūsti.

— Šeši Danijos laivai paskandinti per paskutines dvi dienas.

— Italijos laivas Conte di Savoia, kuriuo vyksta į Jungt. Valstijas Sumner Welles, buvo sulauktytas Gibraltare šešias valandas. Sąjungininkų patrulis ieškojo Vokietijos atstovo, Dr-o Hjalmar Schacht, bet nesuradė.

Tiria laivo nusken-dimo priežastį

BALTIMORE, Md., kovo 22. — Ketvirtadienį nuskeno priplaukoje, Baltimoro uoste, laivas Panaman. Penktadienį jis turėjo išgabenti į Angliją prekių krovinį. Valdžios agentai tiria nelaimės priežastis. Klausama, ar tik jis nenuskendo sabotažo pasėkoje.

Chicagoje ir apieinkai federalio oro biuras šiai dienai pranašauja: Debesuota; tur but snigs; vidutinio stiprumo šiaurės vėjai; saulė teka 5:05 v. r., leidžiasi 6:04 v. v.

ŠLIUPTARNIAI

Istorinis romanas iš Amerikos lietuvių gyvenimo tais laikais, kada labai aštri kova šėjo tarp laisvamanių ("šliuptarnių") ir katalikų ("kryžokų").

Šitą tiesos ir kovos romaną skiria dr. Jonui Šliupui AL. MARGERIS

(Tęsinys)

Naujas salės savininkas, ponas Strindbergas, labai užsidegė ir išbėgo laukan ieškoti niekso, kuris paleido plytgalį. Bet anas suspėjo pasislėpti. Jis buvo gerai kunigo išmokytas ir išgudrintas tokiuose žygiuose. O tai, žinoma, buvo Juodisius, iš anksto kunigo įsakymas atlikti šitą "dievobaimingą" žygį. Ir jis atliko. Iš ko kunigas labai pasidžiaugė, o gal greičiausiai pykė, kam nepataikė dr. Šliupui į galvą. Juk taip buvo sutarta klebonijoje...

Kalbėtojas užsako ant estrados ir tėsė savo prakalbą, žinoma, nepraleisdamas šito kruvino nuofikio. Taigi, jis sakė:

"Man ne naujiena, kad kunigo sugundytas parapijonas paleidžia akmenį į salės langą. Kur tik aš kalbu, beveik visur taip buna. Žinoma, taikoma į mane, bet dažniausiai pataikoma į kitus. Aš apgailestauju šito vaikinio, kuris dėl manęs turėjo nukentėti.

"Bet", pradėjo užsidegti kalbėtojas, "tas žmogus, kuris atliko šitą kruviną darbą, ir tas.

Sveikata Ligoniams

Knygeičė, kuri aprašo apie 350 visokių žolių, medžių žievių, žiedų ir šaknių su nurodymais dėlko juos vartoti.

Taipgi yra nurodymai Europos laivynų ir orlaivynų, kurie dabar dalyvauja mušimose jų kelių toliai ir tt. Tas viskas parašoma spalvuotu žemlapiu. Kaina 35c, 3 setai už \$1.

M. ZUKATIS

334 DEAN BLVD. SPENCERPORT, N. Y.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Sutaisė Dr. D. Pilka. Ji yra tinkamiausia Amerikos lietuviams. Turį paaiškinimus angliškai ir žodynėlį.

KAINA \$1.00

Galima gauti "Naujienose", 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., arba Dr. D. Pilka, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

kuris jį sukurstė taip daryti, turėtų žinoti, jog čia yra laisvas kraštas, jog čia viso krašto konstitucija ir įstatymai garantuoja laisvę susirinkimų, žodžio ir spaudos! Kas neigia ir paniekina šito galingo krašto konstituciją ir įstatymus, tas nėra vertas čia gyventi ir laisvu oru kvėpuoti! Ir jūs turite žiūrėti, kad tokie piktadariai būtų surasti ir prideramai nubausti.

"O vis dėlto", pradėjo kalbėtojas minkščiau, "aš ne tiek smerkiu tą, kuris leido plytgalį, kiek tą, kuris jį sugundė taip daryti. Juk šitas žmogelis gimė ir augo tame pačiame ramybės krašte, kaip ir mes patys. Lietuvės motinos krutys jį penėjo, motinos širdis jį ramino, ir džiaugėsi, kad užaugs iš jo žmogus — doras, kilnus vyras, kuris eis tiesiu keliu ir savo tėvams gėdos nedarys. Motina ir tėvas su ašaromis akyse ir skausmu širdyje išleido jį į Ameriką — į laimės kraštą. Su džiaugsmo ašaromis pasitiko pirmąjį jo laišką, kad jis laimingai plačias juras perplaukė ir Ameriką pasiekė...

"Bet, broliai ir seserys, štai kur motina darė klaidą. Ji, pati budama nuo vaikystės dienų kunigo sufanatizuota, mokino savo vaiką religinių prietarų, mokino neapkęsti tų, kurie kilnų tiki arba visai netiki. Vaikas išaugo į vyrą, nepažindamas tolerancijos, tai yra, neturėdamas nei noro, nei galios pakęsti kitų nuomones, kitų įsitikinimus. Negi jis buvo išmokytas, kad niekad nedaryk kitam to, ko nenori, kad kitas tau darytų. Ne. Jis šitų aukštųjų dovybių nebuvo išmokytas, jų meile nebuvo įskiepytas. Jis jį savo sieloje neturėjo. O neturėdamas, kai tik spėjo patekti į rankas tokių kunigų, kokius čia turime, lengvai davėsi fanatizuojamam, gundomas, kusomas daryti viską, ką tik kunigai jam pal'eps.

"Ir šitas apgailestinas žmogus, kuris paleido tą plytgalį, tikėdamasis pataikyti į galvą man, y-

LACME-NAUJIENU PHOTOS
Sherifo padėjėjas, W. W. Scarborough (dešinėje), yra kamantinėjamas tyrinėjime mirties ūke Gaston'o, Atlanta, Ga. barbario. Gaston'as buvo nužudytas plickiu. Scarborough, kuris yra vienas iš Ku Klux Klan vadų toje apielinkėje, užsigynė, kad Klan'as dalyvavo plickiame.

ra kunigo sugundytas, tiesiog įsakytas tokį piktadarišką darbą atlikti.

"Aš sakau tai, nes iš patyrimo žinau, kad kai tik šitokie akmenų svaidytojai buna suareštuoti, visi prisipažįsta, jog kunigas juos sukusė, stačiai sakyte įsakė taip daryti!

Kai kurie parapijonai pradėjo kilti ant kojų, bet kažkodėl ir vėl atsisėdo. Matyti, nenugalimas smalsumas, ką kalbėtojas toliau sakys, sulenkė jų kojas ir prikalė prie žemės.

"Šiandien mums einant iš stoties nuzvimbė akmuo per galvas. Aišku, buvo taikoma į mane, bet pataikyti į langą. Išbėgęs žmogus šaukėsi gydytojo pagalbos, rėkdamas, 'Vaiką užmušė! Mano vaiką užmušė!' Mes puolėme į tuos namus. Apie trijų metų kudikis gulėjo asloje kraujuose papludęs; gulėjo be žado. Kai atgavo sąmonę, pradėjo prašyti motiną, kad parodytų jam sėtoną, kuris eina prakalbas sakytį... Man galia buvo žiūrėti į šitą sukruvinatą kudikį, į religinę baimę apakintą jo motiną, kuri visa drėbėdama stovėjo kertėje ir bijojosi arčiau mangs prieiti, nes, mat, aš — sėtonas. Kudikiui jau buvo įkalbėta, kad eina sėtonas — nežiurk — nuodėmė — taip kunigas įsakė. Bet kudikis yra kudikis. Jis tikėjimo burtais ir baimė dar nėra pilnai apkrėstas, tai, matyti, smelkėsi prie lango pamatyti sėtoną. O fanatiko rankos taikytas akmuo į mane, pataikė į nekaltą kudikį.

"Kudikis buvo jūsų vargonininko. Katalikų karklai išsitiesė, o akys taip išsoko, kad jeigu dar kiek daugiau, tai būtų iš savo duobių išsiritę. O smuklininkė-mėsininkė Puodžiūnienė, kuri buvo to kudikio krikštamotė, sušuko: 'Džianuk! Mano Džianuką būtų užmušė! Tai šliuptarniai. Tai šliuptarniai kalti.' 'Ne, miela sese', atsakė jai kalbėtojas. 'Tokiais juodais darbais laisvamaniai neužsiima. Smuklininkė-mėsininkė nutilo, o kalbėtojas kalbėjo toliau. 'Štai prie ko priėjo mūsų kunigai. Štai kokio nupuolimo, kokio dugno jie ir jų ištikimiausį tarnai pasiekė. 'Ar aš galiu tyliėti ir rankas sudėjęs laukti, kol jų sąžinė pabus ir jie pasitaisys? 'Ne, broliai ir sesės. Aš prieš juos ėjau ir esiu. Aš blogus jų darbus kovojau ir kovosiu. Aš nenutisiu tol, kol jie neišsilpaus, neišsiskalaus dumblinos savo sąžinės ir taps tikrais lietuviams, tikrais kunigais, tikrais žmonių mokytojais, o ne mulkintojais, nutautintojais ir išnaudotojais! 'Tegu jie sako ant manęs, ką tik jie nori. Aš galiu pakęsti, aš galiu atlaikyti. Aš žinau, kad galų gale teisybė vis tiek laimės, Aš žinau, kad žmonės susipras, tiesą pamatys ir išsilaisvins iš sukty, kreivų kunigų varžtų. Dar daugiau — jie išsilaisvins ir iš religinių prietarų vergijos. 'Kunigai visai niekina mano

raštus ir jus draudžia juos skaityti. Niekina ir užgina skaityti jie ir kun. Dembskio, ir šerno, ir kitų laisvų rašytojų raštus. Jie niekina ir draudžia jus skaityti laisvus, darbininkiškus laikraščius. Žodžiu, jie niekina, smerkia ir gina skaityti viską, kas gali suteikti jumis mokslo, šviesos ir vienybės, rodančios geresnį, pilnesnį gyvenimą ir saugesnę šviesesnę ateitį.

"Bet neklausykite jų. Visados turėkite galvoje, kad lengvo ir ištaigaus jų gyvenimo šaltinis, kad jų valia ir galia jus valdyti ir išnaudoti yra' jūsų pačių tamsybė, jūsų pakrikimas. 'Ir už tai jie bando visur pa-

stoti jums kelią ir neprileisti prie mokslo, šviesos ir vienybės. Jie nenori, kad jūs skaitytumėt knygas ir laikraščius, kurie gali atidaryti jums akis ir parodyti akivaizdžią teisybę, parodyti gyvenimo tikrovę. Jie nenori, kad jūs telktumėtės į laisvas, darbininkiškas organizacijas, kurios gali padaryti jus vieningais ir galingais kovoti savo išnaudotojus. Jie nenori!

"Taip, mieli broliai ir sesės. Kai tik katalikybė atėjo į mūsų kraštą, jos kunigai visados, tarytumei trani bičių tvityje, mīto, tuko, penėjosi ir avilyje mūsų pratėvių prakaitu ir krauju. ir juo labiau katalikybė mūsų tėvynėje plito, juo sunkesnis darėsi ukininkų ir darbininkų gyvenimas. Net koktu ir sakyti, kad kartu su katalikybės mūsų krašte išgalėjimu, išgalėjo ir žiaurioji baudžiava. Ir juo labiau ponai su kunigais tuko ir turtingėjo, juo labiau valstiečiai biednėjo ir nebeteko žmogaus teisių. Pagaliau valstietis buvo taip jau beteisis, kaip arklys, šuo arba katė. Ponas su kunigu galėjo jį pirkti arba parduoti, užstatyti arba išmainyti, plakti arba ir negyvai užplakti!

"Tokia katalikybė ir jos kunigai buvo per šimtmečius, tokia tebėra ir šiandien! Jai nerūpi žmonių šviesa, dorovė, laimė ir ateitis. Ne! Katalikybei ir jos ramsčiams kunigams labiausiai terūpi, kad žmonės būtų tamsūs ir prietaringi, kad jie bijotųsi dievo rustybės ir pragaros kančių. 'Bet broliai ir sesės. Gana

buti tamsybės ir prietarų varžtuose. Gana klausyti kunigų, kurie jokio naudingo darbo nedirbdami, prabėgiai gyvena ir už tai nė aciū jums, savo panėtojams, nepasako. Gana gyveniti sukty jų protu, kreiva jų sąžine. Gana klausyti velnio prasmatnybėmis ir dievo rustybės mis pagrįstos jų valios ir galios. Gana!

(Bus daugiau)

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS

Kovo 31 d., 1940
SOKOLU SALEJE
333 SO. ASHLAND BLVD.

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas: HEMLOCK 9252
Valandos nuo 10:00 v. r. iki 5 v. popiet Nuo 6 iki 9 vak., Treč. ir Penkt. nuo 12 iki 5 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. ir Sekm. pagal sutartį

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikas jus garantavimas. Optometriškai Akijų Specialistas. Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenge teisingai akinius. Visuose atitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausius klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį. Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinij Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921

DR. BERTASH 756 West 35th St. Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį. Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD. Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir nedėl. pagal sutartį Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036. Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro 8939 SOUTH CLAREMONT AVE. Valandos 9-10 A. M. Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak. 1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D. West Town State Bank Bldg. 2900 WEST MADISON STREET Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Telefonas SEELEY 7330 Namų telefonas Brunswick 4597

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose Chicago dalyse

Klausykite mūsų radio programų Antradienio ir Šeštadienio 17-18 val. 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su POVILU ŠALTIMERU.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI Chicago, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos	Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE
LACHAWICZ IR SUNUS 2314 West 23rd Place Phone Canal 2515 SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270	ALBERT V. PETKUS 4704 So. Western Avenue Phone Lafayette 8024
ANTANAS M. PHILLIPS 3307 Lituania Avenue Phone Yards 4908	ANTHONY B. PETKUS 6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142 1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109
J. LIULEVIČIUS 4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572	P. J. RIDIKAS 3354 So. Halsted Street YARDS 1419
I. J. ZOLP Phone Yards 0781 1646 West 46th Street	S. P. MAŽEIKA Yards 1139 3319 Lituania Avenue Yards 1138

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 8022

POCAHONTAS Mine Run is geriausias manų, daug dulkių švina Perkant \$7.65 5 tonas ar daugiau

PETROLEUM CARBOL COKE \$7.75 Perkant 5 tonas ar daugiau Tonas Sales Tax ekstra.

BEDSPREAD MOTIF PATTERN 2523
No. 2523 — Išsiuvinėjimai lovos kapai.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2523
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė.....
Adresas.....
Miestas ir valstija.....

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12.

Dr. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSK.
DENTISTAS
Firm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave
Tel. YARDS 0994
Antradienį, Ketvirtadienį, Penktadienį.
4143 So. Archer Ave
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel. YARDS 4787
Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2308 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir šekmdieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Doktorai
DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 vak. vakaro ir pagal sutartį.
Ofiso Tel. PROSPECT 6731
Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299.

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis
Motery ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak. išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN IS RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 38 metus kaip patyres gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staugias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakarą ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
O F I S A S
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10-12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos.
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434 Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3222 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 6818
Ketvirtadieniais ir Šekmdieniais pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS SILEIKIS

Lietuvos Meno Parodos

Jei mes butumėm sukaktuvių mėgėjai, galėtumėm sakyti, kad šiuomet suėjome lygiai 33-ji metai nuo to laiko, kai išėjo viešumon individualinis (atsieit, atskirų dailininkų kuriamas) Lietuvos menas. Iš tikro, lygiai prieš 33 met. Vilniuje, inž. Petro Vileišio namuose, buvo atidaryta pirmoji mūsų dailininkų kurinių paroda. Tada mūsų meno atstovai veik visą gyvenimo svetur: Rusijoje, Austrijoje, Vokietijoje, Prancuzijoje ir kitur. Daugelis jų labai skurdžiai gyveno. Kai kurie jų, kaltindami dėl to skurdo lietuvių visuomenę, net atsisakė pirmoje mūsų dailės parodoje dalyvauti.

Kiti, kurie parodoj dalyvauti sutiko, atsientė iš svetur kurinius, tiesa, meistriškai padarytus, bet mažai bendro turėjusius su Lietuva ir jos gyvenimu, nes jie patys nuo Lietuvos ir josios gyvenimo ne dėl savo kaltės buvo gerokai nutolę. Anot mūsų parodoje matyti parodoje, galim ir kitokių vaizdų, bet lietuviškoji gamta, josios grožis, josios kalvos ir lygumos, apaugusios žaliomis pievomis, melsvomis ruke paskendusiais miškais arba, jvę aukso jūra banguojančiais jvę laukais, prieš 33 metų mūsų dailėje labai nedrąsiai tesirodė.

Visai kas kita šiandien. Dabar ne tik daug, gal kartais per daug buna lietuviškos gamtos motyvų mūsų dailės parodose, nes Lietuvos dailininkai, gyvendami savo krašte, savoje valstybėje, nuolat beveik be paliovos, tą gamtą stebi, mokosi iš josios lietuviško grožio, semiasi lietuviškos kurybinės nuotaikos.

Kam teko kada nors lankyti meno parodose, tas, be abejo, pastebėjo, kad nors gamta buna viena ir ta pati, kiekvienas dailininkas kitaip ją vaizduoja. Šį skirtumą patys dailininkai aiškina skirtingu požiūriu į gamtą. Kaip tai suprasti? Ar kiekvienas dailininkas kitaip gamtą mato? Ar jo kitokios, negu eilinių žmonių, akys? Be abejo, ne! Dailininkas, jei jis nėra daltonistas, mato gamtą tokia pat, kaip kiekvienas eilinis žmogus. Buvo laikai, kada dailininkai kruopščiai ir labai tiksliai mokėdavo pavaizduoti tikrovę. Apie to meto dailininkus sakoma, kad jie būvę naturalistai, nes tikrovės atvaizdavimas (natūros kopijavimas) būvęs jų dailės vyriausias uždavinys.

Šiandien yra kitaip. Šiandien dailės kurybėje ieškoma ne vergiško murgdžiojimo tikrovės, bet, sadedant tikrovei, vaizdavimo pačio dailininko dvasinio buvio. Vienas dailininkas pats yra kupinas šviesios nuotaikos ir jojo paveikluose tas šviesumas spindi. Kitas, atvirkščiai, paskendęs niurume, tad ir jo kuriniai niurūs, nejaukūs. Ne vien dailininkai, bet ir dailės vertintojai esti nevienodi. Vieniems labiau tinka niurumas, dėlto jie niuriją dailę aukština, vadina ją tikra kurybine ir meniška. Kiti gi, nesutikdami su tos rūšies niurumu, kratosi niurumo ir aukština skaidrumą, šviesumą ir teigiamumą.

Jei 1907 metais visų kryptų, visų šakų, visokio plauko Lietuvos dailininkų šeima be didelio vargo galėjo sutilti

po vienu inž. P. Vileišio namo stogu, vienose bendroje parodoje, tai šiuomet, dabar taisykdo, ne todėl, kad mūsų dailininkai "nesugyventų" (laime, pastaruoju metu sugyvenimas yra neblogas, ir visi žymesni dailininkai—jau-nimas ir "seniai"—telpa vienoje parodoje organizacijoje—Lietuvos Dailininkų Sąjunge), bet todėl, kad nei Kaune, nei Vilniuje, nei juoba provincijoje nėra tokios erdvisios patalpos, kur galėtų sutilti visų dabar Lietuvoje gyvenančių mūsų dailininkų kuriniai, skiriamieji tik vienai parodai.

Kad tai yra tikra, rodo tas faktas, kai pereito meto trijose rudens parodose (dviejose vyrų ir vienoje moterų dailininkų parodoj) buvo per 100 dalyvių, o tai tėra tik pusė viso mūsų dailininkų skaičiaus. Jei kiekvienas mūsų dailininkas (ė) duotų parodai tik po 3 kurinius, susidarytų 600 meno kurinių kolekcija, kuriai reiktų arti 1500 kv. metrų sienų ploto! Tokios meno parodai patalpos Šiandien nerasia ne tik Lietuvoje, bet ir žymiai didesniose kraštuose, išskyrus tuos, kur ruošiamos didelio masto tarptautinės parodos.

Iš to, kas aukščiau pasakytas, nesunku suprasti, kodėl vieninteliėje imanomenėje pa-

rodoms patalpoje — Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejuje — mūsų menininkai gali reikiamai pasirodyti tik ruošdami iš eilės kelias parodas. Šiai parodos eilei ir jos dalyvių atrankai tiksliau nustatyti iš dalies pagelbėjo pačių mūsų dailininkų pasiskirstymas sekcijomis. Turėdami galvoj aukščiau nusakytus kurybinės nuotaikos priešingumus, vieni mūsų dailininkai sudarė modernių kryptų atstovų samburį, pasivadindami individualistais, kiti gi, budami istorikimi senesniųjų ir jau nusistovėjusių dailės kryptų draugai, sudarė realistų sekciją.

Pabaigoj pereitų metų tos dvi sekcijos iš eilės suruošė savo parodas. Sekcija ruošė individualistų sekcija. Jos paroda vyko nuo lapkričio mėn. 19 d. ligi gruodžio mėn. 5 d. Parodoje dalyvavo 26 dailininkai su 113 kuriniais. Parodoje vyravo tapyba, bet nemažai buvo grafikos darbų (medžio raizinių, litografijų, net ofortų).

Tapytojų tarpe individualistų parodoje vyravo V. Vizgirda, A. Gudaitis, M. Račkauskaitė ir V. Eidukevičius, grafikoje—V. Jurkunas. Skulptūru kurinius individualistų parodoje buvo silpnokas ir nebudintys, tai iš parodoje išstatytų darbų apie individualistų skulptūrą negalima buvo spręsti. Mat, parodoj nedalyvavo J. Mikėnas. Dugalis ir kiti žymesni individualistai skulptūrai.

Kai dėl tapybos, tai ji buvo niuroka, persunkta vadinamo "stipraus" kolorito, koks mus krašte retai teatinkamas: aitrai mėlynos, žalios, rudos ir raudonos spalvos darė individualistų dailininkų (ypač Vizgirdos ir Gudaičio) paveiklus viens į kitą gana pana-

šius, todėl ne labai patrauklius. Žymiai įdomesnė ir patrauklesnė buvo M. Račkauskaitės tapyba. Savo kuriniuose dailininkas daugiausia dėmesio kreipia į spalvingumą. Spalvų gausumas M. Račkauskaitės paveikluose dažnai nustelbia piešinį, kurio smulkmenų beveik nematyti.

Visai priešingos nuotaikos su M. Račkauskaitės yra Rimas Kalpokas (P. Kalpokos sunus), mėgstas savo paveikluose visai tiksliai išryškinti ir pavalduoti tikrovę be paslėptų žmonių ir "priekabių". R. Kalpokas paveikluose gamtą ir žmonės tikri, lietuviški. Norėdami tuo įsitikinti, žvilgtelkime į jo paveikslą "Per Lieptą".

Už R. Kalpoką dar įsukmesnis yra A. Šepetys, labiau piešėjas nei tapytojas. Jo dailėje visa taip ryšku, kaip gyvena, tačiau ne banalu ir ne nuobodu, kaip kad pasitaiko naturalistų dailėje. Kad ši mano nuomonė yra teisinga, rodo A. Šepetio paveikslas "Priemiesty". Kiek pakrypę į dešinę medianiai namai, truputį į kairę pasvirusi tvora, bebaigianti nukristi langinė, savotiška "pompos" budelė, nususus medelis ir, pagaliau apsitulijusi senutė, kurio nors kauno priemiesčio kaunos gyvenimo visais tai kaitingai žinoro A. Šepetio paveikslas "Priemiesty". Kiek pakrypę į dešinę medianiai namai, truputį į kairę pasvirusi tvora, bebaigianti nukristi langinė, savotiška "pompos" budelė, nususus medelis ir, pagaliau apsitulijusi senutė, kurio nors kauno priemiesčio kaunos gyvenimo visais tai kaitingai žinoro A. Šepetio paveikslas "Priemiesty".

Iš individualistų grafikų pravers stabtelėti ties P. Augustinavičiumi ir T. Valium. Pirmasis jų—su aiškiu polinkiu į primitivumą, o antrasis—į ornamentumą. Eidamas primitivizmo keliu, P. Augustinavičius tikisi priartėti mūsų liaudies menui ir tuo pačiu pasidaryti itin lietuviška. Be abejo, girtinas tasai sie-tavybys technikos, kolorito, kimas, tačiau ir tam pasiekti pasirinktas tikras kiasis—

šiandien sunku pasakyti. Arčiau prisžiūrėjus grafikų individualistų darbams atrod, kad T. Valiaus kelias tikresnis. Jo raizinių ornamentika atrodo lietuviškesnė už P. Augustinavičiaus primityvus. Tik įsižiūrėkime į jo raizinį "Dionizo Poškos laikaišį". Jame matomas ir D. Poškos Baublys (ąžuolo kamienas, paverstas seniuo muziejumi), ir jo poezijoje apdailinomi žmonės, ir toji XIX-to amžiaus skurdo liudininkė—oetka, kuri šiandienėje Lietuvoje baigia prandytinti.

Trumpai nusakę individualistų parodos ypatumus, dabar žvilgtelkime į realistų parodą. Toji paroda truko 1939 m. nuo gruodžio mėn. 10 ligi 31-uo dienai. Parodoje dalyvavo 48 dailininkai su 271 kuriniu. Vadinasi, ši paroda tiek eksponatų, tiek dailininkų skaičiumi beveik dukart buvo didesnė už individualistų parodą. Realistų parodoje, be kitų, dalyvavo šie plačiai žinomi mūsų dailės ats.: A. Žmuidzinavičius-Zemaitis, J. Zikaras, A. Varnas, J. Šileika, Ad. Smetona, Z. Petravičius, J. Mackevičius, St. Varašius, M. Menčinskas, P. Kalpokas (tėvas), Č. Janušas, A. Jaroševičius, V. Didžiokas, J. Buračas, V. Grybas ir k.

Vengiant aprašinėti tų dailininkų kurinius (nes jų nemačius, iš aprašymo sunku beįsivaizduoti), manau, pravers čia nurodyti jų pačių pasisakymo apie save ir apie savo dailę.

"Galimas daiktas (skaitome realistų parodos kataloge), kad parodos lankytojai, žiurdami atskirų dailininkų kurinius, lengvai juos pažins iš jų tapybos technikos, kolorito, ne įrodymas, kad tie dailin-

kai, nors nevadina save individualistais, nėra individualūs. Galimas daiktas, kad vienas kitas šios parodos eksponatas ne labai tesužavės žiurovus, tačiau iš to nederėtų daryti išvadų, kad toks kurinys iš viso be vertės, kad jam net netinka meno kurinio pavadinimas. Juk ir garsių pasaulio dailės korifėjų darbai ne visi ir ne visus žiurovus vienodai žavi. Net toks meno šedevras, kaip Rafaelo Siksto Madonna jau nebe kartą buvo perkritikuojamas."

Taip, palyginti, kukliai, bet teisingai išpėjo realistai savo parodos lankytojus, kurie, be abejo, rado joje ne mažai vertingų darbų. Kaip pavyzdį galime imti kad ir J. Tubelio bareliją (J. Zikaro darbo), kuriame atvaizduotas ne vien žymusis mūsų valstybės darbuotojas, bet ir jo veiklos sritys.

O čia štai pluoštas tapybos: J. Mackevičiaus "Rami Sventoji", A. Žmuidzinavičiaus "Piliakalnis prietemoje" arba V. Didžioko "Pavasaris kaime". Kaip čia viskas paprasta, jauku ir lietuviška! O čia štai dar lietuviškesnis motyvas—P. Verbicko medžio raizynas "Vestulininkai parvažiuos". Galbut, raizinių technika ne tokia pratmatni, kaip T. Valiaus, bet turinis—iš mūsų žaimo buklės, iš lietuviško gyvenimo paimtas.

Nusakius dvi vyrų parodas, belieka dar kelis žodžius tarti ir apie moterų dailininkų parodą. Moterys dailininkės nebe pirmą kartą Lietuvos parodoje. Bet ankstyvesni moterų pasirodymai buvo atsitikiniai. Dabar jos susitelkė vienioje draugijoje, nors kai kurios tos draugijos narės dalyvauja taip pat bendroje L. Dailininkų Sąjunge. Viso Lietuvos moterų dailininkų priskaitoma arti 45. Ne mažas jų skaičius yra nelietuvės, tik už lietuvių ištekėjusios arba sutapūsios su Lietuva (pav. D. Didžiokienė, O. Kalpokienė, M. Karnienė, E. Lurje ir k), tačiau nestokoją ir tikrų lietuvių dailininkų.

Šioje parodoje lietuviškos pirmąja; viso parodoj dalyvauja 37 dailininkės, išstačiusios arti 300 eksponatų. Deja, tarp tų eksponatų yra tokių, kurių nebuvimas parodoje jai tikrai nepakenktų, bet yra ir vertingų darbų. Prie paskutinių visų pirmą priskirtini D. Tarabildienės darbai, kurių ne tik skaičius žymus, bet ir vertė (išskyrus vieną kitą) nemenka. Ypatingai krinta akysna D. Tarabildienės grafografiuros (tam tikros rūšies raiziniai, daryti grafotuotame kartone). Be grafografiurų, žymią vietą D. Tarabildienės darbuose užima iliustracijos vaikų knygoms ir skulptūra (pav. "Pax Baltica").

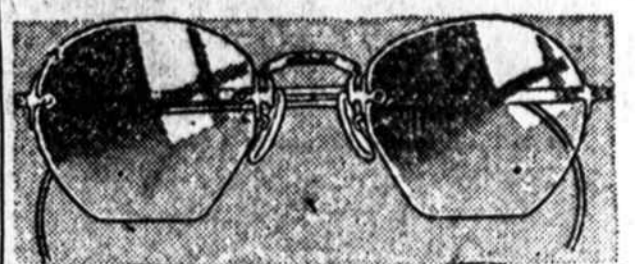
Šalia D. Tarabildienės sąvomeniais sugebėjimais aiškiai išsiskiria O. Kalpokienė (dekoracijų ir kostiumų eskizai). T. Kriauciūnaitė (akvarelinė tapyba) ir A. Davičienė ("Mergaitė su obuoliais"). Šios paskutinės paveikluose, tiesa, pasitaiko stambokų trukumų, tačiau tie trukumai nenustelbia aiškiai matomo talento.

Iš to, kas anksčiau pasakytas, man rodo, aiškėja, kad Lietuvos dailė jau negrįžtamai bus praėjė tie laikai, kada, kaip prieš 3 metus, meno parodos dalyvius reikėdavo žvejoti po visą pasaulį. Lietuva ne tik gluojoja ir maitina šių dienų mūsų menininkus, bet ir teikia jiems stiprių kurybinių akstinių.

—V. Bičūnas.

P. S. "Pasaulio Lietuvis" įdėta trys kurybos pavyzdžiai: Paveiksai — Jono Mackevičiaus "Rami šventoji," Rimto Kalpokos "Per Lieptą." Barel-

jefas—Juozas Zikaras: Juozo Tubelio (galva, su jo finansiniais ir ekonominiais veiksnių ryšiais žvelgiant aplinkui).

Akiniai visokių madų, pritaikyti akims su pilna garantija už 2.45 ir aukščiau. Atsilaisvo žmogui regėjimą ir prailgina daug visokių nesmagumų.

Sulaužyti akiniai sutaisomi už užpeltą kainą, kaip, nauji užpeltai 50c, sulaužyti stiklai 1.00 ir aukščiau. Egzaminavimas akių veltui.

Dr. Karolis Nurkat-Nurkaitis, andasi didžiulėje Jos. F. Budriko kraituvėje kožna diena ir nedeliose iki 4 val. po pietų.

JOS. F. BUDRIK
Furniture House
3409-11 S. HALSTED ST.
Tel. Yard: 2151

KAINUOJA
MAZIAU
PORA 1/2
NUDAZYTI
KURTENUS SU
Gypsy
ECRU CURTAIN DYE
10c
Juz25c
YRA VADUOJA IR NOTIONS
KRAUTUVESE

Sėdymos Žarnos Ligu—
KYLOS IŠGYDYMAS
GARANTUOTAS
Prasykite knygelę DYKAI
Konsultacija DYKAI
Dr. DON C. McCOWAN
N. 1517 25 E. Jackson Boul.
Tel. Webster 3043

MADOS

No. 4412 — Mergaičių kostiumas. Sukirptos miosos 4, 6, 8, 10 ir 12 metų.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blanketę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mirę ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiūsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Cia įdėtu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Miosos _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

"CHEVROLET'S PIRMAS VEL!"

GENERAL MOTOR'S PIRMO NUMERIO KARAS YRA TAUTOS PIRMO NUMERIO KARAS

Vertybėje... Kelionėje su Ekonomija... Pardavime!

Tauta ieško General Motors tikros motorinių karų vadovybės!

Jūs rasite šios tiesos įtikinančius įrodymus pačiuose faktuose, kad General Motors pirmo numerio karas, Chevrolet del '40, yra ir tautos pirmo numerio karas dolerio vertybėje ir pardavime!

Chevrolet's didelis kokybės sąvybių sąrašas, padaro Chevrolet'a iškilia 1940 metų karų vertybe.

Ir ištikro, kad jis yra pardavimų vadas—devintą sykį į pastaruosius dešimtis metų!

\$659

MASTER 85 BUSINESS COUPE

Kiti modeliai kiek brangiau

Visu modeliu kaina Flint, Mich. Pristatymas pagristas gelkelio valstijos ir vietos valdžios mokesčiais (jei yra), pasirinktinai priedai ir dalys — ekstra. Kainos gali pasikeisti be išpėjimo.

Chevrolet turi daugiau negu 175 SVARBIU MODERNU SAVYBIU, ISKATTANT:

"Ilgiausias Iš Visos Kruvos"

181 colų nuo priekinio galo iki bailes zolio—kur ligi skaitosi—Chevrolet 1940 metų yra ilgiausias iš visų žemai kainuojančių karų! Didelis iš lauko, didelis iš vidaus, didelis vertybėje!

NAUJAS ISIMTINAS VACUUM-POWER ŠIFTAS

Vienintelis karas šiuandien, prie kurio vartavimo nuostovo suge gyviltina už jus atlieka 80% reikalingo darbo ir reikalauja tik 20% draiverio pastangų!

CHEVROLET TURI DAUGIAU NEGU 175 SVARBIU MODERNU SAVYBIU, ISKATTANT:

"Važiuok Karališkai" — su Chevrolet's Pabulinta Knee-Action Vairuotoja "Sistema" • Naujas "Royal Clumper" Styling • Pabulinta iš Vidaus ir Lauko • Naujas Full-Vision Bodies by Fisher • Naujos Seal Beam Lempos su Automatic Parking Lempomis • Super Silent Valve-in-Head Inžinas • Patobulinti Hydraulic Stabdžiai.

*Prie Spec. De Luxe ir Master D. Juso Serijų.

PARDAVIMU VADAS PER 8 METUS IS PASKUTINIŲ 9 METU

Eye It - Try It - Buy It!

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c

Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta):

Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsienioose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pingus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Gamta, istorija ir religija

Niekas tikrai nežino, kada atsitiko tie įvykiai, kurių paminėjimui yra skiriama didžioji krikščionybės šventė, Velykos. Lietuviai šią šventę vadina sudarkytu slavišku — lenkišku arba baltgudišku — žodžiu. Slavų žodis "veliki" arba "vielki" reiškia didelis; "Vielkanoc" reiškia didžioji naktis. Stambiausioji slavų tauta, tačiau, tą šventę vadina paimtu iš žydų kalbos žodžiu "Pascha".

Aišku, kad Jėzaus nukryžiavimo data nėra žinoma, nes Velykos, kurios seka už dviejų dienų po tariamo įvykio, nėra švenčiamos kasmet tuo pačiu laiku. Siemet jos "ankstybos", nes yra švenčiamos kovo mėnesį; kitais metais jos buna "vėlybos", nukeltos į antrąją dalį balandžio. Velykų šventės laikas parėina daugiau nuo tam tikrų atmainų gamtoje, negu nuo to, kada įvyko tie dramatiški dalykai, apie kuriuos pasakoja keturi šventraščiai evangelistai.

Ši šventė tikrumoje yra Pavasario šventė, kilusi dar priešistoriniuose tolimos praeities amžiuose. Gilios senovės žmogui, kurio gyvenimas priklausė nuo gamtos jėgų nepalyginti labiau, negu šiandien, darė milžinišką įspūdį tas faktas, kad po žiemės šalčių, gamtą vėl atgema ("prisikelia iš numirusiųjų"), diena pasidarė ilgesnė, oras sušyla ir žemė pradeda apsidengti augmenimis ir nešti vaisius. Apie tą laiką, kai diena ima darytis ilgesnė už naktį, įsiai šitą nuostabią ir jam nesuprantamą atmainą gamtoje pažymėdavo didelėmis iškilimėmis.

Per ilgus šimtmečius šitos kasmet atsikartojančios iškilmės buvo "pagoniškos" (t. y. kaimietiškos). Savo esmėje jos atvaizduodavo mirusio, saulės "dievo" prisikėlimą. Kai prieš dvejetą tūkstančių metų Romos imperijoje įsikūrė didelė miestų civilizacija, tai gamtos garbinimas neteko savo svarbos, ir žmogaus mintyse pirmą vietą užėmė jo paties asmuo ir tam tikri visuomeniniai santykiai, nuo kurių pareina jo likimas.

Romos imperijoje atsirado krikščionybė, gavusi pradžią Romos užkariautoje žydų žemėje, Palestinoje. Šią naują religiją sukūrė žydų biednuomenė. Bet kuomet po kelių sukilimų Palestinoje, Romos legionai sugriovė Jeruzalę (70 metais po Kristaus gimimo), išplėšė jos dievnamio turtus ir atėmė žydų tautai visas jos autonomines teises, tai žydai iš tos pavergtos provincijos centro ėmė keltis į kitus miestus ir pasklido po visą Romos imperiją. Krikščionybės pasekėjai surado įvairiose vietose, daugiausiai didmiesčiuose, naują dirvą savo evangelijai. Naujose sąlygose tačiau ta religija turėjo kai kurias savo idėjas pakeisti.

Tikėjimas į Mesiją, kuris išvadavo žydų tautą iš svetimio jungo, Romos gyventojams nebuvo įdomus. Savo maištais ir sukilimais prieš Romos valdžią žydai dargi buvo pasidarę Romoje labai nepopuliarūs. Jeigu krikščionys norėjo pritraukti į savo tarpą romėnus, jie turėjo parodyti, kad Kristus, kurio atėjimo jie laukia, bus atsiųstas ne vienai žydų tautai, bet visai žmonijai. O kuomet į krikščionių eiles, laikui bėgant, įstojo didelis skaičius tikrų romėnų ir jų įtaka visai nustelbė žydus, tai krikščionių mokslas laipsniškai taip buvo pakeistas, kad įsiai tapo net atkreiptas prieš žydus.

Romai įsigalėjus Europoje, dalyse Azijos ir Afrikos, krikščionybė pasiekė milijonus žmonių tuose trijuose kontinentuose. Bet tautos, kurios šią religiją priėmė, turėjo daug žemesnę kultūrą, negu Roma. Žmonių masėms nebuvo suprantama paini krikščionių filosofija apie Mesijos pasiukojimą žmonijos atpirkimui nuo nuodėmių. Jų protą dar pilnai valdė gamtos jėgų — saulės, perkuno, mėnulio ir t.t. — ir dvasių garbinimo idėjos. Krikščionybės vadai šitą keblumą išsprendė, priimdami žmonių "pagoniškus" išvaizdavimus ir sujungdami juos su mokymu apie Kristų.

Tokiu būdu senoji Pavasario šventė pavirto krikščionių Velykomis. Daugeliui "pagoniškų" dievų buvo duoti "šventųjų" vardai. Tą viską gražiai sukombinuoti, paradant, kad ši nauja krikščionybė savo pagrinduose nesiskiria nuo originalio tikėjimo į žydų Mesiją-Išganytoją, teko, žinoma, teologams, mokslo apie Dievą specialistams.

Bet paprastiems žmonėms teologų išvadžiojimai neįdomus dalykas. Jie džiaugiasi, sulaukę Velykų šventės, dėlto kad reiškia jiems pasilaj ir naujo pavasario pra-

APŽVALGA

KARO ŽVALGYBA

Kiekviena kariuomenė turi savo žvalgybininkus, kurie informuoja tos valstybės valdžią arba prieš kariuomenės vadovybę, apie jos judėjimus, apsiginklavimą, amunicijos sandėlius, strategiskus planus ir t.t.

Vienas rašytojas, Mieczyslaw M. Nowinski (matyt, lenkas), žurnale "The American Mercury" pasakoja, kad —

"Pasaulio karo metu Britanijos šnipai pasiekė išstarnauti trejus metus, kaip Vokietijos Vyriausios Karo Vadovybės karininkui, gen. Luendorffo padėjėjui, tuo tarpu kai vokiečių agentas veikė, kaip britų cenzorius Londone. Bet tai buvo menki žygiai, palyginti su žvalgybos tinklu visoje lenkų valstybėje, kurį naciai turėjo Lenkijoje. Lenkija susmuko, kaip medinis namas, kurį iš vidaus buvo suriję termantai. Savo darbą nacių agentai buvo atlikę taip, kad geriau negalima."

Nowinski paduoda vieną ryškų pavyzdį, kaip Hitlerio šnipai padėjo vokiečių karo jėgoms sutriuškinti Lenkiją. Pirmose karo dienose, sako įsiai, nacių lėktuvai ėmė smarkiai bombarduoti mažą miestelį Leczyca, netoli Lomžos.

"Lenkų karininkai stebėjosi, kad naciai kiekvoja šimtus tūkstančių dolerių, mitydami bombas į tokį jokios reikšmės neturinį punktą. Septynioliktoji ataka iš oro tą paslaptį išaiškino. Vokiečiams pasisekė išsproginti vieną didžiausiųjų slaptų amunicijos sandėlių Lenkijoje, apie kurį žinojo tik tai kei aukščiausieji lenkų karininkai. Vokiečių žvalgyba buvo iš anksto patyrusi apie strateginę Leczycos miestelio svarbą."

Panašiu būdu Vokietija buvo surinkusi žinias apie kitus strateginius punktus Lenkijoje. Pačminčas rašytojas mano, kad mažiausiai 20,000 nacių šnipų buvo nusiųsta į Lenkiją iš Trečiojo Reicho. Be to, Lenkijoje veikė 700,000 savanorių šnipų vokiečių, kurie buvo Lenkijos piliečiai. Iš kiekvienų 30 vokiečių, gyvenusių Lenkijoje, vienas buvo nacių agentas, kuris nuolat siuntinėjo slaptas žinias į Vokietiją.

Kai Pilsudskis susidraugavo su Vokietijos naciais, Lenkiją pradėjo lankyti pulkai vokiečių turistų, kurie visur lino, su visokiais žmonėmis kalbėjosi ir fotografijos aparatais traukė paveikslus — miestų, kaimų, geležinkelių stočių ir tvirtovių. Vokiečių šnipai fotografavo Lenkijos teritoriją ir iš oro, keliaudami "pasazieriniais" "Luftthansa" lėktuvais iš Berlyno į Varšuvą ir atgal.

Todėl, kai pereito rugsėjo mėn. 1 d. naciai puolė Lenkiją, jie turėjo tikslus Lenkijos žemėlapius ir žinojo kiekvieną pėdą žemės užpultoje šalyje. Jų lėktuvai umai sunaikino daugumą lenkų orlaivijų, nesuspėjusių nė pakilti į orą; sudaužė geležinkelių mazgus, padėgė ir sunaikino gasolino ir amunicijos sandėlius, subombardavo traukinius, kuriais buvo gabenami kareiviai ir mobilizacijos centrus. Per keletą dienų kraštas, su 32 milijonais gyventojų, buvo parbloktas.

Nowinski sako, jogei anglai ir francuzai, kad ir būtų siuntę Lenkijon stiprias karo lėktu-

vų eskadras, nebutų galėję jų išgelbėti. Nes vokiečiai taip umai sugriovė bombomis Lenkijos aerodromus ir sunaikino gasolino sandėlius, kad tie angly ir francuzų lėktuvai nebutų radę nei vietos nutupti, nei kuro skraidymui. Hitleriui padėjo laimėti "žaišo karą" Lenkijoje daugiausia nacių karo žvalgyba, kuri Lenkijoje veikė dar negirdėtu istorijoje mastabu.

PILIETINIO KARO AUKOS SUOMIJOJE IR RUSIJOJE

Einant bolševikų karui prieš Suomiją, Maskva ir jos akli tarnai pripasakojo daug balsenybių apie Suomijos kariuomenės vadą, maršalą Mannerheimą: kad jis esąs atžagareivis ir aristokratas, išužęs pilietiniame kare (1918 m.) dešimtis tūkstančių žmonių ir t.t.

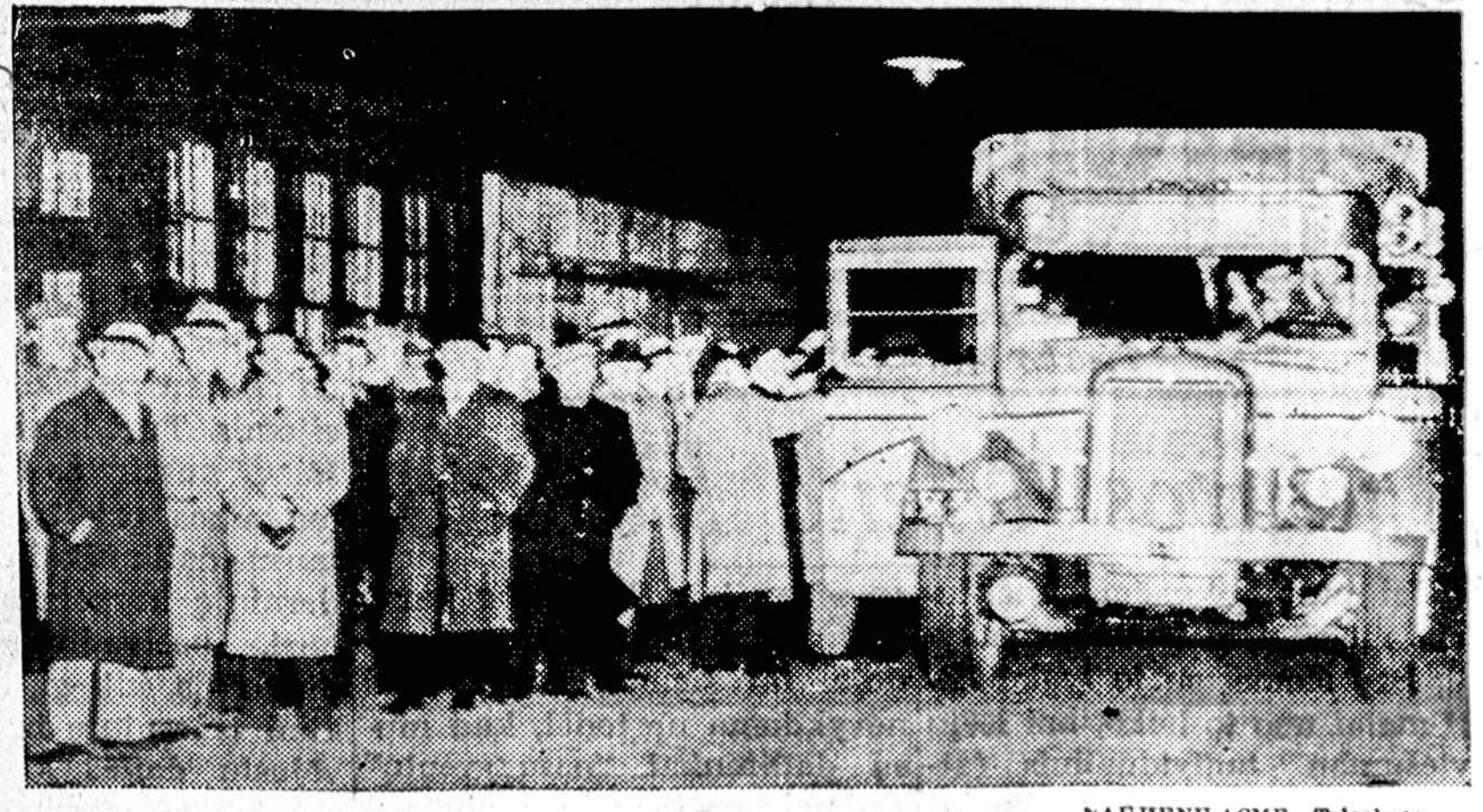
Vienam asmeniui, kuriam ta komunistų propaganda apsupo galvą, "Naujosios Gadynės" redakcija aiškina, kad pilietinis karas visuomet buna žiaurus ir praryja daug aukų, nežinurint kurioje šalyje įsiai iškyla ir kas jį laimi. Suomijos pilietiniame kare 1918 m. žuvo kelios dešimtys tūkstančių gyvesčių (vienai sako, 18,000, kiti — 35,000), bet Rusijos pilietiniame kare žuvo milijonai!

"Reikia atsimint", rašo "N. G." redakcija, "kad pilietiniam kare kerštas ribų neturi. Pradžioje 1921 m. Kominterno Pildkomo posėdyje Luxo viešbuty prie Tverskaja gatvės, Maskvoje, tuometinis sovietų karo komisaras Trockis raportavo, kad nuo pradžios bolševikų revoliucijos iki Kronštado sukilimo raudonieji jau likvidavo vienuolika milijonų "baltųjų"! (Tą raportą savo aqimsis girdėjo dabartinis "Naujosios Gadynės" redaktorius.) Kronštado sukilime žuvo per 12,000 žmonių. Nėra davinijų kiek žuvu laike kaimiečių sukilimų, pasipriešinusių ukų kolektyvizavimui. Tačiau buvo laiku "Naujojo Gadynės" buvo paskelbta rupestingai surinktos skaitmenos, kad tik laike Stalino "čistkų" nužudytą milijonas žmonių."

Dar galima pridurti Gruzijos sukilimo malšinimą, kurį atliko Stalinas. Tenai buvo tiek prafieta kraujo, kad net pats Leninas pasipiktino ir pranešė bolševikų partijos centro komitetui, kad įsiai (Leninas) raportuos apie tą baisią skerdynę partijos suvažiavime ir reikalaus, kad Stalinas būtų išmestas iš partijos arba dar aščiau nubaustas! Bet Leninas staigiai apsigro ir suvažiavime dalyvaudė negalėjo; todėl Gruzijos skerdynės klausimas paliko viešai neiškeltas.

Žodžiu, Rusijos bolševikų vadai praliejo šimtą (jei ne tūkstantį) kartų daugiau kraujo pilietiniuose karuose, negu Suomijos generolas Mannerheimas. Bet Mannerheimas, laimėjęs pilietinį karą, nepasigrobė diktatoriškos galios ir savo rankas, nors įsiai lengvai butų galėjęs tai padaryti. Įsiai butų galėjęs patapti kad ir Suomijos karalium. Tačiau įsiai garbės netroško. Pasibaigus pilietiniam karui, įsiai paliko galią civilinės valdžios rankose. Vėliau įsiai visai pasitraukė iš atktingos tarnybos ir ramiai gyveno savo ukyje. Bet kuomet Suomija buvo užpulta, įsiai vėl sutiko vadovauti ginkluotoms krašto jėgoms, nepaisydamas to, kad valdžioje svarbias vietas turėjo

socialdemokratai. Įsiai su ta valdžia kooperavo ir nebandė vaidinti diktatoriaus rolę. Taigi įsiai nėra despotišku palinkimų žmogus. Jį už tai gerbia visi Suomijos žmonės. O bolševikiškus bašibuzikus Rusijos liaudis neapkenčia.

Anglai rengiasi savo milžinus laivus naudoti kariuomenės gabenimui.

Vilniaus gyvenimo kreivoji

Vilniaus lietuviai ir lenkai. — Keistokas nusistatymas. — Klaipėdos krašto burai. — Vilniaus krašto valstietis. — Pasigenda Lietuvos socialdemokratų partijos. — Vilniaus darbininkai. — Reikia nepasiduoti šovinizmui. — Ryklių siuntimas. (Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Kai atsiduri Vilniaus lietuvių tarpie, tai juste pajuti, kaip jie stipriai nekenčia lenkų ir kiekvieną jiems daromą kultūriniam gyvenime nuolaidą, čionykščiai lietuviai sutinka su didelėmis abejonėmis ir rezervais. Štai visose mokyklose, kur sudaro lenkų mokinių daugumą, yra palikta dėstomųjų lenkų kalba ir greta jos lietuvių kalba einama kaip atskiras dalykas. Vietos lietuviams, nesakyti visiems, šioji mokyklų tvarka labai nepatinka. Jie norėtų, kad butų atvirkščiai, kad lenkų kalba butų einama kaip atskiras dalykas, o visa kita butų dėstoma lietuvių kalba.

Šioks Vilniaus lietuvių daugumos nusistatymas atrodo labai keistokas, bet kaip išsikalbi su įsiai, tai jų šioki nusistatymą pradedi suprasti, nors jo ir patiesinti negali. Vietos lietuvių tiek daug yra nuo lenkų burokacijos nukentėję, kad visa kas lenkiška dabar jiems primena tik prispaudą, tos dar buvusios Lenkijos burokacijos liekanas, ko jie visa savo širdimi niekaip negali pakęsti. Tiek tytiotasi, tiek buvo niekinami Vilniaus lietuviai, kad jie dabar į lenkus ramia širdimi visai negali žiūrėti.

Neįtikinski vietos lietuvių, kad pagaliau ne visi lenkai auomet buvę tokie, kad ir jų tarpe butų tokių lenkų, kurie norėjo su lietuviams gražiuoju sugyventi. Čia jums vietos lietuvis tuoj atkirs, o dėlko auomet tie gerieji lenkai nepakėlė savo protesto balso, kai lietuvių buvo tiesiog žiauriai persekiojami, kai skaudžiai turėjo kultūriniai kentėti.

Jei mėgini įrodinėti, kad štai ir dabar lenkų, tam tikri sluogsniai, visai nuosirdžiai nori su lietuviams gerai sugyventi ir yra tikri Lietuvos valstybės šalininkai, tai vietos lietuvių jums piktai atkerta, kad tai yra iš lenkų tik veidmainystė, kad lenkų niekuomet negalima pasitikėti!

Atrodo, kad tai jau butų kraštutinis, bet Vilniaus lietuvis šį savo nusistatymą taip rimtai ir kietai įrodinėja, kad nieku būdu įikinimas nepasiduoda.

Atrodytų, kad kai kurie iš Vilniaus lietuvių visai rimtai norėtų, kad dabar lenkas Vilniaus krašte butų taikinami tie patys administracijos nuostatai, kurie auomet lenkų buvo taikomi lietuviams...

Dar laimė, kad tokio lietuvių socialdemokratų. Įsiai su ta valdžia kooperavo ir nebandė vaidinti diktatoriaus rolę. Taigi įsiai nėra despotišku palinkimų žmogus. Jį už tai gerbia visi Suomijos žmonės. O bolševikiškus bašibuzikus Rusijos liaudis neapkenčia.

nusistatymo yra maža, bet visviena jie savotiškai veikia vietos administraciją ir reikia su pasigailėjimu konstatuoti tą faktą, kad kaip kas iš valdžios pareigunų šiočiai nuotaiškai pasiduoda ir kartais tikrai šiurkščiai pasielgia su lenkais.

O reikėtų skirti pelus nuo grūdų. Visai neabejotinai tenka tvirtinti tas faktas, kad sakytime, kaime veik visai lenkai valstiečiai, mažazemiai ukininkai nuosirdžiai džiaugiasi, kaip jie sako, Lietuvos sulaukė. Dar daugiau, jų žymi dalis jums atsidėję įrodinėja, kad čia visuomet buvusi Lietuva ir Lietuva amžinai turi pasilikti. Lietuvos valstybės tradicijos čia giliai yra įleidusios savo šaknis. Dar daugiau, kaip kas iš ty valstiečių tisiog sako, kad jie esą lietuviai, tik lenkiškai kalbą ir norį tokiais lietuviams pasilikti, bet senoji karta savo kalbos tradicijas norinti išsaugoti, nors džiaugias, kad jų vaikai jau lietuviškai mokyklose mokomi. Jei palyginti Klaipėdos krašto burą, kuris savo namų apyvokeje vartoja lietuvių kalbą, ir Vilniaus krašto gyventoją, kuris vartoja tik lenkų kalbą, tai gausime tarp jų didelį skirtumą.

Klaipėdos krašto burų lietuvininkų tarpe Lietuvos valstybės tradicijos visai buvo mirę. Taisai buras lietuvininkas, nors ir lietuviškai kalbėjo, bet įsiai tik vokiškai galvojo ir jo visos mintys sukosi apie Vokietiją. Jam Lietuvos valstybė daugeliu atvejų buvo tiesiog nesuprantamas daiktas, jam tai atrodė, kad tai tik rusų imperijos atska'a.

Nors įsiai ir lietuviškai kalbėjo, nors įsiai ir skaitė lietuvių laikraščius ir pamažu pradėjo įsitraukti į bendrą lietuvių kultūrą, bet įsiai nieku būdu nenorėjo išsižadėti vokiečių kalbos ir Vokietijos valstybės įtakos.

Juo labiau įsiai nenorėjo, kad jų vaikai tik lietuviškai mokėtų. Nors įsiai ir pritarė lietuvių mokyklų steigimui, bet reikalavo, kad greta lietuvių kalbos jo vaikai butų mokomi ir vokiečių kalbos.

Tokio nusistatymo Klaipėdos krašte lietuvininkų buvo dauguma, tai veik neabejotinas faktas. Tik dabar, visų Vokietijos vargų akivaizdoje; Klaipėdos krašte tasai lietuvininkų nusistatymas kinta, bet įsiai kinta gal tik tam tikrais materialiais išskaičiavimais, nes Lietuvoje dabar žymiai geriau gyventi. Dabar jau įsiai abejoja, ar nebutų geriau, kad Klaipėdos kraštas butų likęs Lietuvai, bet, žinoma, glaudžiai su Vokietija bendradarbiaujas, kad reikalui ištikus, įsiai, taisai buras galėtų į ką atsiremti. Kitaip tarus, tasai buras savo lietuviystę ir Lietuvos valstybės aspiracijose, savo galvojuimu nėra savarankus, o vi-

same galvojuime centre vis dar glūdi Vokietija ir vokiečių kultūros įtaka. Vilniaus krašto valstietis, lenkiškai kalbas, galvoja daugiau lietuviškai, ar tikriau tarus, jo galvojuimo centrą sudaro Lietuvos valstybiškumas. Jis visai nuosirdžiai yra linkęs visą savo likimą jungti su Lietuvos valstybės likimu. Tiesa, ir jis nori apsaugoti savo lenkų kalbą, bet visai nesipriešina, jei jo vaikai bus lietuviškai mokinami ir Lenkijos valstybės reikalų įsiai visai neboja. Čia yra istorinė Lietuva ir ji turi palikti. Jis čia gyvena, reiškia, turi pasiduoti Lietuvos valstybės likimui.

Aišku, kad ir pas jį yra šiokių tokių lukeraviimų, kad gal kada nors Lietuva sucisanti su Lenkija ir glaudžius santykius, gal kada nors tie amžini ginčai dings ir tuodvi tautos, kaip lygios su lygia bendradarbiaus, bet šie, jo lukesciai visai nesudaro viso jo galvojuimo išcentrinę tašką, tai t.k. lukeraviama, tai tik troškimai, tai atieities klausimas, o dabar jis žiuri visai realiai — čia Lietuva ir ji turi likti.

Suprantama, ir šio valstiečio galvojuime nulemia tam t.kri materialiai veiksniai: Lietuva ukiskai žymiai geriau su tvarkiusi, negu buvusi Lenkijos valstybė. Lietuva turi pas save įgyvendinusi žemės reformą. Lietuva neturi, to valstiečio labai nekenčiamo bajoro dvarininko.

Lietuvoje žemės ukis žymiai pakilęs ir jo pažanga rupinasi pati valstybė. Šie reiškiniai tam mažazemiai valstiečiui, lenkiškai kalbančiam, suteikia daug gražių vilčių, jis tikisi materialiai žymiai aukščiau pakis'ąs. Todėl įsiai visa savo širdimi linkęs savo likimą jungti su bendru Lietuvos valstybės likimu.

(Bus daugiau)

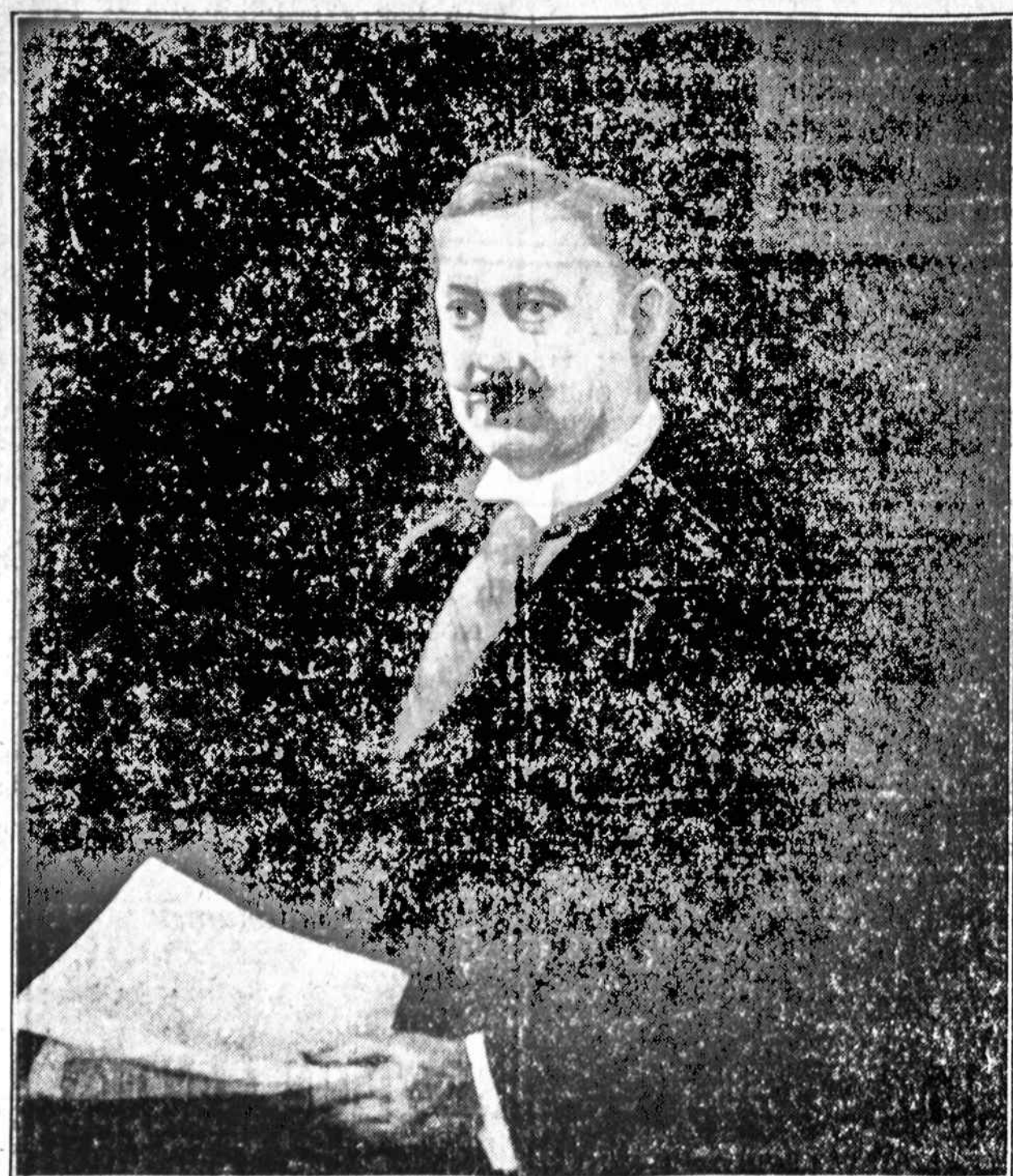
LIETUVOS ŽINIOS

VILNIUS — Kooperatyvų Sąjungos "Lino" speciali komisija apžiūrėjusi Naujosios Vilnos linų fabriką, rado, kad fabrikas nors ir didelis, bet reikalingas pagrindinių patobulinimų ir remontų, kas kaštuos per 50,000 litų. Fabrikas dirba dviem pamainomis su daugiau kaip 300 darbininkais. Per mėnesį pagamina po 200 tonų linų ir nuošukų. Fabrikas galėtų ir dar labiau priimti darbininkų, bet kol kas truksta žaliavos, nes atgautoji Vilniaus sritis pati linų žaliavos veik neturi—linų sėjameji plotai pasiliko SSSR pusėje, todėl žaliava gabenama iš Utenos-Zarasų ir Suvalkijos rajonų. Ateinančioms metams bus rupinamasi išplėsti linų auginimą ir Vilniaus apylinkėse, ypač apie Dukštą, Ignaliną, Nemenčinę ir Eišiškes, kur žemės kiek gerresnės.

KAUNAS.—Vedamos su Švedija derybos dėl oro linijos Kaunas-Stockholmas atidarymo. Susisiekimą palaikytų Lietuvos lėktuvai, tie patys, kurie kurvojuimu nėra savarankus, o vi-

Muzikos Žinios

Veda—NORA

KOMP. MIKAS PETRAUSKAS

Šiandien sukanka lygiai trys metai, kaip Lietuvoje mirė mūsų žymusis dainininkas — kompozitorius Mikas Petrauskas. Užrašai jo duosnaus gyvenimo lietuvių dainos pasauliui yra supinti į saldžiai kvepiančių gėlių vainiką, kuris nuolatos puoš atmintį šio tikrai didelio ir garbingo kurėjo — Miko Petrausko.

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
Langam Uzdangalus Padarom ant Užsakymo
FIRANKOM LAZDAS, MES NUMERUOJAM IR UŽKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

Vėliausias

IŠRADIMAS

KAIP ANT PEČIAUS VIRŠAUS KEPTI IR BE VANDENS VIRTĖ

Šį išradimą mes jums parodysime jūsų namuose. Sukviškite pas save apie 10 svečių, o mes pagaminsime puikiausius pietus JUSŲ VIRTUVĖJE visiškai veltui. Prie to dar namų šeimininkė gaus gražių dovaną.

Dėl susitarimo dienos ir laiko kreipkitės į

JAMES GODITUS

536 Lake Shore Drive, Room 304 Chicago, Ill.
Telefonas SUPERIOR 3391.

STATOME NAUJUS NAMUS

MURINIUS ARBA MEDINIUS. TAIPGI TAISOME SENUS. PARUPINAME PASKOLAS LENGVOMS ISLYGOMS
• Mokėdami kaip renda — išmokėsit už savo namą.
• Firm negu duosit darbą, kreipkitės pas mus, gausit geras sąlygas. APSKAIČIAVIMAS DYKAL.

B. SHUKIS & CO.

4131 SO. FRANCISCO, AVE.
Telefonas LAFAYETTE 5824

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Lietuvių Liaudies Šokių Repertuaras

Neseniai įsistigusi Lietuvių Liaudies Šokių Dr. ja pradėjo darbą. Sudaryta repertuaro komisija, kuri peržūres visą Tautosakos Archyvo turimą liaudies šokių medžiagą ir atrinks tuos dalykus, kurie pasirodys tinkami šiais laikais naudoti. Be to, bus aiškiai ir p. stoviai nustatytas tokių naudes šokių atlikimo būdas, kad tas pat šokis įvairių trupių nebūtų įvairiai aiškiamas ir iki nepažinimo iškraipomas įvairiomis stilizacijomis. Komisiją sudaro: M. Baronaitė, B. Juškevičaitė, Lapsienė, D. Nasvytytė, J. Balyš ir B. Dvarionas. Draugija ėmėsi organizuoti dvi šokėjų grupes: Kaune ir Vilniuje.

["L. A."]

Nepamirškime Savus Jaunuolius Šokėjus

Kalbant apie besilavinantį jaunimą, būtina neturime pamiršti savuosius. Nors tiesa sakius, negalime sakyti, kad lietuviai neremia jaunimo veiklą, bet kad beveik visos jų rūšims yra vienoj pusėj, dainos ir muzikos, tai irgi tiesa. Tuo tarpu nemažai yra jaunimo, kuris turi palinkimo ir gabumų ir kitos dailės srityje — šokio.

Viena tokia grupė yra susibūrusi prie Lietuvių Jaunuolių Draugijos, kuriai vadovauja Vytautas Beliajus, kaip šokių mokytojas. Šie šokėjai ne kartą pasižymėjo ne vien tik tarp savųjų ir svečių Chicagoje, bet ir svetūr. Jie ypatingai gražių recenzijų susilaukė iš anglių spaudos už dalyvavimą tautiniam festivalyje Washington, D. C., per praėjusius du metus.

Šie jaunuoliai trokšta dalyvauti ir šių metų festivalėje Washingtone, kad vėl gražiausiai pagarsintų lietuvių vardą pasauliui. Tokiai kelionei jiems reikalinga medžiaginė parama. Jie, tačiau, neremka aukų, bet dirba, kad sukūlus nors dalinai tokį kelionės fondą. Iš publikos jie nieko daugiau neprašo, kaip tik atsilankyti jų rengiamam vakare ir praleisti smagią valandėlę besigėrint jų talentu ir įdomia interpretacija įvairių tautų šokių. Žinoma, lietuvių šokiai užims didžiausią programos dalį. Butų gražu, kad rytojais parengime, kuris įvyks Lietuvių Auditorijoje (pradžioje vakarą) dalyvautų kuodaugiausia lietuvių. Parodykime šiems jaunuoliams, kad jų veikla yra pageidaujama ir įvertinama.

Linksmų pavasario švenčių visiems muzikos mylėtojams.
Nora G.

Birutė Ruošiasi Statyti Naują Lietuvy Operetę

"Viengungiai"

Birutės choras šiuo laiku ruošiasi savo didžiajam koncertui, kuris įvyks balandžio 21 d., Lietuvių Auditorijoje.

Be koncerto, lietuviai gaus pirmą progą pamatyti ir išgirsti naują lietuvių operetę, "Viengungiai", kuri buvo neseniai parašyta Lietuvoj. Birutė visumet pasižymėjo gražiais koncertais ir operetėmis, tad galima tikėtis, kad ir šį kartą publika bus patenkinta savo jaunuomenės gabumais.

Choro nariai, po vadovybe Jono Byansko, lanko repetitijas du kart ir daugiau į savaitę, kad jie būtų prisiruošę tinkamai pastatyti scenoj naują veiklą.

Birutė dalyvaus ir "Naujienu" koncerte kovo 31 d. M.

KORESPONDENCIJA

Binghamton, N. Y.

MARGOS ŽINIOS IS MUSU KOLONIJOS

Nors gavėnia ir žmonės paliovė ballavoti, bet vistiek šiek tiek kruta Binghamtono lietuviai. Neperseniai buvo koncertas Vilniaus atvadavimo paminėjimui. Birutės Klubas surengė tą vakarėlį, tai programos buvo gana įvairus ir domus. Kalbėtojai buvo: kunigas Casimir Skrypka, Dr. Breivis, Bruno Balčikonis ir Alphonas Jasilonis. Šie kalbėtojai nupasakojo Vilniaus istoriją, jos dabartinį gyvenimą ir kas gali būti ateityje. Vilnius buvo, yra ir bus Lietuvos — buvo kalbėtojų pagrindinė mintis. Šv. Juozapo choras dainavo patriotiškas dainas. Ona Kazlauskaitė padainavo solo; Anelė Andraliunas akompanavo ant piano. Helen Voskiutė buvo iššaukta ant scenos keletą sykių pagroti ant akordeono. Viensiems irgi patiko monai (magic tricks) ir "juggling", kuriuos atliko artistas Happy Barvinchak.

Nuo šių metų užgavėnių įstojio į "blaivininkų" eiles — pasižadėjo negerti stiprių gėrimų iki Velykų — keletas mūsų gerai pažįstamų lietuvių: Kazys Krasauskas, Benjaminas Pilotas, Mike Kunes, Jonas Berčunas ir kelios moterys. Viena esanti nuo Našlių Avenės, o kita nuo Glenwood. Jų vardų nemėnsiu.

Po gavėnios vėl girdėsime apie rengiamus balius. Gaspadinės iš anksto pradeda bijotis apie navatną virtuvės nelaimę. Pasirodo (taip buvo per praėjusį "kelėtą" kartą), kad prapuola vištės ir dešros kaip tik tuo laiku, kai jas reikia dėti ant stalo. Kada rosteriai pilni su skaniais valgiais, tai elektra užgesta keletą minučių ir kol gospadinės susigraibo šviesų, tai rosteriai išvažiuoja per duris.

Na taip ir pabūga kartais kokia butelka ariekos. Man teko nugirsti, kad mažai vartojamos užpakalinės durys tokiais atvejais atsidaro.

Garnys tik vieną sykį buvo atskridęs pas Binghamtono lietuvius per gavėną ir atnešė jauniems čepioniams gražų sunų.

Esu girdėjęs apie juokingą atsitikimą vienam doram berneliui. Šis bernelis, senas Binghamtono gyventojas, yra visiems žinomas — ir dar daugiau pasakysiu, jog turi automobilį (coupe modelį). Vieną dieną šis bernuželis nuvyko pas vieną panelę ant Našlių Avenės ir pradėjo tvirtinti, jog jo "širdelė" esanti nerami. Šioji panelė, daug visur keliavus, pranešė jam apie kažkokius "meilės miltelius". Juo tolyn, juo labiau pradėjo tas kavalierius tikėti tu "meilės miltelių" veikimu. Per didelį prašymą ta panelė išrašė jam receptą. Su šiuo receptu nubėgo tas bernelis į aptieką. Girdėjau, kad bernelio ausys labai paraudusios, kai jis patyręs, jog tie milteliai esą "vabalams naikinti".

Su gavėnios pabaiga bus daugiau veikimo ir daugiau žinių. Jūsų Reporteraitė.

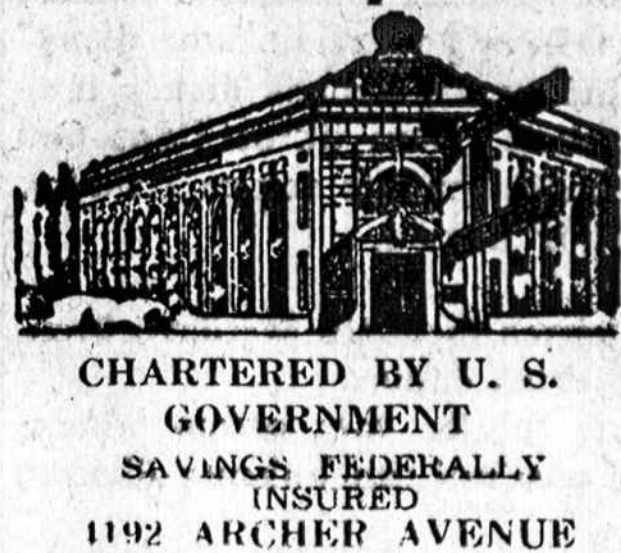
NAUJIENU METINIS KONCERTAS

— IVYKS —
Kovo 31 d., 1940
SOKOLU SALEJE
2343 SO. KEDZIE AVE.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos
Turtas virš - - - - \$4,000,000.00
Atsargos fondas virš - - \$300,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT SAVINGS FEDERALLY INSURED
1192 ARCHER AVENUE

PIRKIT NAUJA Chrysler arba Plymouth

Tai yra Geriausi ir Gražiausi Automobiliai Amerikoje; moderniška, išbulinti. Nužemintos kainos. Lengvi išmokėjimai. Teisingas patarnavimas pas
BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
4030 So. Archer Avenue
Phone Virginia 1515

Remkite Lietuviška Zyduka
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom furničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom angliis ir visas miesto dails.
3406 So. Halsted St.
Sauk#4 Tel. YARDS 3408

FOTOGRAFAS
CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užtaisdomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

PIRKIT NAUJA BUICK MILDA AUTO SALES

Pirmas ir vienintelis Chicagoj lietuvis Buick pardavėjas užkviečia jus del apžiurėjimo ir demonstravimo naujų 1940 metų modelių automobilių.
806 WEST 31st STREET
DOMINIKAS KURAITIS, Sav.
Telephone Victory 1696
ATSTOVAI
ATSTOVAI: KASTAS SABONIS, CHARLES STEPHENS, JUOZAS ZUKAS, RODIN & SHORTY.

Peoples Krautuvė
SIULO ŠIŲ METU DIDZIAUSIA VERTYBĘ

6 Kubiškų Pedų Dideli 1940 Metų WESTINGHOUSE REFRIGERATOR
\$114.75
Didelė Nuolaida Už Seną Refrigeratorių

Lengvūs Išmokėjimai
PEOPLES KRAUTUVĖ Džiaugiasi Pasiulyti Tamstom Didžiausią Vertybę Refrigeratorių Istorijoje. Tik Pamąstykit—6 Kubiškų Pedų, Tikras WESTINGHOUSE Refrigeratorių Už

\$114.75

UŽSISAKYKIT TUOJAUS, NES ŠI KAINA TIK TRUMPAM LAIKUI.

PEOPLES KRAUTUVĖ Pilnai Autorizuota Parduoti WESTINGHOUSE Produktus ir Turi Pilną Pasirinkimą Šių Po Pasaulį Pagarsėjusių Refrigeratorių Visokio Didžio Modelių ir Kainų.

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY

4179-83 ARCHER AVENUE
TELEFONAS LAFAYETTE 3171

Vedėjai ir Pardavėjai Sveikina Savo Kostumerius ir Prielietius su Velykų Sventėm ir Velią Geriausių Pasisekimų
—M. T. Kezes, J. A. Krukas, S. J. Krukas, K. Lesnikas ir Kiti.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 val. ryto
Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1725 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

"LINKSMĄ DIENĄ APTURĖJOM, KĄ IŠ SENO MĖS NORĖJOM..."

Kasgi nenorėtų "apturėti" arba sulaukti linksmos dienužės? Kas nevelytų mainyti liudną mėnesį į vieną linksmą dieną? Juk niekas nenori liudėti. Liudnumas, liudnos dienos temdo mūsų gyvenimą prieš mūsų norą. Tam tikros jėgos tam tikrais veiksniais sutveria ir primeta mums tokius reikalus, kurie verčia mus rupintis, liudėti ir kentėti.

Ir taip buvo nuo amžių. Senovėje žmonės sulaukė linksmos dienužės švęsdavo šventes ir dainuodavo tam tikslui sukurtas dainas.

Šiais laikais ir ypatingai šioje šalyje mes esame laimingesni. Mes laiks nuo laiko galime pasiimti sau linksmą dienužę ir pasilinksinti.

Bet vienas sau nesukursi linksmybės; tai galima padaryti tik bendradarbiaujant su kitais.

Ir, štai, "Naujienos" rengia savo skaitytojams ir rėmėjams tokią linksmą dieną. Tai bus NAUJIENŲ KONCERTAS kovo 31 d. Sokolų svetainėje.

Kiekvienas gali atvykti ir puikiausioje nuotaikoje pasiilinksinti, o po to ilgai, ilgai turėti smagius prisiminimus. JUOZAS.

VIENA SENIAUSIŲ LIETUVIŲ ŠEIMŲ CHICAGOJ

Jonas ir Ona Domikaičiai

Rytoj, 4 valandą po pietų Sokolų Salėje, 2343 So. Kedzie Avenue, įvyksta Radio programų leidėjos; p. Sophie Barcus rengiamas Velykinis Vakaras. Vienas gražiausių numerių bus vienos seniausių Chicago lietuvių šeimų pagerbimas. Tai šeima yra Jonas ir Ona Domikaičiai, kurie jau baigia 46-tus laimingo vedybinio gyvenimo. Jie apsidė 1884 metais, gegužės 10 d., Erzvilkės parapijos bažnyčioje, ir dabar gyvena adresu 1013 West 123rd St., Chicagoj.

Kiti seneliai, kurie dalyvaus

šiam p. Barcus "Velykiniame Vakare" yra Jurgis ir Elžbieta Gerikai, 826 W. 34th Street; B. Kazlauskai, 920 West 54th Place; Adomas ir Aleksandra Urbonas, 4327 South Wash-tenaw Avenue, ir Jurgis ir Elena Dornas, 2145 West 24th Street.

Scenoj šiame rengime bus pastatytas gražus vaizdelis "Rašlytė", bus dovanų dalinimas, šokiai, taipgi ir keli kiti įdomūs numeriai. Šiuo vakaru p. Barcus pažymi savo programų 7-tas metines sukaktuves. Bilietai 75c. (Sp.)

Diena Iš Dienos

Juozo Budrick— Budreko Gimtadieniui

Sveikas, mūsų mokytoju, šiandien iš pat ryto, girdėdamas šią linksmą dieną daug linkėjimų jautrių, ir mums daleisk žodį vieną kaip nors pridėti prie žodžių jų.

Tegul, kur tik atseis keliauti ir muzikos tyrinėt vagas, linkim jums laimę atsiekti tamsybės išgenėt šakas. Ir geidžiam linksmai sulaukti daug, daug gimimo jūsų dienų, ir tas dienas linksmai praleist tarp muzikos ir mokinių. O garbei jūsų aukštai išaugti!

muzikoje tarp lietuvių.

Geidžiam viešai išreikšti, kaip esam dėkingi už tai, jog netingi mus šviesti, muzikole mokinti ir lavint mūsų mintį.

Ką jaučia šiandieną širdis mūsų kiekvieno nesunku atspėti, ko liudi, svajoja širdis ta jautrioji, kai žvaigždės masino savo spinduliais gal tavo sielą, jos į erdvę vilioja. Tu nori skrajoti padangių keliais.

Vai, daug jų ten yra pasaulio platybė ir slenka jos amžius ramiai sau liuosybė, netemdo jų miglos, nespaudžia skausmai. Tik blykčioja žvaigždės iš veido dangaus, lai nušvinta ugninga erdvė begalinė jūsų gimimo dienoj.

Lietuvių Jaunuolių Balaikų Orkestra. Kovo 22, 1940

Juozai "Brangina" Savo Vardadienį

Kovo 19-tą d., Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St., įvyko graži "Juozų" parė. Šios parės iniciatoriai buvo Juozas Bagočenskis, Juozas Blonzius, Juzefa Piktuzienė, Juozas Stulgaitis ir Juozas Bendokaitis. Svečių buvo daug. Visi šoko, valgė ir gėrė kiek tik norėjo. Yes, šie Juozai brangina savo vardadienius. Jie nepaiso kiek tas jiems kainavo, baliavojo ir vaišino kitus. Bravo, Juozai.

— Steponas.

Šsiemė Leidimus

Frank McLamore, 28, su Ann Yonkus, 25
John Carson, 22, su Maria Sulages, 19
Victor Walen, 22, su Angeline Giza, 21
Edward Zabrocki, 23, su Helen Lechawicz, 20
Michael Matis, 48, su Anna Josefowitz, 48

Reikalauja Perskyrų

Charlotte Sokas nuo Charles Sokas
William Sarpalius nuo Alice Sarpalius
Ella Sakowicz nuo Frank Sakowicz
Gavo Perskiras
Gertruda Orlik nuo Charles Orlik
Martha Braze nuo August Braze

Pasilinksminimo Vakarą

Šv. Marijos Parapijos nariai rengia pasilinksminimo vakarą kovo 24 d., pirmąją Velykų švenčių dieną, Parapijos svetainėje, 3501 S. Union Ave. Pradžią 7 val. vakare.

Kviečia visus šv. Marijos parapijos klebonas St. Linkus ir Valdybą. (Skelb.)

Radio

BUDRIKO VELYKINIS RADIO PROGRAMAS IR MAKALŲ TEATRAS

Iš Radio Stoties WCFL—970 k., 5:30 iki 6:30 P. M., Chicago's Laiku

Gerai išlavinta Budriko orkestra iš penkiolikos muzikantų gros lietuviškas liaudies melodijas, vyrų kvartetas dainuos naujas lietuviškas dainas, pritariant orkestrai, ir Makalai švęs Velykas, valgys velykinius pietus.

Programė dalyvaus 44 asmenys gerai išsilavinę artistai. Ir biznio pranešimai nebus nuobodu klausyti. Programas bus girdimas plačiai apylinkėse. Lietuvio J. F. Budriko Radijui ir Rakandų Krautuvė šiuos programas leidžia jau vienuoliktą metai.

—Lietuvių Dailės Mylėtojas

Progress Krautuvė Transliuos Gražų ir Įdomų Velykinį Programą

Primitina radio klausytojams pradėti Velykų dieną smagiai, beklasant šios dienos gražių melodijų, dainų, muzikos, sveikinimų ir Velykinių linkėjimų, kuriuos galėsite oro bangomis iš Stoties WGES, rytoj, Velykose, 11:30 valandą prieš piet. Leidėjai programų Progress Furniture Company, 3224 South Halsted St., ir šių programų vedėjas, A. Žilius, dės pastangas visus gerai palinksinti ir sudomėti. Malonėkite patys pasiklausyti ir patarti savo draugams. Rep. Z

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS

— IYKKS —
Kovo 31 d., 1940
SOKOLŲ SALEJE
2343 SO. KEDZIE AVE.

Iš Politikos Lauko

Ragina Lietuvius Balsuoti už Gutknechtą

Kandidatuoja į Cook Apskričio Prokurorus; Lietuvaitė Darbuojasi Jo Naudai

Visi reikalauja teisingo, be šališko ir drąsaus įstatymų vykdymo prižiūrėjimo iš valstybės-prokuroro. Teisėjas John Gutknecht, kuris yra plačiai žinomas kaip advokatas ir teisininkas, turi tas ypatybes ir jas panaudos jūsų gerovei. Teisėjas Gutknecht savo darbuotėje pasižymėjo žmoniškumu svarstant jaunuolių bylas; panaikino "fixes" trafiko teisme, ir sumažino automobilių vogimą Chicagoje.

Kadangi Teisėjo Gutknecht išsilavinimas ir patyrimas padaro jį vienu iš tinkamiausių kandidatų į Valstybės prokurorus (State's Attorney), aš jaučiu sau už pareigą paraginti lietuvius balsuoti už Judge John Gutknecht į prokurorus. Aš neklysiu pasakiusi, kad kiekvienas jo darbas, kaip valdžios prokuroro, gaus jūsų pritarimą, o jūs didžiūsitės balsavę už jį.

Jūsų parama Teisėjui Gutknecht bus nuoširdžiai įvertinta.

Papasakokite savo draugams apie Teisėją John Gutknecht ir paprašykite, kad Balandžio (APRIL) 9 dieną, jie balsuotų už jį į State's Attorney o' Cook County.

Platesnių informacijų reikalauis kreipkitės prie žemiau pasirašiusios, adresu 134 North LaSalle St. Stella Strikol. (Sk.)

Lietuvos Kariomenės Išengimas Vilniun Filmose

Kovo 24 d., Šv. P. Marijo Gim. Par. Salėje, 68th ir Wash-tenaw (7 val. vak.)

Kovo 25 d., Šv. Antano Par. Salėje, Court ir W. 15th (Cicero).

Kovo 26 d., Šv. Mykolo Par. Salėje, 1644 W. Wabansia Ave Kovo 27 d., Dievo Apvaizdos Par. Salėje, 18th ir Union Ave Kovo 28 d., Darius-Girėnas Memorial Hall, 4414 So. Western Ave.

Kovo 29 d., West Side Hall (buv. Meldažiaus), 2244 West 23rd Pl.

Rodymo pradžia visur 7:30 val. vakaro. Kiekvieno tautiečio pareiga pamatyti šiuos istorinius vaizdus. Rodys br. Motuzai. Kviečia visus, Lietuvai Gelbėti Fondas.

Pirkite tose krautuvėse, kuriuos garsinasi "NAUJIENOSE"

Po 29 Metų — Panaikino Vedybas

Abu "Jaunavedžiai" Paeina Iš Lietuvos

Apskričio teismo teisėjas Niemeyer vakar panaikino vedybas dviejų jau senatvėn einančių chicagiečių, kurie išgyveno kaip vyras ir žmona 29

metus laiko. Jie yra 52 metų Arthur Spencer ir 72 metų Jane Spencer.

Teisėjas jų vedybas panaikino pasiremdamas argumentu, kad jie neturėjo teisės apsivesti, nes yra pusbrolis ir puseserė.

Spenceriai paeina iš Lietuvos, Tauragės apylinkės, ir Lietuvoj gyvendami vartojo pavardę "Sapiro".

OAK LEAF TAVERN

3428 SOUTH HALSTED STREET
Savininkai Agnes Sidlauskas ir Steve Svilainis
Užprašome savo draugus, pažįstamus ŠEŠTADIENIAIS paragauti keptų "BAR B. Q. SPARERIBS" kuriuos mes iškepam lauke išmurytam "Bar B. Q." pečiuje. Sėdvičiai ir geriausi gėrimai kožną dieną.

Linksmų Velykų Švenčių Linkime Visiems
Musų Draugams ir Kostumeriams
MR. & MRS. P. PALIULIS
5-10 Tavern

2320 SO. CICERO AVE. CICERO, ILL.

Linksmų Velykų Visiems Musų Lietuviams
Kostumeriams ir Draugams

MILO-WIESNER RECREATION CENTER

823 West 35th Street

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
Velinam Visiems Savo Draugams,
Prieteliams ir Remėjams

ADVANCE FURNITURE CO. INC.

2536-40 W. 63rd STREET

Tel. HEMLOCK 8400

J. W. Kaledinskas, A. Lapenas, J. Miškus

KLAUSYKIME ŠALTIMIERO RYTMETINIŲ

LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ 10:00 VAL. RYTO 1430 KC. 16 STOTIES W.H.I.P.

Cicero Republikonų Partijos Kandidatai

SVEIKINA NAUJIENŲ SKAITYTOJUS IR VISUS LIETUVIUS SU PAVASARIO ŠVENTĖMS VELYKOMS IR LINKI VISIEMS DAUG LAIMĖS.

Štai Gera Proga Linksmai Velykas Užbaigti

Po tų skanių velykinų pietų atvykite Auditorijon

Tai geri pietai buvo! Rodos, kad mamylės velykiniai pietų vis geresni ir geresni. Na, kiaušiniai nudažyti ir suvalgyti, pietų pabaigti, jau išbudau iš saldaus pogrūdžio, o dabar nebėliko kas daryti. Kažin, kad išieiti kur nors? Juk šiandien yra šventė, ir visi eina ieškoti pašilinksiminio ir draugškimmo.

Kaip su teatru? Bet tenai nematysi draugų. Negalima važiuoti pas draugus, nes jie visi išvažinėję į parengimus. Na, tai! Kodėl pirmiau nepagalvojau? Jei į parengimą nueisiu, tai matysiu gražų programą, sugitiksiu draugų ir Velykas linksmai užbaigsiu.

O, štai, jau ir turiu kur važiuoti. Į Vytauto Beliajaus šo-

Lietuviai Demokrat- tai Veikia 12-tame Warde

Rengiasi prie masinio susirinkimo

Lietuvių Demokratų 12-to Wardo Organizacijos valdyba smarkiai rengiasi prie masinio susirinkimo, kuris įvyks kovo 31 d. 1:30 val. po pietų Darius-Girėno svetainėje, 4414-16 S. Western Ave.

Yra pakviesti žymūs kalbėtojai, dainininkai, muzikai, chorai ir aktorai, kurie pildys programą. Apart to, bus rodomi kruti- mi paveikslai pritaikyti Lietu- vių dvasiai. Kiekvienas atsilan- kęs turės progą laimėti dova- nų. Atsiminkite, kad įžangos mokėti nereikės. Viskas yra prizuodama veltui.

Skubėj į "Naujiečių" koncertą. Prašome visus lietuvius nesi- vėlėti. Programas praeis: pas- kirtu laiku punktuotai, nes norime, kad programą greitai užabigus galėtume visi va- žiuoti į "Naujiečių" koncertą, kuris įvyks tą pačią dieną. Reikia žymėti, kad 12-o Wardo Lietuvių Demokratų Organizacijos valdyba daro griežtą reikalavimą į atatinka- mas vietas, kad daugiau Lie- tuvių iš mūsų Wardo gautų dar- bus. Iki šiolei mūsų organiza- cijos pastangomis gavo darbus dar tik 10 ypatingai. Šitas skaičius turi būti padvigubintas.

Todėl visi 12-to Wardo Lietu- viai demokratai spieskitės prie šios organizacijos, nes masiniu ir vieningai veikdami mes pa- sieksime tikslo.

Steponas Narčis.

Help These Young People Get To Washington

— And Have A Swell Time Yourself —

Vytautas Beliajus ir Weneta Grybas

What are you planning to do after Easter Sunday's dinner? Nothing much? That's swell, because here's a hum- dinger of an idea. We've been going to shows right along, so just to be different let's go where we can see a good program and dance after it. What I've got in mind is Vy- taut Beliajus's Dance Festival at the Lithuanian Auditorium (3133 So. Halsted St.).

For color you'll have the costumes of such countries as Lithuania, Russia, Poland, Palestine, Mexico, and some others. For variety there'll be good old American square dances mixed in with the folk dances, and for modernity, grace- ful exhibition dances. (I hear there are an Apache dance and Tango that are so good

you'll think you're in the dens of France and then in sunny Spain.)

I think you know practically all of Beliajus's star soloists and his group, but if you don't, it's high time you got acquaint- ed, because Americans are way ahead of you and have known them for quite a long time as grand entertainers.

If you can bet tickets in ad- vance, the price will be only \$35. Tickets at the door will be \$50. Bring a couple of friends along too. You know, the purpose of the recital is to raise money for transport- ation to Washington, D. C., where the dancers will reappear in the International festival.

Tempting? Of course! Okay, I'll meet you there at 6:00 P.M. Don't forget to wear your Easter duds! I. C. M.

Taisys 45-ias Svarbias Gatves Chicagoj

Kelios Eina Per Lietuviškas Applinkes

Miesto taryba vakar priėmė pasiulyną autorizuojantį iš- leisti \$1,553,250 Chicago gat- vių taisymui. Pinigai imami iš gasolino takų fondo.

Taisymo darbas netrukus bus pradėtas ir bus vykdomas su WPA darbininkų pagalba.

Tarp taisomų gatvių yra se- kamos: Anthony Ave., nuo 2 St. iki 93rd St.

Ashland Ave., nuo 115th St. iki West Monterey.

Belmont Avenue, nuo Sheri- dan road iki Halsted street.

Bryn Mawr Ave., nuo Broad- way iki Clark Street.

California Ave., nuo Albion Avenue iki Howard Street.

California Avenue, nuo 39th Street iki 55th Street.

Clark Street nuo Devon Ave. iki Edgewater Avenue.

Cottage Grove Avenue, nuo 80th Street iki 83rd Street.

Damen Avenue, nuo Mar- quette Road iki 73rd Street.

Damen Avenue, nuo Diver- sey Avenue iki Belmont Ave.

Division St., nuo Clybourn Avenue iki Chicago River.

Indianapolis Blvd., nuo Ew- ink Ave. iki city limits.

Jefferson St., nuo Washing- ton Blvd. iki Milwaukee Ave.

Laramie Ave., nuo Potomac iki Hirsch.

Laramie Ave., nuo Augusta Blvd. iki Chicago Avenue.

Larrabee St., nuo North Ave. iki Chicago Avenue.

Michigan Avenue, nuo 56th Street iki 60th Street.

Montrose Avenue, nuo Cen- tral iki Narragansett.

Morgan Street, nuo 57th iki 63rd.

Nagle Avenue, nuo North- west highway iki Milwaukee Avenue.

Narragansett Ave., nuo Irv- ing Park road iki Grand Ave.

Newark Avenue, nuo North- west highway iki Hayes Ave.

Ogden Ave., nuo Oakley Blvd. iki Western Ave.

Ogden Ave., nuo California Ave. iki Cermak Rd.

Randolph St., nuo Clinton St. iki Desplaines St.

State St. nuo 103 iki 119.

Stony Island Ave., nuo 69th iki 79th.

Vincennes Ave., nuo 89th iki 95th.

Vincennes Ave., nuo 107th iki 119th.

Wrightwood Ave., nuo Keeler Ave. iki Kilbourn Ave.

18 St., nuo Clark iki India- na Ave.

31st St., nuo Lake Park Ave. iki South Pitney Ct.

31st St., nuo Pulaski Rd. iki Kedzie Avenue.

35th St., nuo Lake Park Ave. iki Wentworth Ave.

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED Ieško Darbo

JAUNAS VYRAS, 20 METU amžiaus ieško darbo. Turi patyri- mą prie Low Pressure boilers, die- nos ir nakties draivinimo, patyręs kaip gasolino stoties pagalbinin- kas, taipgi moka vartoti typewriter. Jam darbas labai reikalingas. Kreiptis laišku: Box 2317, 1739 So. Halsted St.

HELP WANTED-FEMALE Darbininkų Reikia

REIKALINGA PATYRUSIŲ ope- ratorių prie slacks ir marškinių, viena adata mašina siuti. VIVI SPORTSWEAR 229 So. Market St. 10th floor.

HELP WANTED-MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGA LIKIERIAMS par- davinėtojų su patyrimu tavernams pardavinėti—turime visas svarbia- sias vietas—geriausia propozicija. CORNELL DISTRIBUTING CO. 5648 So. Kedzie Ave.

PARTNERS WANTED Reikia Partnerių

SKUBIAI REIKALINGAS partneris į roadhouse biznį su 15 akre- vių farma. Priežastis—liga. Hilltop Inn, 85 ir Roberts Road.

FURNISHED ROOMS-TO RENT Gyvenimui Kambariai

KAMBARYS ANT RENDOS dėl vaikino ar merginos. Šviesus, gra- žioji vieta, gali pasidaryti ir val- gyti. 7130 S. Maplewood Ave.

FOR RENT-IN GENERAL Rendai-Bendrai

3 KAMBARIAI ANT RENDOS dėl mažos šeimos, gražioji vieta, Nebrangiai. 4026 So. Artesian Ave.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakanđai ir Įtaisai Pardavimui

KLEJONKES IDEDEMA DYKAI Congoleum ketv. pėd. 33c Inlaid Linoleum ketv. pėd. 69c Armstrong Inlaid Linoleum k.p. 98c Linoleum Rugs 9x12 \$2.88 BLETSTEIN LINOLEUM STORE 4957 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 5015.

WHOLESALE FURNITURE Rakanđai ir Įtaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakanđus, su- taupinsi nuo 40 iki 60%. Mes prista- tome bile kur. Pašaukite ar rašy- kite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai ran- dasi pas mus. ALISAUSKAS, Chicago III. Phone Republic 6051.

AUTOS-TRUCKS WANTED Automobilių ir Trokų Reikia

PRIVERSTAS PARDUOTI pigiai 6 tekinii vienas ekstra "Whits" trokas—Tinkamas visam kam. Ge- ram stovyje. 3649 So. Union Ave., antros lubos užpakaly.

MAZAS IMOKĖJIMAS AR SENA- SIS KARAS BE IMOKĖJIMO jei turi darba

DAVIES FINANCE CORP. Valstijos—miesto laisnė dykai Parduodam už morganikus 266 KABU PASIRINKIMAS iš 1932 iki 1940 visų išdirbysčių— Sedan, Coupe ir Convertable. Buick, Chevrolet, Chrysler, Dodge, Ford, Lincoln, Zep., Nash, Oldsmo- bile, Plymouth, Packards, Pontiac, Studebaker. Diduma turi radijus, sildytuvus. 90 dñju garantija, 7 dienų bandymo laiką. Pats termi- nus pasidaryk. Pinigais ar mainyti. KAINA \$60 iki \$795. DAVIES FINANCE CORP. 2209 MICHIGAN AVE. Visada atdara.

SUSIRINKIMAI

ZAGARIEČIŲ KLUBO narių su- sirinkimas įvyks sėkmadienį, kovo 24 d., 1 val. popiet Hollywood svet. 2417 W. 43rd St. Prašom laiku su- sirinkti, nes bus renkami darbin- kinkai klubo koncertui, kuris įvyks kovo 30 d. ir kiti svarbūs reika- lai. —J. Keturakis, rašt.

43rd St., nuo Lake Parke Ave., iki State St.

76th St., nuo St. Lawrence Ave. iki Vincennes Ave.

79th St. nuo Ashland iki Western.

87th St., nuo State St. iki South Chicago Ave.

95th St. nuo Ashland iki Western.

103rd St., nuo Collage Grove iki Halsted.

103rd St. Halsted to Wes- tern.

107th St., nuo Stewart Ave. iki Halsted.

11th St., nuo Halsted iki Vincennes.

11th St., nuo Western iki California Ave.

115th St., nuo Vincennes iki Ashland Avenue.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

BET KOKS TINKAMAS pasi- ulymas paims kampingą taverną, 6 kambarių flatą. 1501 So. 48th St.

PARDAVIMUI GRILL biznia- vam Waterbury, Conn. distriktė. Savininkas priverstas parduoti dėl ligos. Atdara su visom likėrių tei- sėmis ir orkestra 5 vakarus į sa- vaite. Radio pranešimai kas sek- madienį po pietų 2:30 val. Stotis W. B. R. Y. Waterbury, Conn., su- talpina 250 žmonių. Telefonas Wa- terbury 3.9794 arba rašyti Stanley's Grill, 501 N. Main St., Waterbury, Conn. Parduos labai prieinamai.

PARSIDUODA GREITAI kampi- nis tavernas, geras biznis ir vieta. Priežastis apleidži Chicago. 6600 So. Morgan St.

TAVERNAS GREITAM PAR- DAVIMUI. 2259 West 23rd Place CANAL 5976.

REAL ESTATE FOR SALE Namai-Zemė Pardavimui

RENDON ARBA PARDUOSIU namą su tavernu ir 5 kambarių flatas viršų. 6230 So. Racine Ave. Tel. YARDS 0164.

MARQUETTE PARKE parduoa- da 7 kambarių murinis bungalow už pusę kainos kiek kainavo pabu- davoti, aukštas beismantas, lotas 37½x125, karštu vandeniui šildy- mas, visi langai turi weather-strips. 7004 So. Fairfield Ave.

PATOGUS-MAZAS, 5 ŠVIESIŲ kambarių freimas arti 63 ir West- ern, labai geram stovy, modernas, furnas, šildomas—garažas. Siulo savininkas. Tel. Stewart 2205.

GERIAUSIAS PIRKINYS BRIDGEPORTE

3 po 5 kamb., plytinis, viškus ir beismantas, mądyklė, pečiūm šildomas, kaina \$3650.00. GORDON REALTY 809 West 35th Street.

6412 S. KILDARE — 6 kamba- rių, angliško tipo plytinė reziden- cija. Tikras pirkinys. \$6,250. Priva- cijas savininkas.

620 W. 47th STREET 3 po 4, 3 po 5, didelė krautuvis su gyvena- mas kambariais, garų šildoma, sto- keris, pajamos \$2,460. Puiki savi- ninkui vieta gyventi. \$6,000 paimi. JENSBY, St. Charles, Illinois

PARDAVIMUI, NEBRANGIAI, 6 kambarių rezidencija, 1½ mądyk- lės, garažas, moderna, puikiam stovy. 4040 N. Lawler Ave., Kildare 2114.

PARSIDUODA MARQUETTE PARKE 6 kambarių bungalow su fiatu ir murinis garažas. Dviflatis namas, kaminis, muro garažas. \$8000.00 10 flatų, rendos \$4200.00 į metus, kaina \$14500. CHAS. URNICH, 2500 W. 63rd St. Phone Prospect 6025.

MURINU KAMINUS IR TAISAUSENUS. TAIPGI STOGUS. Šau- kite — PORTSMOUTH 6663.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

PARDUOSIU ARBA MAINYSIU į Chicago prapetę, 60 akrų farmą, Wisconsin, arti miesto, prie upės. Savininkas vauuoja į farmą. Atsi- šaukite greitai. 634 W. 35th St.

PARSIDUODA PIGIAI 1 akras žemės. Tinka daržovių ir paukščių ukiui. 110th ir Cicero Ave. Telefo- nas YARDS 3690.

120 AKRŲ FARMA, puikus kai- mo namas, puikiai verčiasi, 20 ak- rų miško, elektrika, 8 kambarių namas, ant kalvos barnės, arti Fish ezero. J. Merritt Weaver, Banker Rd. Sturgis, Michigan.

VIESAS ISPARDAVIMAS — 40 akrų farma, Kovo 23 d., 3 mylių šiaurėje, 3½ mylios rytuos nuo North Judson, Indiana. 60 mylių nuo Chicago.

NATIONAL REALTY AUCTION COMPANY, Decatur, Indiana. Gergo Johnson. Owner. North Judson, Indiana.

MOVING AND EXPRESSING Perkraustymas ir Važma

BALDU — PIANŲ KRAUSTY- MAS angliu, juodžemio pristaty- mas. Seniausias lietuvis baldų kraustytojas Chicagoje. Visi baldai nešami su ypatinga atsarga, darbas užtikrintas. ALISAUSKAS SONS, 7100 So. Talman Ave. Prospect 8742

FINANCE AND LOANS Finansai ir Paskolos

PASKOLOS DEL NAMU SIMANO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 2202 W. Cermak Road CANAL 8887

BEN. J. KAZANAUSKAS, Rašt.

A. + A. MARTHA MALEKCIENE (po tėvais Valinteliute)

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 21 d. 8:30 val. ryto, 1940 m., sulaukus pusės amž., gimus Mikalaitiškių kaime, Kupreliškių parap., Biržų apskrityje. Amerikoj išgyveno 36 metus.

Paliko dideliamė nuliudime vyrą Juozapą, 3 sunus Joną, marčią Oną, Povilą ir Alfre- dą, 3 anukus, brolių Antaną Valintę, sesers dukteris: — Paulina Urbonienė ir Valiusė Radavičienė ir jų šeimynas; 2 pusseseres: Stepunę Savic- kienę ir Magdalėną Pašakar- niene, Cedar Rapids, Iowa, ir gimines. Lietuvoj—2 seseris: Veroniką Latvėnienę ir Oną Urbonienę ir gimines.

Priklausė prie Liet. Brolių ir Seserų Dr. Jos. Tretininkų, Sv. Onos. Amž. Rožančiaus ir Gv. Kaz. Rėmėjų Apaštaly- čiū Draugystės.

Kunas pašarvotas namuose, 732 W. 19th St., Laidotuves įvyks 23 d., kovo 23 d., 8:30 val. ryto iš namų į Dievo Ap- peizdos parap. bažnyčioje, ku- rtoje atsibus gedulingos pa- maldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazi- miero kapines.

Visi a. a. Martha Maleckie- nės giminės, draugai ir pažis- tami esat nuosirdžiai kviečia- mi dalyvauti laidotuves ir suteikti jam paskutinį patar- navimą ir atsiveikinimą.

Nuliudė liekame, Vyras, Sunai, Seserys, Bro- liai ir kitos Giminės.

Laid. Dir. S. M. Skudas, Tel. MONROE 3377.

ROZALIA MACKEVICIENE po tėvais Gasinaitė

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 21 d. 8:30 val. ryto, 1940 m., sulaukus pusės amž., gimus Panevėžio apskr., Pa- giegalio parap. Amerikoj iš- gyveno 40 metų.

Paliko dideliamė nuliudime vyrą Joną, dukterį Elsie, 3 sunus: Kazimierą, Joną ir Walter; marčias: Bronisę ir Julia, 2 anukes: Geraldine ir Elsie Mae; pusseserę Gracia Strigiene, sesers sunų Joną Nakvosą, seserį dukterį Oną Kriščiūnienę, svogerį Kazi- miera Darskevičią, jų še- imynas ir daug kitų giminių ir pažįstamų.

Kunas pašarvotas 3119 W. 30th St. Tel. Lafayette 2697. Laidotuves įvyks pirmad., kovo 25 d., 8:30 val. ryto iš namų į Sv. Jurgio parap. baž- nyčią, kurioje atsibus gedu- lingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Rozalijos Moeck- viciėnės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotu- vėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliudė lieka: Vyras, Duktė, Sunai, ir Kitos Giminės.

Laid. Dir. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

A. + A. ANTANAS GEIDIMAVICIUS

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 19 d. 4:00 val. rytą 1940 m., sulaukus pusės amž., gimus Ervilkių Parap., Rut- kiškių Kaime.

Amerikoj išgyveno 33 m. Paliko dideliamė nuliudime moterį Oną po tėvais Jurge- laite, 2 dukteris Jeanette Sto- nis, žentą Kazimierą, ir Oną, sunų Edwardą, 3 brolius, Cip- rioną, Stanislovą ir Kleofą ir jų šeimynas, 2 svogerius, Sylvestrą Martinkonį ir Joną Magijauską ir jų šeimynas, svogerka Eleanor Geidimavi- cienne ir jos šeimyna ir gim- nės, draugus ir pažįstamus, O Lietuvoje paliko seserį Oną, brolių Jeronimą ir jų šeimynas.

Priklausė prie Chicago Lietu- vių Draugijos.

Kunas pašarvotas P. J. Ri- diko koplyčioje, 3354 South Halsted Street.

Laidotuves įvyks pirmad., kovo 25 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios į Sv. Jurgio bažny- čią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Antano Geidi- mavičiaus giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotu- vėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveiki- nimą. Nuliudė liekame:

Moteris, dukterys, sunus, žentas, broliai, svogeriai, svogerka ir giminės

Laid. dir. P. J. Ridikas, tel. Yards 1419.

PETRAS RESHKUS

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 20 d., 12:25 val. popiet, 1940 m., sulaukus pusės amž., gimus Lietuvoj, Tverių parap., Teišių apskr., Kauno r. m.

Amerikoj išgyveno 31 m. Paliko dideliamė nuliudime sunų Joną, 3 dukteris: Berni- cę Majewski, žentą Edwardą, Oną Szatan, žentą Joseph, ir Barbora, 4 anukus.

Kunas pašarvotas 4329 So. Wood St. Laidotuves įvyks šeštadienį, kovo 23 d., 1:30 v. popiet. Iš namų bus nuly- dėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Petro Reshkus gi- minės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami da- lyvauti laidotuves ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliudė lieka: Sunus, Dukterys, Žentai ir Anukai.

Laid. Dir. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

A. + A. AGOTA RAUBA

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 22 d., 1:30 val. popiet, 1940 m., sulaukus pusės amž., gimus Valenkiškių kaime, Prienu parap., Mariampolės apskr. Amerikoj išgyveno 26 metus.

Paliko dideliamė nuliudime vyrą Juozapą, sunų Edwardą, dukteris Domicelę, seserį Ka- zimierą Misiuniene, brolių Juozapą Puplauskį, svogerka Marijoną; pusbrolių Kazimierą Puplauskį ir jų šeimynas, 2 pusseseres. Oną Lašauskienę ir Sanduskiene ir daug kitų giminių ir pažįstamų. Lietu- voj—motiną Marijoną Pup- lauskiene, 3 seseris: Antosę, Agniešką ir Marijoną ir jų šeimynas; 2 brolius Povilą ir Kazimierą.

Kunas pašarvotas namuose 4449 S. Fairfield Ave. Tel. Virginia 0030. Laidotuves į- vyks antrad., kovo 26 d. 8:00 v. ryto iš namų į Nekalto Pras. Pan. Sv. parap. bažny- čią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionės sie- lą, iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Agotos Raubienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami da- lyvauti laidotuves ir suteiki- ti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą. Nuliudė lieka: Vyras, Sunus, Duktė, Se- serys, Broliai ir Giminės.

Laid. Dir. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

1500 NAUJU KAURU

500 NEATSIMTU KAINOS Sumažintos 50% Numsitas iki ½ DIDELIU KAURU BARGENAI

Neatsimtu 6x9, 8x10, 9x12, 9x15, 11x10 Vertė nuo \$6 iki \$80. Dabar \$3 iki \$20 Nauji 6x9, 8x10, 9x12, 12x15, 10x21 Vertė \$20 iki \$85. Dabar \$10 iki \$42 ir aukš.

VYRŲ KVARTETAS, S. RIMKAITĖ "NAUJIENŲ" PROGRAME, RYTOJ

Stasė Rimkaitė

"Pirmyn" Choro Vyrų Kvartetas, kuris labai gražiai pasirodė operetėje, "Blossom Time", rytoj 11:00 RYTO dainuos "Naujienu" radio programe, iš STORIES W.G.E.S., 1360 kilocycles.

Taipgi dainuos jauna dainininkė — Stasė Rimkaitė. Ji turi paruošusi programai kelias speciales dainas.

Iš visko atrodo, kad "Naujienu" programos ir vėl pasižymės dideliu įvairumu, geru skaniu ir teiks klausytojams daug malonumo.

Taipgi bus transliuojama savaitės žinių apžvalga ir įvairūs pranešimai.

Visus Chicago lietuvius nuoširdžiai kviečiam programos pasiklausyti.

Ruošia Didelį Programą SLA Seimui Chicagoje

PRANEŠIMAS KUOFOMS IR VEIKĖJAMS

SLA 6-tas Apkūrytis rūpinasi suorganizavimu visų seiminų parengimų ir ta proga žada išleisti gražų seiminį programą su sveikinimais nuo mūsų biznierių, kuopų, veikėjų ir pavienių narių.

Programo dydis nustatytas 6x9 colius. Viso puslapio kainą \$20, pusė pusl. \$10, 1/2 pusl. \$7.50 ir 1/4 pusl. \$5. Bendras pasveikinimas nuo pavėny užrašų, dedant vardą ir antraštes stambiomis raidėmis skerzai visą puslapį kainuos tik \$1.

Galėsime dėti ir klėses kuopų veikėjų ir valdybų. Daug jų buvo padarytų Albumų leđiant. Visokiais programo reikalais, kas rišasi su sveikinimais, skelbimais, reikia kreiptis prie komisijos sekretoriui antraštes:

Mr. Jos. Balčiūnas,
3200 Lowe Ave., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 7068.

Kiti komisijos nariai yra: V. B. Ambrose ir Feix Platkauskas.

VELYKOS

(Vienų Velykų labai laukiau.)

Tai buvo Lietuvoj. Dar aš mažas buvau. Bet kelnes jau nesiojau. Prieš Velykas, kaip Lietuvoj tuomet buvo, septynios savaitės gavėnios. O tais metais ypačiai aš stengiausi pasninkauti. Kiek atsimentu, nė vienos nevalgiau nei pieno, nei mėsos.

Jei ir būtų man davę pieno arba mėsos, aš bučiau nevalgęs. Bučiau įsitikinęs: jei pasninkas, tai turi būti tikras pasninkas, — nei pieno, nei mėsos.

Ir taip aš kenčiau per visą gavėnią.

Bet kuomet artinosi Velykos, aš džiaugsmu negalėjau tvirti! Pamanęs apie gardų pyragą, keptą žąsį, kiaušinius, — seilė rįjau. O iš pečiaus kepamų valgių kvapniai man ramumo neduodavo. Vienok aš kenčiau ir tų gardumynų neragavau.

Atėjo Velykų rytas. Toks gražus! Saulė švietė, vyturiukas laukuose giedojo. Gulbės, žąsys, gervės skrido iš šiliesnių šalių. Upeliai smarkiai sriuveno. Visu žemė garavo. Kur ne kur jau ir laukus pradėjo vyrati artai.

Tas pavasario gamtos prisikėlimas džiugino mano širdį. Smagu buvo!

Velykų rytą visa mūsų šeima

VAKAR CHICAGOJE

● Pirmadienį chiegietis Arpad Sabados bus 104 metų amžiaus. Gyvena adresu 3717 W. 68th Place. Paeina iš Vengrijos. "Galiu gyventi dar šimtą metų", aiškina senelis ir pademonstruodamas, kad nemeluoja, vakar vikriai sniegą kasė nuo savo namų šaligatvio.

● ... Chicagoj dabar vieš garsi Lenkijos filmų "žvaigždė", Jadwiga Smosarska. Per W.G.N. radio stotį ji pasakojo, kad laimingai pabėgo iš Lenkijos, laike karo su vokiečiais per Lietuvą. Ji vos nepakliuvo į rusų rankas.

● Kriminalis teismas paskyrė 1-20 metų kalėjimo bausmę dviems krautuvininkams, kurie padegė savo krautuve, kad apdranda iškolektuoti. Nušėstieji yra: Philip Cohen ir Jack Fox, 5050 Quincy avenue, savininkai, M. & I. Market, 4643 N. Central Park avenue.

● Presbyterian ligoninėje pasimirė 42 metų chiegietė, Mabel Buchanan, 1705 W. 99th street. Ją mirtinai pašovė motina 4 metų mergaitės, kurią teismas atidavė veļionei auklėti. Mergaitės motina, Mrs. Aino Orgo Tossavainen, 731 Briar place, yra uždaryta kalėjime kamantinėjimui.

● Chicagos krantų apsargos jurininkai ieško Detroito lakuno Orville Rose, kuris dingo kai jo lėktuvas įkrito į Michigan ežerą, už devynių mylių nuo Randolph gatvės krantų. Du kiti lėktuvo keleiviai buvo išgelbėti, bet Rose turbūt žuvo. Jie skrido iš Detroito Chicagon.

● Iš Sherman viešbučio 22-tro aukšto lango išsoko ir užsimušė 32 metų Miss Florence Bear iš Watseka, Wis. Priežastis nežinoma.

● Dėl slidžių gatvių vakar rytą ir užvakar naktį Chicagoj įvyko labai daug mažų automobilių nelaimių. Daugiausia nukentėjo automobiliai.

● Prie Van Buren ir Statė gatvių, 22 metų jaunuolis Robert Baker iš Cumberland, Maryland, peiliu sunkiai sužeidė detektyvą William Smith. Smith jaunuolį buvo suėmęs už betvarkės kėlimą ir laukė "patrolkos".

Oras

Velykoms

Šią žinią rašant tikrų žinių apie orą Velykų dienai dar nėra. Gali pragiedrėti ir atšilti, bet šansai yra didesni, kad bus šaltoka ir gali net pasnigti. Nekokios naujienos.

Išleido Po Kaucija 9-is Streikierius

Taikos teisėjas William Johnson vakar paleido po \$9,000 kaucija devynis streikierius iš St. Charles Manufacturing Company dirbtuvės. Jie buvo suimti už tai, kad buk vartoję jėgą, ir stabdę judėjimą dirbtuvėj. Streiką paskelbė Amerikos Darbo Federacijos mašinistai.

Tarp paleistųjų yra lietuvis Louis Gervickis iš Batavia.

Karo Žemėlapiai

Naujienose galite gauti spalvotą Europos žemėlapi su pažymėjimais visų didesnių miestų, pagal kurį galėsite sekti visus karo veiksmus.

Antroje žemėlapio pusėje yra pasaulio kraštų ir salų sąrašas, su pažymėjimais jų didumo ir gyventojų skaičių. Kaina 15c.

"Herald American", Skandalas Policijos C. I. O. Unijos Taikos Derybos Departamente

Nekaltai Areštavo, Išnaudojo Žmones

Chicago policijos departamento komisyonierius Allman suspendavo iš pareigų keturis policistus ir apkaltino juos neteisėtu žmonių arestavimu ir naudojimu juodrankiškų budų viliojimui pinigų.

Jie buk gąsdindavę visai nekaltus žmones kaltinimais už tariamus lytinius nusižengimus.

Areštuotieji, dažnai bijodami netekti gero vardo ir nepalankios reklamos, policistams tarpininkams, sumokėdavo, per tarpininkus, du žinomus Chicago advokatus, kartais iki \$400.

Suspenduotieji policistai yra: detektyvas Frank O'Malley, skvado lyderis; William J. Kearney, 1253 W. 97th Pl.; Edward Hickey, 237 S. La Vergne, ir Elmer Johnson, 4042 N. McVicker ave.

NAUJIENŲ 26-to METINIO KONCERTO BELAUKIANT

Daug skaitom ir kalbant girdime, kaip yra laukiamas "Naujienu" 26-tas metinis koncertas. Kasgi tuose "Naujienu" parengimuose taip sudomina žmones ir per tokius ilgus metus išlaiko jų dėmesį? Atsakymas trumpas ir aiškus: "Naujienu" nusistatymas teikti žmonėms tikrai geriausia, ir jų žodžio išlaikymas.

Bet yra dar ir antroji pusė, taip pat didelės svarbos šių parengimų pasisekime. Tai pačių programos dalyvių. Per daugel metų būnant arti prie tvarkymo šių programų, visuomet pastebėjau ir gerėjęs su koku nuosirdumu ir dideliu rūpestingumu visi rengiasi savo dalį atlikti.

Kodėl šie artistai taip rūpestingai rengiasi prie "Naujienu" koncertų? Todėl, kad jie žino, jog "Naujienu" koncertų lankytojai įvertina kas geriausia ir tik tokio ir laukia iš "Naujienu" parengimų.

"Naujienu" 26-tas metinis koncertas, kuris įvyks kovo 31 dieną Sokolų svetainėje, irgi bus vienas tokių, kurio programa didžiuliais kiekvienas koncertan atsilankęs. Bet plačiau apie pačią programą kitą kartą. — TAITIKAS.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Tikrai Gražus
Tikrai Išspudingas
Tikrai Malonus

NAUJIENU KONCERTAS

Kovo 31 dieną 1940

SOKOLŲ SVETAINĖJE

2343 South Kedzie Avenue

Programos pradžia 4:00 p. p. :: Įžanga 75c

Užprašom visus!

MOTERŲ SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

PUBLISHED EVERY THURSDAY

EINA KAS KETVIRTADIENI

IŠTEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENĖS

MARIA JURGELIONIENĖ

Kaip saulės tekėjimas nušviečia padanges,
Garbinga Moteris švietė kelią, ištiesė rankos paguodą.
Nes tykiai liepsnojė meilė jos krutinėje.
Vargus ir ilgesius jinau suprato,

Kalbino, raminio rupestingas širdis.
Nutilo gyvybė,
Uždanga nusileido ant brangios esybės
Bet vakarykščios mintys gyvens ir rytoj.

Kaip pavasario gėlės žadina pasaulį,
Dvasia Marijos budės ir drąsins mus ateiti.

—M. Dailydailė.

ILSEKIS RAMIAI

(Jurgelionienės atminimui)

Tarp medžių ant kalno Jaisvųjų kapų—
Ten mūsų Marytė miega amžinai.

Prabėgo meteliai, prabėgs ir kiti,—
Jau vysta kvietkeliai jūsų sodinti.
Gaivinsim kvietkelius, kad visad žydėtų,
Raminsim širdelę, kad taip neskaudėtų.

Pluokštais gėles skinsim ir kapą dabinsim,
Saldžiais atminimais sau širdį raminsim.

Ant jūsų kapelio paminklą statysim,
Auksinēm raidelėm vardą užrašysim.

Ir kas nedėlią kapą aplankysim,
Gailiom ašarėlėm gėles aplaistysim...

—Anna J. Marquardt.

TENAI VĒLYKŲ ŠVENTĖ BUS GRAŽI

Tenai, aukštai tarp saulės ir žvaigždžių
pasaulis yra jaunas ir gražus,
jis yra jau dėl mirusių žmonių
švelnios ramybės pilnas ir saldus.

Tenai Vėlykų šventė bus graži,
nes didžią laimę aptursė maži;
ten jiems dievaitės po leliją duos
ir Aleliują su jais pagiedos.

O paskui skris į sodą ant salų,
kur meilė patarnaus jiems prie staly,
kur juokas bus dėl gėrimo saldaus,
cukrainės dirbtos iš bičių medaus.

Margučiai bus spalvoti kaip ugnis,
nuo jų skaištaus gražumo akis švis;
sparnuočiai, stichnos iš žalių dausų
bus per Vėlykų šventę dėl visų.

Visi numirę džiaugsmą ten sulauks,
nes grožio upėj jie pavalgę plauks;
saulėtos žvaigždės vakare ateis,
ne ugnį, bet ramybę jiems paskleis.

3-18-40 m.

ELENA BERTCHER.

RENGĖMĖS VAŽIUOTI, — MARIUTĖ IR MES

Rengėmės važiuoti, — Mariutė Jurgelionienė, Nora Gugienė ir aš. Mes trys, kurias Mariutė vadino šių dienų triumviratu. Diskusavome, planavome ir kalbėjome apie mūsų aplankymą Detroito. Energingai Mariutė išsireiškė apie Noros dainas ir ragino ją dar prirengti prakalbė. Manė įpareigojo kalbėti apie jaunimą, o pati su šypsena pridūrė: "O aš tai turiu gerą prakalbą prisirengus. Palaukite, kol išgirsite ir tada pasakysite man, ką jūs manote."

Mariutės prakalbos negirdėjome. Neteks mums niekados jos išgirsti. Mariutė išvažiavo ir nesugrįš. Mes dvi, Gugienė ir aš, čionai pasilikome. Mes nevažiuavome. Tik Mariutė, nors ir sirgdama, nenorėdama atsakyti, išvažiavo. Ji mus paliko Chicagoje. Ji mus paliko ant visados. Netekom draugės. Nėra daugiau to tariamo triumvirato.

Lygiai viena savaitė prieš tą tragingą įvykį, tai yra kovo 18 dieną, Nora ir aš aplankėme Mariutę, nes per savaitę laiko ji sunkiai sirgo. Atsinešėm gė-

lių, vaisių, sriubos ir kitų įvairių dalykų, kad galėtumėme greičiau pagelbėti mūsų draugęi pasveikti. Taip nudžiuginta pasilikome Mariutė, kad mes ją taip gražiai atminėme, kad nors ir mes nenorėjome, turėjome priverstinai priimti nuo jos dovanėles. Mat, Mariutė negalėjo iškęsti parodyti mums kaip ji džiaugėsi mūsų jos atėjimui.

Ta juosta, kurią Mariutė įteikė Gugienei, ir tos pirštinių, kurias ji man davė, bus mūsų brangiausi turtai. Jie simbolizuoja Mariutės gerą širdį. Tą dieną kalbėjome ir kalbėjome. Nežiurint apie ką mes kalbėjome, visada grįžom prie šios temos: "Kaip patobulinti ir pagerinti moterų skyrių". Viena sako, "Aš norėčiau tą mėginti", kita sako "Reikėtų taip daryti", o Mariutė visados išsireiškė: "Turime taip ir taip padaryti ir padarysime".

Tad praleidome linksmi ir entuziastingai šeštadienio popietį. Nors Mariutė dar nebuvo stiprios sveikatos ir mes pačios su šalčiaisiais kankinomis, vistiek gyvai diskutavome ir palikome

MARIJOS JURGELIONIENĖS ATMINIMUI

A. A. MARIJA JURGELIONIENE

Giliai branginamam ir niekuomet nemirštamam atminimui mūsų mylimos draugės MARIJOS JURGELIONIENĖS, šio Moterų Skyriaus įsteigėjos ir įkvėpėjos viso, kas yra geriausia mūsų pastangose, tęsti jos pradėtą darbą, mes dedikuojame šį Skyrių.

Moterų Skyriaus Vedėja ir Bendradarbė.

Ji Negali Mirti, Nes Jos Gerieji Darbai Gyvens Visados.

Atrodo lyg tas buvo tik vakar. Taip aiškiai jaučiu jos rankos nuoširdų paspaudimą. Taip gyvai matau jos malonaus veido reikšmingą šypseną. Rodos, klausaus, laukiu, nes žinau, kad ji butinai turės kokį švelnų žodį išarti, kad ji skubinas kokią gražią mintį išreikšti, gerą žodį išarti, kad ji skubinas kokią gražią mintį išreikšti, gerą darbą atlikti. Juk vien tik prakiliomis mintimis ir žmonijai naudingais darbais ir buvo pagrįstas visas jos gyvenimo kelias.

Ji nėra mirus.

Tokia kilni siela kaip Mariutės visuomet gyvens beribinėj jurėj tos meilės ir gražių darbų, kuriais ji dalinosi ir nuveikė kitų gerovei.

Ji negali mirti, nes jos gerieji darbai gyvens visados.

—NORA.

Vėlykos ir Maria Jurgelionienė

Mariutę su stipresne širdžia atlikti ateities darbus.

Ką Mariutė manė toliau daryti, tai tik biskį mes žinome, nes sąlygos neleido mums išgirsti visus ir gilesnius jos planus. Kas galėjo manyti, kad savaitė vėliau pasibaigs Mariutės planavimas. Kas galėjo manyti, kad visuomenė neteks savo garbingos veikėjos? Kas galėjo manyti, kad taip greitai atsitrauks nuo mūsų mūsų draugė Mariutė?

Dingo, dingo! Jos daugiau nebėra tarp mūsų!

Bet — palaukime! Rodosi, kad grįdime jos balsą, kad matome tą gerai žinomą jos šypseną. Kaip tiksliai kyla diskusijos dėl vieno arba kito punkto apie moterų skyrių, arba apie raštus skyriui, tai, rodosi, kad Mariutės balsas, jos mintys duoda mums patarimų! Jos balsas vis dar skamba mūsų ausyse, jos veidas matosi mūsų akyse! Mūsų draugė vis dar gyvena mūsų širdyse.

Kaipio visuomenės veikėja, kaipio draugė ir moteris, Ma-

riutė Jurgelionienė vis dar gyvena mūsų mintyse. Jos mintys ir jos nuveikti darbai neleidžia jai mirti.

Tad neužmiršime Mariutės, nes ji visados pasiliks su mumis. Nors rengėmės mes visos važiuoti, — Mariutė viena, išvažiavo. Bet išvažiudama ji su mumis pasiliko ant visados. L. Narmontaitė.

Tavo Pramintais Keliais

(M. Jurgelionienės metų mirties sukakties atminimui)

Kaip lapas sukuryje vėjo,
Taip dingo metai,
Kai mirtis Tau pakuždėjo
"Einam! Einam mes tenai!"

Išėjai niekam nematant
Su troškimais neramiais
Ten — į vėlių karalystę
Pasilisėt padebesiais.

Daug kartų tenka prisiminti,
Miela Mare, mums Tave —
Tavo kilnų budą, jautrią širdį
Pasigendame mes čia.

Palikai nepainų kelią
Nuklotą nuveiktais darbais —
Už tai dabar lengviau mum eiti
Tavo pramintais keliais.

Vanda Byanskienė

Kovo mėn. 1940.

ir naujo gyvenimo šventė, ragina mus, palikti — užmiršti liudėsi ir sielvartą, o pradėti naują pavasarį atgaivintomis jėgomis — darba. Darba, kurį ji pradėjo ir kuris padarė ją nemirtingą tarp mūsų. Pasakyk brangus skaitytojau, ar tikrai tiki, kad ji yra mirusi? Žinau, kad kiekvienas prisiminimas apie ją, negali tavęs įtikinti, kad ji jau mirusi, kad jos jau nėra... Tai jos dvasia, tai jos palikti darbai, gyvenanti tarp mūsų palaiko ją gyva, nes meilė galintis gimimas, atjautimas ir kova už teisybę — nėra mirtingos. Jaučiausi laiminga, turėjau progą pažinti a. a. Mariją Jurgelionienę, ir nors matytis teko vos keletą kartų, bet jos motiniškas atvirumas, suarti nio mudvi taip, kad jaučiausi, jog pažinojau ją, visą savo gyvenimą ir, rodos, dažnai artį prie manęs randasi ir dabar ir gal pasiliks tol kol gyvena busiu.

Maria F. Yokubynienė.
Toronto, Canada.

VINIEMIS LIUDESIO METAMS SUKAKUS

Kovo 25 d., sueina vien metai nuo Marijos Jurgelionienės tragingos mirties.

Nežiurint kelintus metus mes minėsime nuo velionės žuvimo, nežiurint, kad su kiekviena gėdulinga sukaktim, mes labiau tolsime nuo M. Jurgelionienės buvusio gyvenimo, mums vis daugiau ryškės velionės nuopelnai mūsų išeivijai, moterims ir visai tautai.

Žinant tuos faktus, kurie liudija, kad velionės pirmi takai visuomenės darbus buvo itin sunkūs, kad jai teko pergyventi gana karčių laikotarpių besirūpinant kitais, teikiant visokią pagalbą ir skleidžiant šviesą ir kultūrą. Vienok jokie sukurti nenubloškė M. Jurgelionienę į beviltę ateitį, jos darbai nepasiliko be įtakos į mūsų išeiviją. Jos kilnūs troškimai ir naudingi darbai sparčiai užkariaudavo vis didesnę skaičių pasekėjų mūsų išeivijos pažangiuose sluogsnuose, kurie be jokių skirtumų dėjosi velionės talkon, kad greičiau nusikratyti tamsos ir išnaudojimo.

Labai svarbų ir reikšmingą žygį atliko M. Jurgelionienė ir tautos atgimimo darbuose. Ji pirminė iš lietuvių moterų drąsiai ir energingai iškėlė šūkį į svetimtaciūsių, visų tautų moterų kongrese Washingtone, apie Lietuvą ir jos laudą, trokštančią sukurti naują visai tautai ateitį! Jos įspūdinga ir jautri kalba padarė reikšmingą įspūdį svetimtaciūsiuose. M. Jurgelionienės kiekvienas žingsnis, kiekvienas darbas, budavo giliai apgalvotas, atitinkamai paruoštas, todėl visuomet išėdavo su teigiamais rezultatais.

Už vis daugiausia savo nenulstamos darbuotės M. Jurgelionienė buvo pašventusi moterims. Moterų vargai ir nelaimės jos širdžiai buvo artimiausi. Ji rūpinosi ne tik materialiai joms pagelbėti, bet aukodavo daug laiko ir patvarios ištvermės suburti moteris moraliai. Ji troško matyti moteris, kaip vienos šeimos narses, jos noras buvo, kad moteris moteriai nebūtų "vilkas". Ji to siekė ir tai vykinti ją sekėsi. Vienoms gražiais žodžiais, kitoms prasmingai turiniais laiškais ji skiepjo artimo meilę, supratimą, įvertinimą vieną kitos skausmus ir norą dirbti, dirbti naudingą darbą.

O kokie reikšmingi budavo jos žodžiai! Jie buvo tariami: gryna sąžine ir tyrais jausmais. Jie greit sužadindavo pasiryžimą, pridudavo vilties ir noro gyventi ir dirbti tai, kas kilnu ir naudinga. Tikiu, šiandieną jos metinių išvakarėse, neviena iš mūsų stuldu malonumu iškeliam jos laiškus kaip brangią atmintį, atydžiai dar kartą pakartojam jos brangius žodžius ir nejuokiomis nubraukiam suvilgytus ašara skruostus...

Kaip kartais keistai gyvenimas sutvarko aplinkbes! Štai aš viena iš tų, kuri M. Jurgelionienės asmeniškai nepažinojau, tačiau jaučiu ją tokią ar-

timą, savą, brangią ir neužmirštiną. Mudviejų pažintis užsimėgė laiškais nuo pat "Moterų skyr." įsikurimo "Naujinose". Ji savo raginimu gražiais įtikinančiais žodžiais padirgino ir mane išeiti viešumon su savo mintimis. Mano abejonė ir baime; ar aš sugebėsiu atlikti nors šiek tiek vertą darbą ji nustelbė įtikinimu: "kas nedirba tas neklysta", todėl jei kas peikia ar bara nereikia pasislyti, nes anot jos.... "visi kas dirba — yra peikiami, o kai mirs, tuomet juos girs".

Daug tokių, kaip aš, šiandieną pagarbiai lenkiam galvas prieš M. Jurgelionienės kilnią atmintį.

M. Jurgelionienė pasitraukė iš gyvųjų tarpo niukiantis Europos padangei, todėl jai nebebuvo lemta sulaukti šių dienų skaudžių įvykių. Nebeteko jai buti globėja žiauraus karo našlaičių, ir ramintoja karo audros priblokštų motinų. Nebeteko jai pajusti ir tos jautrios džiaugsmo kibirkštės, kuri suruseno lietuvių širdy atgavus Vilnių.

Dar labai daug M. Jurgelionienė būtų atsidavusiai dirbusi nusikriustųjų pagelbai, jei ne toji žiauri mirtis, kuri begaliausiai ją atėmė iš mūsų!

Nors M. Jurgelionienė visą savo gyvenimą dirbo kitiems nieko nereikalaujama, betgi mūsų visuomenė giliai susikauptus įvertino jos darbų nuopelnus ir pastatys jos atminimui paminklą, kurs kartų kartoms bylos apie jos kilnius darbus, užrašytus išeivijos istorijoje aukso žodžiais! — O. I.

MEMENTO

Jau vieni metai praėjo, kaip Marijos Jurgelionienės nebėra gyvųjų tarpe. Bet vaizdas jos energingumo, jos idealų, tebėra ryškiai gyvas. Marija Jurgelionienė buvo viena tų retai užtikamų žmonių, kurie nestatė savo "aš" virš viso kito. Jai savimeilė ir "aš" buvo visai nežinomi. Ji buvo pilniausiai pasišventusi savo darbai, savo tvirtai nustatytiems idealams. Ji degė karštu noru pagerinti žmonijos buvį, pakelti ją iš dumblo, apvalyti jos purvintuosius, negražiuosius užkampius. Ji dirbo tyliai, ištvermingai. Kas ją pažino, tas gerėjosi jos nenulstama energija, jos gražiom ambicijom. Ji buvo darbingumo, ištvermės ir ryžtumo pavyzdys visoms moterims.

Jos nebėra, bet jos gražūs visuomeniniai tipas tebėra gyvas, ir visuomet pasiliks gyvu. Pažinau ją labai trumpai, tačiau tas trumpas laikotarpis buvo pakankamai ilgas, kad pažinusi jos sielos ir minčių gelmes. Marija Jurgelionienė dar gyva budama, pati pastatė sau paminklą iš taurios savo asmenybės ir paliko jai atmintyse visų tų, kurie buvo jai artimi, kurie turėjo laimės bent kiek ją pažinti. Jos gyvos nemas sutvarko aplinkbes! Štai aš viena iš tų, kuri M. Jurgelionienės asmeniškai nepažinojau, tačiau jaučiu ją tokią ar-

Aukšė.

ATSIMINIMAI APIE M. JURGELIONIENĘ

Rašo Ona B. Kubilienė

Aš jau labai seniai norėjau parašyti apie Mariją Jurgelionienę—apie jos gerą širdį, jos kilnius darbus ir apie jos nenulstamą energiją dirbti dėl kity žmonių gero.

Kadangi Moterų Skyrius Naujienose mini jos vietą metų tragiškos mirties sukaktuves; tai man dabar yra proga nors biskelį apie Mariją Jurgelionienę parašyti. Žinoma, visko apie ją ir jos gerus darbus Amerikos lietuviams aprašyti imtų daug laiko—ir jei viską aprašius, tai nebutų straipsnis, bet didelė knyga.

Mano mamytė mano broliuką Praną ir mane atvežė į šią šalį iš Lietuvos 1914 metais. Mes visi atvažiavome į Chicago. Mes taip, kaip ir visi „grinoriai“, kurie į Ameriką atvažiuoja, anglų kalbos nemokėjome, tai mums buvo labai sunku blyte kur nueiti ir savo reikalus sutvarkyti.

Mano mamytė norėjo darbą gauti, nes mes vaikai dar hu-vome per jos gerą širdį. Nors mano mamytė ir turėjo atsivežusi nemažai rublių iš seno „krajaus“, bet kada juos išmainė ant dolerių, tai tie rubliai pasidarė daug mažesni ir mūsų kapitalas labai sumažėjo. Be to, mes visi trys gyvenome be jokių įplaukų. Po metų laiko mamytės kapitalas visai sumažėjo. Mamytė pradėjo rūpintis, kas bus toliau. Vieną vakarą netikėtai pas mus atėjo buvęs mūsų kaimynas Lietuvoje. Mano mamytė jam pasakė, kad jai yra bėda ir ji nežino ką daryti. Jos buvęs kaimynas tuojau jai patarė eiti pas p. Jurgelionienę. Jis sakė: „Ji tau pagelbės tavo dalykus sutvarkyti, nes ji man ir yra daug gero padariusi.“

Ant rytojaus mes nuvažiavome pas p. Jurgelionienę. Ji tada dirbo imigracijos ofise. Kaip tik mes visi trys „grinoriai“ įėjome į jos raštinę, ji tuojau prie mūsų priėjo ir paklausė: — „Na, mamyte ir vaikučiai, kuop galiiu jums patarnauti?“ Mano mamytė jai kaip kokiai motinai viską išpasakojo. P-ia Jurgelionienė apkabino mano mamytę ir sakė: „Nebijok, brangioji, neprapuli, aš tau pagelbėsiu tavo dalykus sutvarkyti.“ Ir iš tiesų Marija Jurgelionienė tuojau surado mano mamytei namų darbą—mums liepė eiti į pradinę mokyklą ir taip toliau.

Vasaros metu mano broliuką Praną su savo sunum Vladu išvežė į p. Gugio ukį, kad jie pašaitysitų, kaip ji sakė, „jauniems berniukams geriau ant ukio, negu mieste dumuose gatvėmis vaikščioti.“

Sonja

UŽGESUSI UGNIS

(Skiriu p. Norai Gugienei)

Neklauski manęs, oi, neklauski, sese, Kodėli visos mano dainos liudnos lyg rauda. Užverti vartai, žiburiai užgesė— Baigėsi džiaugsmo ir dainų puota.

Namai, kurių taip kitą syk širdis ilgėjos, šiandieną užrakinti ir tušti. Palaidas langinės klebena tiktai vėjas, Prie gonkų rymo medžiai—nustebę ir liudni.

Jei praeiu pro šali kartais— Tamsu. Užgesę žiburiai, išdegusi ugnis. Viduje juodas sostas, tartum karstas. Valdovų pora: šaltis ir naktis.

Aš, beprotė, tikėjau, kad į namą šita įžengsiu kaip valdovė vainikuota, laukiama, Lyg šviesi saulė kelsiu ten kas mielą rytą, Kas vakarą rankas sudėsiu padėkos malda...

Bet klydau... Todėl man, todėl, sesele, Taip liudna, baisiai liudna kai kada. Kada užverti vartai, uždarytas kelias— Ir nejuociom išsiveržia širdy gludėjusi rauda.

Aš nežinau, aš nežinau, kodėl taip atsitiko. Kas užgesino ugnį, užtrenkė vartus. Likimas? Dievas? Man gi tik keliauti liko... O tas pasaulis toks klaidingas ir platus...

Klaidingas toks, kad kartais nežinai iš tikro, sese, Ar žengei žingsnį tikrą, o gal but baisiai klysti. Ir taip, nuo durų iki durų beklajojant, Pračina dienos, naktys ir vieniša jaunystė.

Man ji visuomet sakydavo: „Ona, mokykis kiek tik tu gali. Mokslas tavę padarys laisva ir laiminga.“

Kiek vėliau ji mane nusivedė pas save į namus, supažindino su savo vyru Kleofu Jurgelioniu. Ponas Jurgelionis kaip vienas iš geriausių lietuvių poetų mane pradėjo mokyti deklamuoti eiles. P. Jurgelionienė tada labai daug veikė įvairiose draugijose. Ji laikė paskaitas, prakalbas ir taip toliau. Nevienu kartą aš ant jos paskaitų deklamavau eiles pono Jurgelionio išmokytas.

Nežiurint, kada aš budavau nenuėisiu pas p. Jurgelionienę, ji vis budavo užimta su kity žmonių vargais ir bėdomis.

Viską sunku čia aprašyti, brangūs skaitytojai, bukite tikri, kad p. Jurgelionienė ne tik man ir mano mamytei pagelbėjo, bet ji išties savo draugišką ranką visiems tiems, kurie tik kreipėsi į ją. Ir tai darė be jokio atlyginimo. Jai nerūpėjo į ką tu tiki, prie kokios draugijos tu priklausai ir kokių pažintų tu esi. Ji visiems gelbėjo lygiai be skirtumo.

Kadangi Moterų Skyrius Naujienose išleidžia padidintą memorialinę laidą jos pagerbimui kovo 23 d., ir valdyba, kuri rūpinasi fondu dėl pastatymo jai paminklo už jos kilnius darbus Amerikoje lietuviams nori užbaigti fondo rinkliavą, butų labai malonu, kad ir brangūs Moterų Skyriaus skaitytojai prisidėtų su savo skatiku prie to paminklo fondo. Tavo doleris negali rasti geresnio ir prakilnesnio tikslo kaip yra šis:

Valandėlės kurias praleidau, Su Marija mažiausias, Kartoju jas kasdieną aš špentai Kaip maldele gailiai. Kiekvieną valandą brangi Ir atmintis jos maloni Kaip perlas jos darbas man amžinai Bus atmintis graži!

Gerai šeiminkėms žinoti, Kad:

Galima palaikyti v'durį pečiaus švairiu, plaunant jį dažnai su karštu vandeniu, kuriame yra sodos (vienas šaukštas sodos į kvartą vandens). Po naudojimo pečiaus, palik duris atidaras, kad gerai išdžiūtų, nerudytų ir neturėtų jokių kvapų. Visuomet išvalyk kuo greičiausiai valgius, kurie išbėga pečiuje bekepanč. Kalminka.

Lietuvos Moterų Tarybos 10 Metų Sukaktis

Lietuvos Moterų Tarybai šiemet sukanka dešimts metų. Šios sukaktuvės buvo paminėtos vasario 11 d. Tą dieną Lietuvos Karininkų Ramovės salėje buvo iškilmingas aktas su Lietuvos Moterų Tarybos ir jai priklausančių 18 organizacijų veikimo apžvalga. Po akto buvo meno bei literatūros vakaras. Jame dalyvavo tik lietuviškos vilnietės menininkės, kurios atliko visą programą: pianistė virtuozė Palėvičiūtė-Cibirienė, dainininkė Pilipavičiūtė, artistė Krjnickaitė-Astaškienė, poetė rašytoja Micėiūtė ir kt.

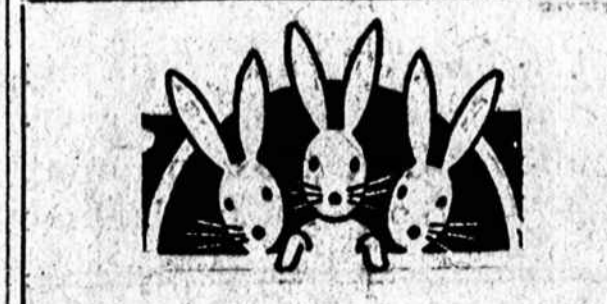
Lietuvos Moterų Taryba šiuo metu savo veiklos visą dėmesį yra nukreipusios į Vilnių ir kraštą. Užmegsti santykiai su Vilniaus lietuviškos visuomenininkėmis ir veikėjomis. Joms siuntinėjamas nepokamaj žurnalas „Moteris ir Pasaulis“. Pačios vilnietės jau aktyviai bendradarbiauja šiame žurnale. Rengiamos Vilniaus krašte paskaitos, renkamos knygos. Jau pasiūsta 11,000 tomų knygų, dabar jau renkama daugiau.

[“L. A.”]

Linksmų Velykų Linkiu Visiems Draugams ir Pažįstamiems

S. M. SKUDAS
718 W. 18th St.
Phone MONROE 3377

Linksmų Velykų Švenčių Linki Visiems Draugams ir Kostumeriams

G. Benošius
APTEKORIUS
2557 W. 71st St.
Tel. Rep. 10255

DETROITIEČIŲ PRISIMINIMAI

Visokių yra prisiminimų. Po metų, po dviejų ir net po kelių metų žmonės ką kuriuos dalykus atsimena, negali jų užmiršti.

Detroitiečiai labai ryškiai prisimena Marijos Jurgelionienės vienu metų tragiško žuvimo sukaktį.

Kaip greit prabėgo tie metai! Rodosi, kad tik vakar tatai atsitiko, kad tik vakar buvo kovo 25 d., kada mes rengėmės minėti „Naujienu“ dvidešimt penkių metų jubiliejų.

Rengėmės ir laukėme mūsų Mariutės atvykimo. Ji su savo draugėmis žadėjo atvykti į mūsų rengiamą bankietą ir pasakyti kalbą.

Aš supratau jos norus iš laišku, kuriuos ji man buvo parašiusi, dėkodama už pakvietimą. Džiaugėsi, kad turėsianti progos arčiau su detroitiečiais susipažinti. Mes rupepingai ruošėmės bankietui ir ypač buvome pasiryžę gražiai svečius iš Chicagos priimti.

Bet tų svečių nesulaukėme. Mums skiriama Mariutės kalba liko nepasakyta. Pusiaukelyje automobilis susidūrė su traukiniu... ir toje baisioje nelaimėje žuvo Mariutė.

Mūsų rengiamas bankietas virto savo rūšies šermentimis. Linksmumą ir džiaugsmą pavadavo ašaros ir liudnumas.

Nuo to laiko jau praėjo vieni metai, tačiau detroitiečiai gyvai prisimena tą liudną dieną. Ir štai kovo 29 d. jie rengia vienu metų sukakties paminėjimą. Tai bus lygiai vieni metai nuo tos dienos, kai Jurgelionienė liko palaidota. Paminėjimas yra rengiamas Lietuvių svetainėje. Visas pelnas skiriamas paminklo fondui.

Pasirūpinkime, kad tas paminklinis butų kiek galima sėkmingesnis. Juo paminėjimas bus sėkmingesnis, juo labiau galėsime prisidėti prie gražesnio paminklo pastatymo. Tąsyk ir mums bus smagu aplankyti jos amžino poilsio vietą ir pasidžiaugti jos atminimui pastatytu paminklu.

—Bessie Kęblaitienė

TAIP ILGAS METAS...

Štai jau praslinko ištisas metas, kai netekome mylimosios Marijos... jau ištisas metas, kai neteko iš jos žodelis per laišką paskaityti.

Mairionis kartą parašė: „O! bėga tos dienos y! vandenys upės

Kaip brangųjį turtą pagriebęs vagis, O kapas beširdis gyvatą išlupes Užmerks amžinai mėlynąsias akis...“

Taip ir bėgo tos dienos, bėgo rėščia kol Marija Jurgelionienė su mumis buvo...

Bet dabar, dienos ilgos, be galo ilgos ir visos monotoniskai vienodos. Nėra kam niurios nuotaikos išblaškyti, nesirandą vilties gaivintojos...

Per daugelį metų ji mus mylėjo, savo meilę sėjo mummyse, žodžiu ir laiškeliais... Jos tyros meilės ir pagarbos laiška! suteikdavo jaukumo, poilsio ir po sunkiausios dienos darbo...

Jos laiška! duodavo įkvėpimo, leisdavo pamanyti ir džiaugtis, jog esi žmogus, nors ir meukas, vienok pastebėtas ir vertas pasidalinti mintimis...

Todėl tas metas, nebegirdžiant iš jos, pasidarė toks ilgas, be galo ilgas.

Netekome jos nemažiau skausmingas yra šiandien kaip buvo metas tam atgal, tos žaizdos jau nickas neužgydys ir lieka lik kiek galint gerėtis ir semti tos meilės, kurią ji skleidė per savo garbingą gyvenimą.

—Bendradarbė

LINKSMŲ VELYKŲ LINKIME VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

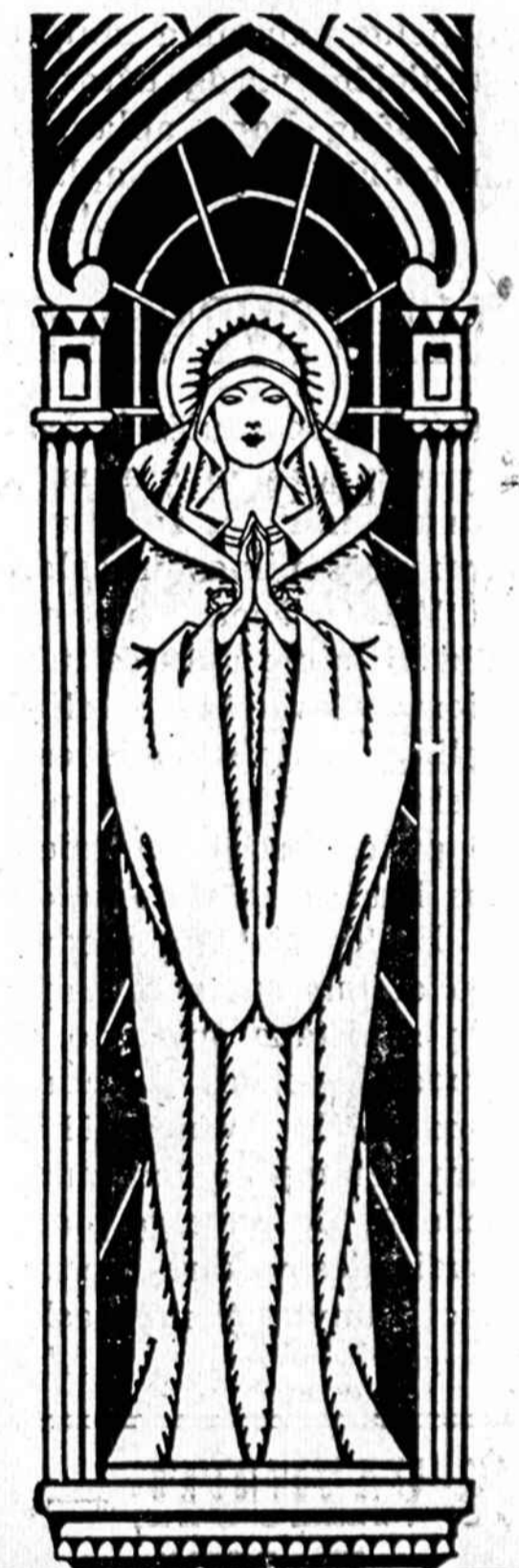
NEW CITY FURNITURE MART
WILLIAM KOSMOWSKI, Pres.
WILLIAM BAZAR, Vice-Pres.
1654-56 West 47th Street
Tel. YARDS 4882

LINKSMŲ VELYKŲ Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

LOVEIKIS
KVIETKININKAS
3316 SOUTH HALSTED STREET
Phone YARDS 7308

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ LINKIME VISIEMS LIETUVIAMS

Nariai Chicagos, Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ Turime Kopyčias Visose Miesto Daleyse

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

LACHAWICZ IR SUNS
2314 WEST 23rd PLACE Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. PULLMAN 1270

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3572

S. P. MAZEIKA
3319 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 1139
YARDS 1138

ALBERT V. PETKUS
4704 SO. WESTERN AVENUE Phone LAFAYETTE 8024

ANTHONY B. PETKUS
6834 SO. WESTERN AVE. Phone GROVEHILL 0142
1410 SO. 49th COURT Cicero Phone CICERO 2109

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Phone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

LINKSMŲ VELYKŲ Linkime Savo Draugams ir Visiems Lietuviams

URBA FLOWER SHOPPE
4180 Archer Avenue
Phone Lafayette 5800

NELAUKITE—
Rytoj Gali Buti Pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalingi agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nelaimė! Ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

“Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters”

O'MALLEY & McKAY, Inc.
222 W. Adams St. kamb. 1517, 1519, 1521
Telefonas CENTRAL 5208 Telefonas CENTRAL 5209
GENERALIAI AGENTAI šių Kompanijų:
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
COLUMBIA FIRE INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ! LINKIU SAVO DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
4605-67 SO. HERMITAGE AVENUE
GARSINKITĖS “NAUJIENOSE”

Lygiai po metų

(Iš mano dienoraščio)

Kovo 26, 1939

Lauke šalta. Nešilta ir viduj. O prieš porą dienų buvo visai sušilę, lauke pavasariškai oras kvėpėjo. Šiandien sekmadienis. Paprastai sekmadieniais laukia ką nors iš draugų manęs apilankant. Baisiai pasilgstu lietuvių. Ir, žodis, ne sekmadienio reikšmės nebesuprasčiau, jei mūsų namų neapilankytų savo tautos žmogus. Ir kodėl negaliu prigyti šioje šalyje? Kodėl neišmokstu džiaugtis kitataučių draugyste? Gyvenu po Jungtinių Valstijų vėliava jau antrą dešimtį metų. Gyvenu vien tarp kitataučių, su senais amerikainais, o širdy tebėra tuščia, nyku ir neapsakomai ilgu. Visai taip pat, kaip buvo pirmosiomis dienomis čia atvykus. Šiokią dieną laišku tikiuos, nusi-

raminu kasdieną Ectuvų spaudą vartydamas. Šiandien, atrodo, niekas į mane neprašė. Mielu lietuvišku žodeliu. Apsinaukia, lietus pasipila... Nebent knyga man kai ką pasakys.

Pervartau Tilyčio DIČIUS. Paprastai rašomoj poeemėj atvaizduotas kaimo vaikas, patekęs Kaune tęsti mokslą, ir vėliau nutoles nuo tėvų. Neigiamai atvaizduoti ir valdininkai, kurių senesnieji išigėrė tebeverklia Rusijos matuškos, o jaunesnieji savo tarnybos svarbiausiu tikslu pasistatę šampaną, gražių moterų draugystę ir amžiną troškimą pakilti kategorija aukščiau, kad būtų iš ko daugiau lebauti. Ne, tokia cenzura, kokią mes kartais linkę įsivaizduoti, Lietuvoj neieškia, jei toki Dičiai gali viešai rodytis, eiti iš rankų į rankas, jei laisvai galime užtraukti:

"Ilgus šimtmečius vergavę, šokom prie saldžios sriubos; Kurie puto iš terbos, Duksta sviesto paragavę..."

Dar kartą perverčiau Jono Kossu-Aleksandravičiaus UZGESE CHIMERO AKYS. Už šią knygeliukštą autorius gavo valstybinę premiją, o aš antrą kartą ją perverčiau nemoku suprasti jos. Labai dėkinga bučiau žmogui, kuris pajęgtų man į mintis atpasakoti paprastą proza, arba išdainuoti Maironies stilium. Tada aš, supratusi, gal but irgi pločiau autoriui, gal gerčiau. Dabar... auterite-

ty pripažinti vertingą knygę, aš nepatenkinta nubloškiau į užkampį, už kitų knygų.

Trečių kartą mano mintis pertraukia Leo. Jis sako pakartotinai kas klausias, ar pas mus negyvena tulas L'pain (Leo yra airis, su daugybe kitataučių gyvenęs, yra pasigyres, kad kiekvienos tautos pavardę aiškiausiai galis išarti, jei tik jam pasako raidės. Iš padiktuotų raidžių LAPIENĖ, jis ieško L'pain).

—Pažiūrėk registracijos knygoj, — nepatenkinta atakau. —Gal kas ne savo pavardę užsirašęs. Telegrama yra čekų kalba ir po visus viešbučius telegrafistė skambina, — girdžiu ji pasakojant kitam žmogui. Man dingtelėjo minty: „g.l lietuvių kalba?“

Pašaukiau telegramų ofisą. Prašau perskaityti telegramos parašą. "GRIGAITIS", man "iš apilina".

Širdis smarkiau suplaka. —Perskaitykite telegramos turinį, — prašau.

"Jurgelionienė žuvo" — iš pasižymimų raidžių aš išskaitau. Balsas užkima. Užtenka man.. Sėdu į automobilį ir į Bay Shore skubinu pasiimti telegramą. Mergelė man paduoda ją reiškia užuojautą. Tyledama aš telegrama siunčiu užuojautą NAUJIENOMS. Nuotaika galutinai prislėgta. Netikėtina ir netikėčiau, jei žinia būtų ne iš tokio didelio autoriteto.

Po valandėlės mano akyse pasruva ašaros. Palengvėja. Pasiimu mirusiosios glėbį laiškų. Jie surišti rusvu kaspiniu. Visi vienoj kruvoj. Atskleidžiu jų viena.

"Kai kurie vyrai man primeta, kodėl Moterų skyrių neįvedu politikos. Kodėl? Kaip aš, taip, manau, ir Tamsta ir kitos bendradarbės skaitome tai nereikalinga. Kur šiandien pasaulis eina su savo politika? Velnio! Taigi mes turimė dirbti kultūros darbą. Prieš vėją nepapusime, o žmonija galime geriau išauklėti. Kaip šiandien musu vaikai rengiami gyvenimui? Tėvai juos moko būti 'smart', mokyklos padaro svajotojais. Širdis, protas — nejudinami... Rašyk daugiau aktualiomis temomis. Apsakėlės gerai pasiskaityti, tik vargu paprastu skaitytoju jos buna suvirškintos... Labai daug motinų nebesuranda kalbos su savo vaikais. Argi tikrai negali paminti skyriaus KULTURA IR JOS REIKSMĖ? Gal sukiktum vesti skyrių MOTINA IR DUKTĖ? Butų gera, kad atsirastų nuolatinis bendradarbių, tokių, kurios reguliariai vestų tam tikrus skyrius. Pagalvok dėl mūsų visų gero."

Aš pavartau kitus jos laiškus. Visuose raginimas rašyti, padėka už parašymą, vėl priminimas rašyti... Tačiau ir jos laiškus skaitant mano akyse temirguliuoja telegramos žodžiai: MARIJA JURGELIONIENĖ ŽUVO AUTOMOBILIO NELAIMĖ.

Ji nieko man nebeprašys. Nieko niekada iš jos nebeisigsis. O ar Ji mane dar galėtų išgirsti? Šiandien, kuomet ji guli atviru veidu į mus, pašarvota tarp gėlių, kažin: galėtų mane išgirsti?

Ir apsvaigime budama spaudžiu mašinėlę: PRABILK, MARIJA, DAR KARTĄ... Paberiu kelis dešimtis žodžių, atitruksiu vienus nuo kitų, bet visus surištus vienu gedulos kaspiniu. Užklijuoju į voką ir i paštą. Pažįstami klausinėja: —Blogo žinia iš Europos? Kodėl tavo akys užtinę?

Jie žino mano gyvenant sąvaja tėvyne. Žino, kad dažnai gaunu laiškų iš anapus Atlanto. Kuomet jiems pasakau, kad Čikagoj mirė labai kilni lietuvė, kuri siejojosi ne tik savo tautos, bet ir visos žmonijos gyvenimu, jie mane supranta.

ŽODŽIAI JOS

(Atsimenant Mariją Jurgelionienę)

Lyg paukščių skridimas Lengvai su vėjeliu Brangūs žodžiai Jos Skrend' aplinkui Man mintyse Diena iš dienos.

"I save tikėk!" — Mane mokino Ji — "Nuo kitų nelauk Daug pagalbos. Patarimų. Savaimė, keliauk!

"Tačiau tu, mažute, Niekad nepyk, jei kas Užgautų tavę; Jie gal žaidžą Daug skadesnę Tik pirmiau gavę."

Brangūs žodžiai Jos Diena iš dienos. —F. H. Sadauskaitė

Marijos Jurgelionienės Atminimui

Mirties Metams Sukakus

Šviesioje bei liudnoje gyve nimo valandoje mes, kurie turime kontaktą su tyraja gyvenimo puse, dažnai darome sau prisiminimus iš praeities kai kurių gyvenimo nuotykių, kurie atspindi lyg koks žibintuvas atmintyje. Clevelando viename iš puošnių viešbučių, kur 500 demokratiškai jauslių žmonių, susirinkę buvo vienam brangiam tikslui, ramiai rišo vieną iš LIETUVIAMS opiausių klausimų, — LIETUVOJE DEMOKRATISKOS TVARKOS ATSTEIGIMO klausimą.

Tame gausingame ir šviesiame burije žmonių radosi ir Marija Jurgelionienė. Čia taip netikėtai teko susipažinti su taja tyru minčių moterimi. Tai buvo linksmas momentas, kada jos tyroji šypsena ir didis atvirumas ją ir mano gyvenimo draugę bei mane surišo draugingumo ryšiu.

Marija Jurgelionienė buvo nuoširdi ir draugiška moteris; per daugelį metų tarnavo LSS kaip centro sekretorė — vertėja; tad ir mūsų pirmutinė kalba pynėsi tos organizacijos reikalais. Ji buvo nuoširdi laisvės mylėtoja ir gerbė tuos žmones, kurie už demokratiją kovoja.

Marija apgailėstavo tuos žmones, kurie varde demokratijos tik savo naudai dirbo. Po valandos pasikalbėjimo Marija išsiskubino namo, Chicago, kur jos laukė atsakingos pareigos.

Scranton, Pa., 1938 m. viename iš irgi puošnių viešbučių, kur buvo susirinkęs bursų žmonių tam pačiam demokratiškam tikslui, Marijos nebuvo. Šiame viešbutyje man teko pri-

Jie nuoširdžiai ištaria: —Toks likimas visų gerų žmonių. Pergreit jie miršta. Akimis slenka man įvairūs vaizdai. Ją palaidoja... Apvaikščioja metines sukaktuves... Kloja jos kapą kvapniomis gėlėmis. Dusauja gausūs bureliai pažįstamų kiekvieną sekmadienį... Tik... ar daugelis išlaikysime savyje jos idėją? Ar vykdytume jos svajones gyvenime? Jei mus niekas nuo šio laiko neberagina rašyti į Naujienų moterų skyrių, ar jis mirgės mūsų mintimis? MARIJA JURGELIONIENĖ norėjo to iš mus. Ji norėjo to mirdama. Sentimentalumas jai niekada nebuvo mielas. Verkiančios jos aš niekada nesu mačiusi. Taigi argi ašaromis mes galėtume jos sielą džiuginti, kuomet ji laukia iš mus darbų? Bandyčiau, Brangi Marija, buti tuo, kuo Tu norėjai mane matyti.

Pr. Lapienė.

imti Marijos Jurgelionienės pasakutinis LSS raportas, (kuris ir dabar pas mane randasi). Kaip sekretorės-vedėjos.

Raporte ji kvietė visus demokratiją mynčius stoti į eiles Lietuvių Socialistų Sąjungos ir dirbti garbingą pasaulinės demokratijos, žmonių išlaisvinimo darbą.

1939 m. nelaiminga ir tragiška mirtis išrovė Mariją iš mūsų tarpo. Netekę brangios draugės, nevienas nubraukėme sau ašarą nuo veido. Metai prašlino, bet daugelis iš mūsų užmiršti jos negalime. "Naujienu" moterų skyrius neteko to skryiaus vedėjos. Vieta ir Marijos pereinų atlikimas, prie kurių ji visuomet skubėjo, paliko kitiems atlikti. Marija ilisai amžinai ten, kur mes visi keliaujame. Sumanymas Marijos atminimui pastatyti paminklą yra vertingas ir brangus. Lietuvių Socialistų Sąjungos draugai turėtų neužmiršti Marijos, kuri per daugelį metų Sąjungai tarnavo kaip sekretorė-vedėja. — A. J. Viznis.

COOK COUNTY'S
DIDZIAUSIAS ISPARDAVIMAS I 20 METU
350 IS PUKIAUSIAS CHICAGOJE ATIMTU AUTOMOBILIŲ PARDAVIMUI — PRAKTIŠKAI JUSŲ PAČIŲ KAINA
20 DODGES, 1939, 1938, 1937 ir 1936 kaip nauji, kaikuris su radio, pigiai kaip \$235; 35 BUICKS, 1939, 1938, 1937 ir 1936 kiekvienas pasiduoda pigiai kaip \$265; 10 PONTIACS visi kaip naujuteliai už vos \$235; 10 CHRYSLERS 1938, 1937 ir 1936 garantuotas kaip nauji pigiai kaip \$245; 24 OLDSMOBILES 1939, 1938, 1937 ir 1936 taip žiba ir tobuli kaip naujas sidabrinis doleris, pigiai kaip \$255; 8 HUDSONS nuo 1939 iki 1935 kiekvienas garantuotas, pigiai kaip \$195; 30 FORDS, 1939, 1938, 1937 ir 1936 visi naujų karų salygoje, pigiai kaip \$125; 12 PACKARDS nuo 1939 iki 1936. Visi garantuoti, kaip nauji, pigiai kaip \$295; 8 LA SALLES nuo 1938 iki 1936 ypatingai pulkus karai, pigiai kaip \$290; 12 PLYMOUTHS 1939, 1938, 1937 ir 1936 vos vartoti, pilnai garantuoti, pigiai kaip \$225; 18 CHEVROLETS nuo 1939 iki 1936. Visi modeliai kaip nauji, pigiai kaip \$225; 15 STUDEBAKERS nuo 1939 iki 1936 modeliai visi 6 cil. kaip nauji, pigiai kaip \$195.
Taipgi turime virš 150 senesnių karų iš visų gamybų ir modelių nuo 1935 iki 1932—visi garantuoti už pigiai kaip \$45.
Atminkite, kad kiekvienas karas yra pilnai garantuotas ir duos jums metu patarnavimą ir patenkintimą.
Jums nereikia ir pinigų, mes imsimė jusų karus kaip įmokėjimą, o likusią dalį jus galite išmokėti kaip patogiau.
Atdara kasdien iki 10 v. v. ir visą dieną sekmadienį
COOK COUNTY FINANCE CO.
1340 W. 63rd STREET (Prie Loomis)

LINKSMŲ VELYKŲ LINKIME VISIEMS MUSŲ
DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS
MALELO ELECTRIC CO.
P. K. MALELO, Savininkas
3336 So. Halsted St. Phone Yards 6067

Linksmų Velykų Linkiu Savo Draugams ir Pacientams
DR. J. MOCKUS
DENTISTAS
3401 So. Halsted St.
Phone Yards 3557

Linksmų Pavasario Svenčių Velykų Visiems Musų Kostumeriams, Draugams ir Pažįslamiems!
P. NOVER
LAIKRODININKAS
PARDUODAM LENGVAIS ISMOKEJIMAS
4148 ARCHER AVENUE

Linksmiausių Velykų Linkiu Visiems Savo Draugams ir Radio Klausytojams
SOPHIE BARCUS
RADIO PRANEŠEJA
STOTIS W. G. E. S. CHICAGO

LINKSMŲ VELYKŲ!
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams!

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
INCORPORATED
M. P. Jovarauskas ir J. P. Bertulis, Sav.
2310 W. ROOSEVELT ROAD
Phone SEELEY 8760
CHICAGO, ILL.

Linksmų Velykų Visiems Lietuviams
ATSIMINDAMI MALONIUS MUSŲ PRAEITIES SANTYKIUS,
TARIAME JUMS ĄCIU UŽ JUSŲ PARAMĄ IR PRIELANKUMĄ

HOME CRYSTAL LAUNDRIES
"The PRIDE of The HOUSEWIFE"
S. PRIMACK, President
4204-22 So. Western Ave. Tel. Lafayette 9700

MARIJOS JURGELIONIENĖS PAMINKLO FONDO REIKALU

Besirengiant minėjimui vienu metu sukakties nuo velionės Marijos Jurgelionienės mirties. Paminklo Fondo Komiteto narės gauna įvairių užklausių minėto Fondo reikalų.

Sumanymas įsteigti tokį Fondą, kaip jau, be abejo, visi žino, kilo iš pačios visuomenės, iš tų mūsų brolių ir seserų, kurie įvertina velionės Marijos Jurgelionienės nuveiktus darbus visuomenės labui, ypačiai mūsų kultūros ir labdaros veiklose. Įsteigimą tokio Fondo noriai pasiėmė ant savęs Naujųjų Moterų Skyriaus bendradarbis, iš kurių buvo sudaryta valdyba ir komitetas, į kurį dar įėjo ir kitos Marijos Jurgelionienės darbų gerbėjos. Toks Fondas buvo įsteigtas ir pradėjo veikti rugsėjo 26 d. 1939 m.

Iki šiai dienai į fondą suplaukė iš viso \$461.41.

Zemiau dedame sąrašą miestų, iš kurių buvo gautos mažesnės ar didesnės sumos pinigų fondui. Sąraše pažymima,

kiek iš kurio miesto gauta pinigų.

Babylon, N. Y.	\$5.00
Birmingham, Alabama	2.00
Brooklyn, N. Y.	5.00
Chicago, Ill.	309.25
Detroit, Michigan	27.00
Elizabeth, N. J.	10.00
Forest Hills, N. Y.	5.00
Gary, Ind.	1.00
Kenosha, Wis.	1.00
Lewiston, Me.	5.00
New York, N. Y.	5.00
Palmyra, N. Y.	2.00
Philadelphia, Pa.	2.00
Phoenix, Arizona	2.00
Rockford, Ill.	10.50
South Lee, Mass.	1.00
South Boston, Mass.	34.11
St. Lawrence, Mass.	5.00
Toronto, Canada	28.55
Waterbury, Conn.	1.00

\$461.41

Yra dar surinkty ir žadėty kontribucijų iki šiol nepriduoty Fondui. Taipgi keliose vietose yra rengiami vakarai, etc., šio Fondo naudai.

Šia proga Fondo Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie taip noriai prisidėjo prie sukėlimo virš paminėtos sumos. Ir visiems tiems, kurie pageidauja ir yra nusitarę prisidėti prie šio Fondo, pranešame, kad pridoty savo kontribucijas iki šių metų balandžio 15 d. Iki tam laikui Komitetas nori galutinai baigti Fondo sukėlimą ir pradėti darbą paties Paminklo pastatymo. Komitetas norėtų, visoms aplinkybėms leidžiant, kad Kapinių Papuošimo Dienoje, gegužės 30 d., būtų jau galima

įvykdyti Paminklo atidengimo apeigas.

Todėl visi tie, kurie įvertindami reikšmę velionės Marijos Jurgelionienės veiklos darbo žmonių ir bendrai visuomenės labui, kurie supranta, kad ji visa širdžia per visą savo gyvenimą dirbo dėl žmonių geresnio, gražesnio ir laimingesnio gyvenimo, ir nori prisidėti prie jos atminimui statomo paminklo, yra prašomi prisųsti savo kontribuciją iki balandžio 15 d. sekamu vardu:

Marijos Jurgelionienės Paminklo Fondas, ir adresuokite Fondo Iždininkei, Julė Augustienė, 1739 South Halsted St., Chicago, Ill.

Dar kartą dėkojame visiems, kurie prisidėjo kaip darbu, taip ir kontribucijomis prie šio Marijos Jurgelionienės Paminklo Fondo.

Nora Gugienė, Pirmininkė, Ir vardan viso Komiteto.

ATSIPRAŠOME UŽ KLaidą

Šiuo norime atitaisyti klaidą, kuri įvyko skelbime Paminklo Fondo aukų, "Naujųjų" kovo 2 dienos laidoje. Pakvituojant \$5.00 auką priimta iš draugo A. J. Viznio iš New York'o buvo praleista jo moters, draugės Barbaros Viznienės vardas. Auka buvo siunčiama abiejų Adomo ir Barbaros Viznių, ir taip turėjo būti pakvituota. Atsiprašome.

Julė Augustienė, Paminklo Fondo Iždininkė.

VIENI METAI

Kaip greitai tie metai prabėgo. Atrodo, kad tik vakar kalbėjome, juokavome, rengėmės prie tolesnio darbo. Rytojais nebuvo toks, kokį mes manėm sulaukti. Rytojais atnešė ne saulę, ne linksmybę, bet ašaras ir liudėsį, nes visų mylima Mariutė Jurgelionienė jau mūsų tarpe nebuvo.

Kiek daug darbo ji norėjo atlikti! Niekada nebuvo per daug užsiėmus, kad nebūt galėjusi rasti nors kelias minutes paklausti, ką šis ar tas jaunuolis turėjo pasakyti, pasiklausti, pasiskųsti. Ir visada turėjo arba rado laiko tam jaunuoliui patarti, atsakyti jo klausimą, pagirti jo mintį arba pridėti savo nuomonę.

Bet Mariutė Jurgelionienė jau negalės mums jaunuoliams padėti — ji taip greitai ir staigiai buvo pašaukta į tą "kitą pasaulį" — tur but, ir tenais jos laukė ne vien jaunuoliai, bet ir kiti, kurie sykiu su ja dirbo.

Gyvenimas eina savo keliu, nelaukia nieko. Buvo sunku vėl pradėti eiti tuo gyvenimo taku, kuriuo Mariutės kelias ėjo į kitą pusę, bet laikas ir darbas padeda pralcišti tas nemalonias valandas, kai mylimas palieka mus. Mes bandome tęsti jos pradėtą darbą. Sunku darbą dirbti be vadovo. Po biskį mes bandom eiti tuo pačiu taku, kuriuo Mariutė ėjo, o kaip gerai mes einame, tai gal Mariutė gali matyti ir sekti mūsų takus. Gal ji sau ir sako: "Eikit — kelias sunkus, bet juo toliau, juo lengviau. Viskas bus gerai. Nebijokit."

Mes bandom klausyti, Mariutė, bet tas kelias be tavęs tai labai, labai sunkus. Josephine Miller.

KAUNAS. — Jau intensyviai ruošiamasi šiais metais įvykiančiam Lietuvos gyventojų susirauymui, kuriuo bus tiksliai nustatytas gyventojų skaičius ne tik Vilniaus atgautoje srityje, bet ir visoje Lietuvoje. Kadangi nuo paskutinio surašymo praėjo daug laiko, spėjama, kad bus rasti visai nauji daviniai, kurie galės patarnauti racionalizuojant tautos ūkį.

Salomėja Neris

NAKTĮ NYKIA

Lyg vaiduoklis naktį nykia Vaidinuosi — Kaip tu savo pavainikį Uzdainuosi? Neraudok, širdies vaikeli, Liulia, liulia! Oi, nebark manęs, tėveli! Oi, motule!.. Neramus širdies vaikelis Neužmiega — Šešėliuotas mano kelias — Kur jis bėga? Šaltas šiurpas pabučiavo Jauną veidą — Išta rankos, našta savo Jau paleido — Šalnos gėlos širdį gelia Naktį nykia — Kas mylės tave be dalį Pavainikį? (Prisiuntė O. Indrelienė)

Skaičiai Pasako Teisybę

Prieš Rinkimus Stengiamasi Rinkikus Suklaidinti

Rinkimams atėjus, priešininkas bando rinkikus visais galimais budais patraukti į savo pusę. Jie ypač daug kalba apie mokesčius, kartais paskelbdami ir nebutas žinias. Bet skaičiai lieka skaičiai: jie nemeleuoja ir jau kas sumokėta — neištrinsi.

Štai kaip buvo mokami kai kurių Ciceros miestelio nekilnojamų turtų mokesčiai pastarais ketveriais republikoniškosios administracijos valdymo metais. Palyginkite juos su dabartinės Demokratų administracijos 1938 metų mokesčiais.

Adresas 1423 So. 49 Ct. Republikonų laikais:	1928—116.68
	1929—141.87
	1930—150.19
	1931—106.50
Demokratų:	1938—84.52

Adresas 1426 So. 49 Ct. Republikonų laikais:	1928—118.06
	1929—248.19
	1930—262.74
	1931—251.40
Demokratų:	1938—178.60

Adresas 1442 So. 49 Ct. Republikonų laikais:	1928—136.86
	1929—166.41
	1930—176.16
	1931—123.64
Demokratų laikais:	1938—83.54

Čia paduota tik keletas pavyzdžių. Henry Schwarzel, Cicero miestelio asesorius per visą laiką kovojo už Cicero nuosavybių mokesčių mažinimą. Taigi, ir šis numažinimas yra juo nuopelnu. Jis pasižada ir toliau dirbuotis, kad mokesčiai būtų mažinami ir patarnavimas gerinamas.

Taigi, kaip matote iš virš pasakoto, kad 1931 metais mokesčiai prie republikoniškosios administracijos buvo šiek tiek numažinti. Bet nepamirškite, kad tai buvo priešrinkiminiai metai. Parodyta ir šios administracijos 1938 metų mokesčių pavyzdžiai. Tad palyginkite juos ir patys spręskite. Faktai ir skaičiai nemeleuoja, jie kalba patys už save.

Baigiant, tenka pasakyti, kad dabartinė administracija taria ir toliau eiti tuo keliu: duoti geresnį ir pažangų patarnavimą žema kaina. Tad, nepamirškite balandžio 2 dieną balsuoti už Straight Demokratų tikslą. (Skelb.)

Demokrtas

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Penkiolika Šimtų Viešnių

Chicago's apylinkėj gyvena apie septyni tukstančiai ir pusė Chicago's Universiteto alumnų, tai yra ši universitetą baigusių moterų ir merginų. Chicago's Universiteto prezidentas Dr. Hutchins ir jo žmona užkvieta ant arbatėlės dalį šių alumnų kovo 17 dieną šių metų. Atsilankė apie penkiolika šimtų viešnių.

Kiekvienai alumnei prezidentas ir ponija Hutchins paspaudė ranką, išstardami kiekvienos pavardę. Potam pavaisino su skaniais užkandžiais. Nors ir biskutį turėjome susikimšti jų didelėje rezidencijoje, vistiek praleidome porą linksmų valandėlių besikalbėdamos su mokyklos draugėmis, su kuriomis mes retai dabar sueiname.

Tarp viešnių buvo ir dvi lietuvaities, bendradarbės šio skyriaus, Frances Sadauskaitė ir Louise Narmontaitė.

Baniutos Duktė.

SVEIKINU VISUS SAVO DRAUGUS IR KOSTUMERIUS IR LINKIU LINKSMŲ PAVASARIO SVENCIU VELYKU!

Jos. F. Budrik
3409-21 SOUTH HALSTED STREET

CICEROS PILIEČIAI

BALSUOKIT UŽ STREIT

Demokratų Sąrašą DEL TAUPOS, PAŽANGOS IR PILIEČIŲ GERBUVIO

JERRY J. VITERNA FOR COLLECTOR TOWN OF CICERO

GEORGE STEDRONSKY FOR PRESIDENT TOWN OF CICERO

HENRY R. SCHWARZEL FOR ASSESSOR TOWN OF CICERO

ANTON J. KRUPICKA FOR CLERK TOWN OF CICERO

LEO KASPERSKI FOR SUPERVISOR TOWN OF CICERO

EDWARD GRISKO FOR TRUSTEE TOWN OF CICERO

Ir vėl pasiųskite šituos Demokratų Partijos Pažangius Žmones Į MUSŲ NAUJĄJĄ TOWN HALL

Balsavimas Balandžio-April 2 d., 1940!

Linksmų Velykų Linkiu Visiems Savo Draugams ir Klientams

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.
Room 1230

Ofiso Tel. CENTRAL 1824
Namų tel. Hyde Park 3395

LINKSMŲ VELYKŲ LINKIME VISIEMS MUSŲ DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

GRANT WORKS COAL AND OIL CO.

ADAM BERNADISIUS, Sav.

16th St. and 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 311

LINKSMŲ PAVASARIO SVENCIU VELYKŲ LINKIU VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

JOSEPH VILIMAS
NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

6800 S. Maplewood Ave. Tel. Hemlock 2323

LINKSMŲ VELYKŲ VISIEMS MUSŲ KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR PAŽYSTAMIEMS VELIJA

J. W. ZACHAREWICZ

903 West 33rd St. Tel. Yards 5423

Linksmų Velykų Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

JOHN P. STANKOWICZ
ir BEN DIRMEIKIS

4706 So. Western Avenue
Telefonas Lafayette 5407

LINKSMŲ VELYKŲ LINKIME VISIEMS MUSŲ DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

B. R. PIETKIEWICZ AND CO.
NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

2608 W. 47th St. Tel. Lafayette 1083

ATSTEIKIM L.M.P.S. MARIJOS JURGELIONIENĖS ATMINCIAI

Budama ir veikdama mūsų užsibrėžtas darbas nėra dar tarpe, nepamiršama Mariutė ne tik svajojo, bet ir gėdė atgaivinti Lietuvos Moterų Progresyvi Susivienijimą. Apie tai jau seniai svajojo ir aš. Tuo tarpu laikas vis bėga ir bėga, lyg ir ieškodamas tinkamesnės tam darbu progos. Taigi dabar, kuomet 1941 metais sukaks 25 metai nuo pirmo "Moterų Balso" numerio pasirodymo, būtų kaip tik gera proga prikelti palaidotą moterų organizaciją. Laikas prikelti LMPS iš grablo! Jei ne ta nelemta tragedija, kuri 25 kovo pereinę metų taip staigiai ir netikėtai išplėšė mūsų gabiausia ir veikiausia draugę, tai be abejojimo šiandien tas darbas jau būtų pradėtas, nes mudvi su drg. Jurgelionienė tarėmės tą darbą pradėti judinti tuoj kaip tik užsibaigs "Naujųjų" Sidabrinio Jubilėjaus apvaikščiujimas ir ji turės daugiau laiko. Manėme pirma tą mintį paskleisti per spaudą, apkalbėti ir išdiskusuoti, o vėliau šaukti moterų suvažiavimą. Beširdė mirtis visus mūsų planus sugadino — atskyrė Mariją iš mūsų tarpo, visiškai nežiurėdama, kad jos

užsibrėžtas darbas nėra dar užbaigtas. Taigi, būtų labai gražus gestas, jei mes nors dalelę to nepabaigto darbo atliktume.

Mums progresyviems moterims būtinai reikalinga tokia organizacija, kuri nesikištų į jokią politiką ir netarnautų jokiai svetimai valstybei. Mes Suv. Valstijose gyvename, jos duoną valgome, todėl mūsų šalis yra čia. Ne tik mes, bet ir mūsų vaikai, ir jų vaikai turės čia kurti savo ateitį, todėl mes geriau rupinkimės šios šalies gerove ir likimu. Mes turėjome jau vieną pamoką, kuomet Rusijos garbintojai suardė beveik visas mūsų pažangias organizacijas. Daugiau mes neturime to darsileisti. Mums reikia tokios organizacijos, į kurią mes vėl galėtume sutraukti visokių pažiūrų moteris, nežiurint, politinių ir religinių skirtumų. Mums reikia tokios sąsies, apie kurią galėtų sukstis visų pažangių moterų veikla ir kuri galėtų rūpintis bendrais moterų reikalais. Politikieriams visokiais apgavimais būdais vienos ar kitos partijos naudai neturės būti vietos. Naudojimas organizacijos politiškiems tikslams naudos niekam neatneša. Taip juk buvo palaidotas didžiulis L. M. P. S. Tai "nuopelnas" mūsų draugių komunistų. Rodos, jos jau turėtų šiandien rausti iš gėdos. Bet kur tau! Jos net ruošiasi apvaikščioti 25 metų sukaktį nuo LMPS įsteigimo, nors ta sukaktis seniai jau praėjo, nes LMPS tapo įkurtas Brooklyne 1908 metais, taigi 32 metai atgal! Matyti, neužteko tų tukstančių, kuriuos su LMPS centro ir rajonų išdais komunistai tuomet nusinešė, nes dabar, po tiek metų, nori nors iš jo vardo ir atminties vėl pasipelnėti. Daug geriau joms priktų rengti LMPS palaidojimo sukaktį.

Mariutė budama gyva, troško LMPS atgaivinti, arba įsteigti kitą į jį panašią moterų organizaciją. Ji dabar jau to negali įvykdyti, todėl, manau, mes likusios turim tai padaryti. Jūs, chieagietės, atgaivinkite arba įsteigkite pirmą kuopą jos atminčiai, o mes kituose miestuose jumis paseksime.

M. Michelsonienė.

LINKSMŲ VELYKŲ LINKIME VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

CENTRAL DISTRICT FURNITURE COMPANY

JOS. JUOZAFIS, Mgr.

3410-12 S. Halsted St.
3621-23-25 S. Halsted Street

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS

Kovo 31 d., 1940
SOKOLU SALEJE
2343 SO. KEDZIE AVE.

Linksmų Velykų!

Linkime Visiems Savo Draugams, Lietuviams Kostumeriams

William A. Lewis

Žinoma Lietuvių Vyrų ir Moterų Rubų Krautuvė

4716 SOUTH ASHLAND AVENUE

MOTULĖS PASAKA

Ona Miciutė

Sekė pasaką motulė
Apie raitelius šauniuosius,
Kurie jojo tėvų žemėn,
Sakė — meile ją vaduosim.

Jojo, ojo daugel metų,
Per užburtus kalnus kopė,
Nešė saulę, nešė laisvę,
Nešė šventą žodį, opų.

Tėvų žemė šaukė meilės,
Ten gaili rasa nekrito,
Ten iškelta ranka maldai
Nenuliko ligi ryto.

Ašaros tą vilgė žemę,
Kurioj šventos pėdos liko
Protėvių, sunų kilniųjų,
Kur užmigo garbės laikas.

— Musų mieste, šventas mieste,
Kada vartys tu atversi,
Savo raiteliams šauniesiems,
Kada skelbisi naują garsą? —

Plaukė raudos, plaukė gudžios,
Kaip Neris užburtos vėnys,
Kaip žalių pašlaičių vėjas,
Širdys ilgesio jau pilnos.

Sekant pasaką, motulės
Ir galva baltai pražydo,
O sesutės melsvos akys
Vyto, tartum, liudnas žiedas.

Jau norėjo baigt motulė
Apie vadą — didį vyrą,
Jau norėjo pasakyti,
Kad tie kariai kalnuos mirė.

Sudrebėjo sriamios upės,
Žalią girią lauzė vėjas,
Žiuri, stebis motinėle —
Kariai pasakos artėja.

Kelias suns jos išvargę,
Atidaro miesto išvartas...
Ir ant lupų motinėlės
Miršta žodžiai budni, kartūs.
Vilnius, 1939. X. 28 d.

MOTERŲ TEISĖS

Tvarkant pirmutinės konstitucijos teises Suv. Valstijose moterys ir vergai buvo išskirti, — jie neturėjo jokių teisių. Matydamos tą nelygybę, jos nenorėjo sėdėti sau ramiai susidėję rankas, bet pasiryžo išsikvototi ir soti šiokių tokių teisių.

Pirmutinė moteris, kuri turėjo drąsos reikalauti sau ir kitoms moterims teisių, buvo Abigail Adams. Tai buvo 1776 metais. Ji parašė laišką kongresui, kuriame pažymėjo, kad jeigu vyrai neatkreips dėmesio į moterų reikalavimą, tai jos bus priverstos ką nors daryti, idant panaikintus tuos vyrų padarytus nuostatus, kuriuose moterys neturi nei žodžio.

Vėliau atsimenui stancijos veikėjos Elizabeth Stanton ir Lucretia Mott. Šios moterys labai daug veikė dėl gavimo balsavimo teisių moterims. Jos rašė, agitavo ir vėliau 1848 metais, sušaukė moterų konvenciją. Šiame suvažiavime rado daug pritarimo, ir nuo jo prasidėjo tikras teisių reikalavimo veikimas. Čionai iškėlė obalsį "Reikalaujame balsavimo teisių visoms moterims".

Kita gerai žinoma tuo laiku darbuotoja buvo Susan B. Anthony. Ji buvo pirmutinė moteris, kuri balsavo už prezidentą 1872 metais, vaduodamosi Amerikos konstitucijos 14 pataisyimu.

Tai pirmutinis moters balsas, paduotas Suv. Valstijose, bet tuo laiku tas skaitėsi prasizengimu, ir Miss Anthony už tai buvo į teismą patraukta, rasta kalta ir nubausta \$100.

Tas nenupuldė jos nei jos sekėjų dvasios; šios moterys dirbo ir toliau. Jų darbo vaisius pasirodė, kuomet 1920 metais kongresas praleido dvidešimtą pataisyimą, kuriame buvo suteikta visoms moterims virš dvidešimt pirmų metų balsavimo teisės.

Šiandien mes tuo naudojames ir džiaugiamės, bet jo ne užtenka. Jeigu mes galime greita vyro dirbti dirbtuvė, ar

krautuvė, ar ukyje, tai kodėl negalime naudotis lygiomis teisėmis kaip vyrai?

Amerikoj yra įsigyvenęs tas papratimas, kad jeigu moteris turi teisę balsavime, tai ji naudoja ir visomis kitomis teisėmis. Bet taip tikrenybėje nėra. Yra valstijų, kurios naudoja patvarkymais, padarytais nei sešioliktoje šimtmečių. Yra tokių valstijų, kur moteris negali būti globėja savo vaikučių arba ji negali iškollektuoti savo uždirbtą algą.

Tik pasidairykime ir štai ką surandame. Penkiose valstijose moteris negali užimti urėdą; šešiose valstijose jai nepavytą būti globėja savo vaikučių; penkiolika valstijų neleidžia mums išgauti mūsų uždirbtą algą; keturiasdešimts valstijų pasako, kad moterų priederėnė buti namų tarnaitė savo vyrui; dvidešimt penkiose valstijose mes esame atnestos kaip netinkamos būti prisiekdinta teisėja ir dvidešimt vienoj susitinkame su priešingumu, kada reikia nors bent kokią sutartį pasirašyti.

Prieš keletą savaičių buvo pateiktas pataisyimas 76 kongresui Washington, D. C., kuris skamba taip: "Moterys ir vyrai turi turėti lygias teises visose Suv. Valstijose."

Už minėtą pataisyimą mes randam visą eilę nacionalių ir lokaliųjų organizacijų, kurių tarpe yra National Womens Party, American Alliance of Civil Service Women, Medical Womens Ass'n ir National Ass'n of Women Lawyers.

Užduotis šių grupių yra sunki; jos veikia sutartinai, kad gauti moterims pilnas ir lygias teises su vyrais.

Septyniadesimt metų po įsteigimo Amerikos konstitucijos vergams buvo suteiktos pilnos teisės, bet moterims reikėjo laukti dar penkiadesimt metų iki jos išsikovojo nors kiek privilegijų, tai yra teisės balsuoti.

Dabar dalykai greičiau keičiasi ir gal nereikės tiek ilgai laukti iki paskutinis pataisyimas bus priimtas.

Pirmiau mūsų šukis buvo: "Balsavimai moterims". Šau-

dien mūsų šukis yra: "Lygios teisės moterims". Ir už tai visos moterys turėtų kovoti.
Mary D. Stanislovaitienė.
Wilkes Barre, Pa.

JAU METAL, KAIP ŽUVO

Žuvo visuomenės darbuotoja, vargdienių užtarėja. Ji žuvo tragiskoje nelaimėje bevažiudama į Detroitą pasakyti kalbą.

L.S.S. kuopos nariai kovo 25 d. 1939 m. jos ir kitų, kurie drauge su ja važavo, laukė. Bet nemielasirdinga katastrofa jai neleido pasiekti tuos, kurie jos ir kitų laukė.

Tik skaudi telegrama supurtė rengėjus, skaudžiai užgavo jos artimus idėjos draugus.

Mariutė Jurgelionienė užmušta, kitos sankelėvės sužeistos, — taip skambėjo telegrama metai laiko atgal, kovo 25 d. 1939 metais.

Detroitiečių tarpe pasiliko neužmirštamus skaudus atsiminimas, daugiausia tarpe moterų. Tad moterys ir rengia vienų metų liudną paminėjimą penktadienį, kovo 29 d., 7:30 val. vakaro, Lietuvos svetainėje. Bus pasakytos kalbos prisiminimui Mariutės nelaimingo žuvimo. Kalbės Mariutės artima draugė, Stefanija Čiurlionitė (Duvan) ir Dr. Jonikaitis. Visas šio parengimėlio pelnas skiriamas jos paminklo pastatymui. Bus lošiami tam tikri žaislai ir už pasižymėjimą bus suteiktas vertingos dovanos. Gal bus ir šokiai. Detroitiečiai prašomi gausingai atsilankyti ir atiduoti pagarbą tai moteriai, kuri žuvo visuomenės darlą dirbdama.

Pagelbėkime chieagietėms uždėti ant Mariutės kapo nevystančią gėlę.

— M. J. Kemešienė.

Moterys šaulės remia seses vilnietes

Mūsų moterys šaulės skuba į pagalbą sesėms vilnietėms. Štai žemės UKio Ministerijos moterų šaulių burio šaulės surinko 557 Lt ir paukojo Vilniaus moterų šaulių rinkinei. Tai pačia proga to burio moterų šaulių vadė Vitkauskienė ministerijoje surinko drabužių, kuriuos išdalino Vilniaus lietuviams, kurie už lietuvių buvo lenkų kalinimai ir dabar paleisti į laisvę.

Moterų šaulių garbės vadė Emilija Putvienė Vilniaus moterų šaulių rinkinei paukojo 100 Lt. Buv. Klaipėdos moterų šaulių rinkinės rėmėjų burys Vilniaus moterų šaulių būriui paukojo 306.80 Lt.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Linksmų Velykų švenčių Visiems Musų Kostumeriams, Draugams ir Pažįstamiems Linki

Green Valley Products
WM. J. KAREIVA, Savininkas

4644 So. Paulina St. Tel. Yards 5350

LINKSMŲ VELYKŲ VISIEMS MUSŲ REMEJAMS IR DRAUGAMS SIRDINGAI LINKIME

Boleslovas ir Marijona Pužauskai
Užeigos Savininkai

645 West 18th Street

LINKSMŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ VELYKŲ LINKIME VISIEMS MUSŲ KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS

K. NORKUS RESTAURANTAS

1745 South Halsted Street
BUČERNE
2033 South Halsted Street

Linksmų Velykų Linkime Visiems Draugams ir Kostumeriams

Green Mill Bread BAKERS

LINKSMŲ VELYKŲ LINKIME MUSŲ DRAUGAMS, TAUPYTOJAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

SIMANO DAUKANTO

Federal Savings

and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
BEN. J. KAZANAUSKAS, Sekr.

3600 So. Paulina St. Tel. CANAL 8887

LINKSMŲ VELYKŲ

Linkime Savo Kostumeriams ir Visiems Lietuviams

METROPOLITAN STATE BANK

JOHN B. BRENZA, President
JULIUS BRENZA, Vice-Pres.—Cashier.

2201 W. Cermak Road
KAMPAS LEAVITT STREET

Narys Federal Reserve System ir Federal Deposit Insurance Corporation
Kiekvieno asmens depositai apdrausti iki \$5,000.00.

DAUGIAU DĖMESIO VILNIAUS KRAŠTO VAIKUČIAMS

Draugijos Vilniaus Kraštui Remti vyr. komiteto posėdis pirmadienį, pirmininkaujant J. Tubelienei, daugiausia svarstė Vilnijos beturčių moksleivių ir šiaip vaikučių šelpimo klausimus. Drėngijos pirmininko Dr. J. Navako, mokyklų sekcijos pirm. V. Tumėno, p. Fr. Pikėlingienės ir Vilniaus prad. mokyklų inspektoriaus Papeckio pranešimai bei paaiškinimai parodė, kad šis reikalas dar tebėra labai opus ir aktualus.

Moksleivių bendrabučiai iš buv. lenkų kuratorių buvo perimti labai apėisti, o jų auklėtiniai suskurdę. Žiemos ir mokslo metu bendrabučių patalpas nebuvo galima nei tinkamesnėmis pakeisti, nei esamas tinkamiau atremontuoti. Auklėtinių juose atsirado žymiai daugiau, taigi kai kuriuose labai ankšta. Maitinimas bendrabučiose jau pusėtinai sutvarkytas, bet auklėjimas toli nepakankamas. Daugelį auklėtinių dar reikia aprūpinti pakenčiamaisi rubeliais bei avaline. Bendrabučių auklėtiniai lanko gimnazijas ar kitas aukštesnes mokyklas. Be to, būtina reikia sušelpiti drabužiais, maistu ir mokslo priemonėmis didelį skaičių pradinių mokyklų mokinių ir vaikučių darželiuose. Esą tokių beturčių šeimų, kurių du ar trys vaikai turi tikrai vienus rubelius, taigi jais iš eilės apsirėngdami kas antrą ar trečią dieną lanko mokyklą. Esą nemažai tokių vargšų vaikučių, kurie tenkinasi vien mokykloje magistro duodama silpnai pusryčiais, nes namie beveik jokio maisto negauna. Draugijos Vilniaus Kraštui Remti vyr. komitetas, kartu su viešosios liberos organizacijomis, dar ką galėdamos, bet negali aprėpti ir skubiai visą tą didelį skurdą nugalėti. Čia reikalinga žymesnė visos visuomenės parama ypač vaikučius aprūpinti rubeliais bei avaline.

Komitetas nutarė kreiptis per

gerb. mokytojus į visos Lietuvos moksleivius, kad jie, tėvų padėdami, parodytų jautriąs širdes savo vargingiesiems broliukams ir sesutėms vilniečiams, ir nepriklausomybės sukaktuvėms, Vasario 16 dieną, paruoštų individualių jiems siuntinių su sveikinimais. Siuntinėliuose galėtų būti tinkami vartojimui rubeliai, baltiniai, avalinė, knygos, sąsiuviniai, pašėliai, greitai negendant maisto produktai, saldainiai ir pan. Komitetas iki šiol drabužiais bei avaline stengėsi aprūpinti tikrai jų labiausiai reikalinguosius bendrabučių auklėtinus. Dabar keliose siuvyklose ruošiamas didesnis kiekis drabužių ir avalinės, ir jie bus išdalinti prieš Vasario 16. Prad. mokyklų mokiniams jų teks visai mažai. Tikimasi, kad pradinė mokyklų ir darželių vaikučius gausiai sušėps savo siuntinėliais visi labiau pasiturintieji Lietuvos mokyklų moksleiviai.

Dr. J. Navakas pranešė, kad jis, komiteto pavadamas, buvo nuvykęs pas p. Švietimo Ministrą ir jam išdėstė komiteto susirūpinimą Vilnijos moksleivių auklėjimo reikalais, kuriems tvarkyti reikalingas yra moksleivių globėjų ir švietimo vadovybės pastangų suderinimas. Švietimo Ministras esą šiuo reikalu taip pat susirūpinęs, ir pažadėjo tuojau sudaryti komisiją, į kurią įeis ir komiteto atstovas, kuri apsvaistys auklėjimo klausimus ir sudarys planą jiems tvarkyti.

Komitetas nutarė lietuviams atbėgėliams parūpinti rubi bei avalinę, be kurių daugelis jų negali eiti į darba. Vilniaus varguomenė, būtina reikalingai paramos ir jos dėl kuriu nors priežasčių negaunančiai iš magistro, nutarta duoti pagalbą kortelės pėtus žmogaus Globos Draugijos laikomose valgyklose, kuriose gauna pietus ir magistro šelpiamieji.

[L. A.]

CHICAGO. — Pirmą pavasario dieną Jackson parke.

NUBUSK...

(Marijos Jurgelionienės atminčiai)

Nubusk... Jau švinta!.. Kelk, atmerk akis, nubusk... Išeik iš tos maro tamsos... tavęs laukia, o tu da miegi...

Argi nematai, kaip čia gražu! Kaip daug apie tave kalba, rašo, tavo darbas didžiuojasi didesnė dalis lietuvių išeivijos, kuriems tu buvai motina, padėjėja, mokytoja ir draugė. Pasilgsta tavęs ir tavo darbų lietuvių labai, o tu... tu vis miegi... Kelk! Atbusk! Apžiūrėk! Aš tau meilings dainas dainuosiu... iš liaurų pinsiu vaikūnus, tik atbusk!

Oh, kaip sunku ištarti tui baisioji kovo 25 d., kaip tave, Marija, likimas nemielaiširdingai atskyrė nuo mūsų. Lyg pabauda, lyg pasityčiojimas iš mus... Kaip tos vilnys, kad trankomos į uolą jos vartosi, tryška, jų skausmą, jų kančią, ar kas nors supras? Taip mes likę be tavęs grumiamės, kovojame su gyvenimu ir skausmu.

Tu buvai viena iš tų, Marija, kuri garbės netroškai. Tau, tui dėjos darbininkei, rūpėjo kitų likimas, tu save užmiršai. Suprasdamą išeivijos, o ypač moterų didelį reikalingumą sutraukti jas bendron kovon, tu kaip ta peteliškė skraidei per laikraščio puslapius ir nešei peną. Negana to, įsteigė Moterų Skyrių toms, kurios tavo pagalbos ieškojo. Neskyrei vargšo nuo mokyto, supratai kitaip švietimo darbą ir jį varei pirmyn visu smarkumu tol, kol ant galo paguldė kaban! Tu mokėjai sutraukti didesnę burį gabesnių darbininkių ir jos pagal tavo nurodymus veikė kultūros dirvoje. Tu joms nepavydėjai, kad jos dirbdamos būtų naudingos ir lavintys kartu. Tu buvai ta, kurios mes labai pasigendame, trokštame tau atsileisti, jamžinti tavo vardą, kad kiekvienas lietuvis suprastų, kuo tu iš tikrųjų buvai.

Nubusk... Pažvelk! Nesistebėk! Greitai tavo garbei išdygs naujas marmuro paminklas ant kuklaus kapo. Jį liaudis lankys ir minės tavo vardą didingai, amžinai. O tu... tu miegi ir amžiams miegosi...

Tu nieškojai gavėš mūsų tarpė budama, pasitenkinai kitų nuopelnais. Tu kitus į priekį statydavai, o pati užpakalyje budėjai, lyg ta motina savo kūdikėlių lopšinėje supdama. Tu nešei tą meilę, tą grožį liaudžiai, kurią ne visi gali atvaizduoti, net suprasti. Oh, dėlko taip sunku ištarti, dėlko širdis skausmais taip labai patvinsta pamanius, kad tu, Marija... oh, baisu! Kad tu amžiams užmigai... O kaip norėtusi, kad prabiltum

ir vėl mūsų tarpe žydėtum!

Tave mačiau, Marija, tik ant paveiklo... kukl'ą, bet puikią darbais! Tu kaip ta pavasario gėlė žydėjai apsupta sidabriniais rasos lašais... skaisai, nežūmirštama! Nepažinojau tavęs asmeniškai, bet pamilau! Troškau padėt, bet, deja... per greitai mus apleidai darbą nebaigdam. Sakyk, ar buvom tau kada nors kaip dukros, kaip padėjęs? Sakyk! Oh, skaudu! Tu jau nenori išgirsti, tyli ie tylėsi, tur but...

Jau pavasaris artėja, prabil, sukruks gamtos gyvybė. Suskambės attrukus aplink linknuma. Ištruks išsiųtas meilės ilgėsis, troškimas ieškant tavęs, Marija! Bet tu... tu jau... Oh, baisu! Tu per greitai užmigai ir miegi... Negailestingas likimas! Vos žiedas pražydo, vos jau grožį liaudis suprato, jau geidulių rankos sunaikino!

Nors tu, Marija, dabar toli nuo mūsų, bet tark: gal panorėtum kai ką pasakyti? Nubusk... Tark! Prabilk... pasakyk ar einam tavo pramintais laikais, ar klaidžiojam tamsumoje? Tark, pasakyk! Kaip radas tos žiedas Sacharos tyruose nuvargintas spēkas keleiviui gaimina, taip tavo gražus darbas, Marija, spēkas mūsų gavimus amžinai. Oh, nubusk, Marija! Tark dar kartą! Tark!

Stasė G.

KAI ŽYDĖJO ANKSTYBOS ROŽĖS

Vieną gražų saulėtą kovo popietį vaikšt'nojome su mano neseniai sutikta jauna lietuvaitė žurnalistė, kuri taip trumpam mūsų pažinties laike paiko man taip artimą, taip maloniai brangi, nežūrint mūsų amžiaus skirtumo.

Ėjom mudvi gražiai išvin giuotais parko takais, sekdamos viena kita savo pergyventus įvykius. Dabart nės praeties patyrimais, šiandieniniai spudžiais.

Mudviejų akis patraukė nepaprastai didelį plotai rožių. Suslojome ir tyloje gerėjomės nepaprastu reginiu. Rožės žydėjo. Ankstaus pavakario saulės spinduliai mėtė savo auksinę šilumą ir, rodos, šypsodamos sveikino pirmutinius rožių žiedus.

Aplinkui ir tarpuose rožių šypsojosi pakreipę galvutes, eilių eilės visokių spalvų našlaitės. Staiga lyg išgirdau vėl, tik vienas metas atgal, girdėjus žodžius: "Kada pasijusi visai viena ir nežinosi, kodėl turi gyvenit, pažvelk į gamtą. Ji turi begaliniai daug turto, kurį teikia visiems veltui. Saulė, mėnuo ir žvaigždės šviečia tau taip pat, kaip ir visiems. Gėlės žydi tau, gerėkis visu tuo turtu, susidraugauk su gamtos kurimais. — jie tau padės pergyventi liudnas vienumos valandas."

Be nuovokos kartoju tuos žodžius. Mano jaunulė draugė, matyti, suprato mane ir tyliai laukė, kol mano mintys sugrįš. "Nėra tos esybės tarp gyvyjų, kuri tave taip mokino," lyg sau ji tarė. "Nėra", atsakiau trumpai. "Graži buvo siela!"... Ir pradėjome kalbėti. Man ištarus Marijos Jurgelionienės vardą, mano draugė pilna susidomėjimo reikalavo, kad žodžiais nupieščiau jos asmenybę. Susirašinėdavau aš su velione. Ji buvo labai energingas žmogus. Jos laikai tokį darė man įspūdį... — Vis pasakojo mano draugė.

Palaimintos valandos prisiminimui. Saulė pradėjo leistas vakarop, ilgi išsidraikę šešėliai išmargino visą parką, o ten toli toli duksojo milžiniškas kalnas, kurio pati viršūnė apdengta balto sniego žibėjo saulės spinduliuose.

Sėdėjome mažame parko pavilijone, jautėm saulėleidžio burtus ir vis negalėjome baigti mūsų kalbos, ir jau nesijautėm tik vienos dvi. Jau turėjome savo vaizduotėje trečią esybę, kuri, rodos, visai patenkintai šypsojosi ir stebėjosi mūsų rimtumu.

Pradėjo temti ir oras atvėso. Turėjome eiti namų link. Turėjome sakyti sudiev tiems žavėjantiems vaizdams, kurie atnešė šešėlių tos gražios asmenybės ir leido man susikaupti ir pabuvoti su ja.

Negalėdama nei atlinkyti man nematyto, vienok metų senumo kapą, siunčiu Marijos Jurgelionienės atminimui tuos jausmus, pergyventus kai leidosi saulė, kai žydėjo ankstyvos rožės. — Adelė.

Pirmoji Lietuvos Moterų Dailininkių Paroda

Pirmojo Lietuvos Moterų Parodoj Kaune pradžioje šių metų buvo išstatyti 292 paveikslai. Daugiausia savo dailės darbų parodoj išstatė Domė Tarabildaitė-Tarabildienė. Jos buvo net 25 paveikslai. Paroda buvo gausiai lankoma. Suvirš keturiasdešimtis parodoje išstatytų kurinių nupirko čiuurlionies Galerija, didesnės kooperatinės įstaigos ir kiti meno mėgėjai.

Linkime Linksmų Velykų Švenčių Visiems Musų Kostumeriams ir Draugams
ARCHER MARKET
JONAS ir MARIJONA WAIZDŽIUNAI, Sav.
4214 Archer Ave. Tel. Lafayette 4247

LINKSMŲ VELYKŲ LINKIME SAVO DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

Mr. and Mrs. J. P. Rakstis

LINKSMŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ VELYKŲ LINKIU VISIEMS MUSŲ DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS!

JOHN G. MEZLAISKIS
General Contractors and Builders
6909 So. Rockwell St. Tel. Grovehill 0036

Linksmų Velykų Švenčių Visiems Draugams ir Kostumeriams Linki
WALTER NEFFAS
Savininkas Užeigos ir Hotelio
2435 South Leavitt Street

Linksmų Pavasario Švenčių Velykų Linkime Visiems Musų Draugams ir Kostumeriams
MAROZAS BAKING CO.
C. L. MAROZAS, Pres.
4330-4334 S. California Ave. Lafayette 1515

Linksmų Pavasario Švenčių Velykų Linkime visiems savo draugams ir remėjams
Mr. & Mrs. PILKIS
SAVININKAI
LIBERTY RESTAURANTO
4915 W. 14th St. Tel. Cicero 3565
CICERO, ILLINOIS
Taipgi primename, kad LIBERTY CAFE jau atidara dienomis ir vakarais, o
LIBERTY DARŽO ATIDARYMAS
įvyks Gegužės-May 5 dieną, 1940
JOHN PILKIS

Sveikiname Visus Musų Prietelius, Remėjus, Visus Lietuvius Su VELYKŲ ŠVENTĖM Velydami Geriausių Pasisekimų
PROGRESS FURNITURE CO.
3222-26 S. HALSTED STREET
Tel. VICTORY 4226
J. Nakrosis—D. Shemaitis

Linksmų Velykų Visiems Lietuviams!
ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
JOE KAZIK, Savininkas.
4140 Archer Ave. Tel. Lafayette 3516

SVEIKINU VISUS SAVO DRAUGUS IR KOSTUMERIUS IR LINKIU SULAUKTI LINKSMŲ ŠVENTŲ VELYKŲ
N. ABARAVICZ
PIRMOS RUŠIES VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
4600 S. Fairfield Ave. Tel. Lafayette 1340
CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ VELYKŲ VISIEMS LIETUVIAMS
PALACE GARAGE
JOHN MIKSIS, Prop.
General Auto Repairing — Battery and Tire Service
OPEN DAY AND NIGHT
724-26 W. 19th St. Canal 2824

LINKSMŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ VELYKŲ LINKIU VISIEMS MANO DRAUGAMS LIETUVIAMS
S. B. KOMAIKO

Sveiki Sulaukė LINKSMŲ VELYKŲ Su geriausiai linkėjimais visiems
The Crown Store
3442 S. Halsted St.

Kovo 31 IVYKS
NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS
SOKOLU SVETAINĖJE
2343 SO. KEDZIE AVE.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Vaikas ir Mokykla

Rašo L. NARMONTAITĖ

PRAKALBOS IR PAVEIKSLAI

Fieldo muziejuje, 3-čią valandą popiet, šeštadieniais, yra laikomos viešos iliustruotos su paveikslais, o kartais ir su kurtamais paveikslais paskaitos. Kalbėtojai yra išmūš mokslininkai, gamtininkai ir tyrinėtojai. Temos šių paskaitų kitą mėnesį, rodosi, bus labai idomi.

Šeštadieniais iš ryto Fieldo muziejuje yra rodomi viešai kurtami paveikslai, tinkami vaikams. Galima nuvykti tenai anų 10-tos valandos ar 11-tos, nes filmai yra rodomi du sy-

kus. Mokytojos dažnai nusivėža savo mokinius. Tėvai irgi taip gali padaryti.

Visos temos šių paveikslų yra labai idomios. Dalyvaujant šiame muziejaus veikime, patobulina vaiko mokslą ir žinias, ir labai daug jam pagelbsti jo mokyklos darbe. Geriau čionai vaikus vesti, negu į vaikams netinkamus teatrus.

GERAI SEIMININKĖS ŽINOTI, KAD:

Sulaukėte abrusas idėtas į apačią bliudo, kuriame plūvate stiklus ir indus, pagelbsti sulaukyti juos nuo sudaužymo.

"Grape fruit" sėklos, pasodintose mažose puodeliuose, padaro gražias dekoracijas viduriui stalo. Pamėginkite pasodinti kelias sėklutes, pamatysite kaip išaugs tamsiai žali, blizgiantys lapukai. Išlaikyti už tai nėra, tuom tarpu stalo papuošalas toks gražus, kaip ir pirkimas.

Jeigu kepant kėksų receptas nurodo, kad reikia "cake" miltų, o neturite jų namie, tai persijunkite paprastus miltus penkis kartus, ir jie pilnai atsakys tokiam reikalui.

— Kaimynka.

LINKSMŲ VELYKŲ VISIEMS!

DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS

3261 So. Halsted St.
Phone Victory 5048

Linksmų Pavasario Sventių Velykų Linkime Viesiems
Musų Draugams ir Kostumeriams

THOMAS MAZENIS

TAVERNO SAVININKAS
3857 S. Kedzie Ave. Tel. Virginia 9842

Linkime Linksmų Velykų Viesiems Musų
Kostumeriams, Draugams ir Pažįstamiems

MR. IR MRS. MIKE BIAGO

CALIFORNIA INN
4358 S. California Ave. Tel. Lafayette 1490

LINKSMŲ VELYKŲ SVENČIŲ LINKIME VISIEMS
KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS

JONAS IR ONA PETRAUSKAI

Savininkai Užeigos

1750 South Union Avenue

LINKSMŲ VELYKŲ

Viesiems Musų Kostumeriams, Draugams
ir Pažįstamiems

JONAS IR ADELĖ DULKSNIAI

2519 West 69th St. Prospect 10070

LINKSMŲ VELYKŲ SVENČIŲ

Linkime Draugams, Kostumeriams ir
Viesiems Lietuviams

SUKYS — DOODY — ANTONISEN, Inc.

3252 South Halsted Street
Phone Calumet 2520

LINKSMŲ VELYKŲ LINKIME VISIEMS MUSŲ
DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

PAULINA RUSSIAN-TURKISH BATHS

A. F. CZESNA, Sav.

1657 West 45th St., kampas S. Paulina St.
Telefonas BOULEVARD 4552

Dr. S. A. Slak's ATSIMINIMAI

Metai praslinko kaip mus umai paliko Marija Jurgelionis. Jos jau nėra, bet jos atmintis gyvens su mumis. Nėpamiršime jos gyvą prakilimą. Nėpamiršime jos energiją atsida- vimo moterims. Tikrai buvo moterų šulais, ir daug gero yra joms padariusi. Mes pasilikę ir netekę tokios nenuilstančios veikėjos jaučiamės nuskrūstos ir biednesnės, nes netekome bendros kovotojos už moterų reikalus. Bet atsiminkime Marės Jurgelionienės užsibrėžtus tikslus ir neduokime užželti jos pramintams takams. Pasiryžę stenkime jos užsibrėžtus tikslus įvykinti. Moterų judėjimo intereso kime ir prisidėkime nors biskį pakelti buvį intelektualų gyvenimą visai moterų. Aš žinau, tas geriausias patik- tytų mūsų geradėjai Marė Jurgelionienė, jei ji tarp mūsų buvo. Jos visos gyvenimas buvo darbas ir daugiau darbo. Ir todėl atsimename ir atsiminsime ilgam laikui tą Marės Jurgelionienės pasišventimą.

Mes gyvename ir netikėtai nuo gyvenimo atsiskiriame, pulkame tik atmintį. Ar ilgai mus pamena — tai priklauso nuo mūsų darbų. Jeigu sau gyvename, tai su mūsų paliki- mu šio pasaulio ir atmintis dingsta. Bet naudingai tarnau- jant ir žmonijai atneša ne tik pasitenkinimą sau, bet palieka atmintį ir tarp kitų ant ilges- nio laiko. Tai, moterys, dau- giau darbo ir energijos dėkime dėl visų moterų gerovės.

Patiks jums "Pinocchio" taip pat — jeigu ne daugiau — kaip "Snow White".
Linksmų, laimingų pavasa- rio švenčių!
Suzanna Viliūtė.

Kino-Teatras (MOVIES)

Ketvirtas šio sezono vaikų veikalų skyrių Goodman teatre yra "Robinson Crusoe", kurį galite pamatyti šeštadieniais po pietų šį mėnesį ir per visą balandį, 2:30 val. po pietų.

Pasaka yra visų gerai žino- ma — kaip jaunas anglas liko visai vienas ant salos išmestas, jo laivui susidaužus; kaip jis ten ožkas prisijaukino; kaip jis rankomis ir su keliais įrankiais, išgelbėtis prieš laivo į dugną nuslinkimą, sau namą, rakandus ir visus prirengimus padirbo; ir galop, kaip jis bu- vo iš to linksmo gyvenimo iš- gelbėtas ir sugrįžo į Angliją, prie savųjų.

Ypatinai sėkmingai nupie- ta ir sutaisyta scenerija. Lo- šimas gan geras. Patiks kos- tiumai, vikri papuga, kuri vis nelaikų prabla ir anglų kalbos lekeijos, kurias Robinson Crusoe duoda vietiniam Friday, kurį Crusoe išgelbėjo nuo žmog- edžių. Čia praga vaikams di- delį linksnumą suteikti ir pa- tiems gerai prisijaukti. Nepra- leiskite nepamate "Robinson Crusoe".

Goodman teatras (Monroe gatvė už Dailes Instituto) da- bar ieško naujų veikalų dėl vaidinimo ateinančiais metais. Jeigu jūs arba jūsų vaikai lai- kote atminti kokios labai mė- giamos pasakaitės, prisijaukite jos vardą tuojau į Children's Theatre Poll, Goodman Mem- orial Theatre, Chicago. Gal teks rudenį ją scenoje pamatyti!

Velykos tikrai vaikų rojus — negana žuikiai, saldainiai ir margučiai, bet ir įjems tinkami pasilinksminimai mūvėse. Pavyzdžiui, vakar pradėjo Palycze teatre rodyti "Pino- cchio", tą naują Walt Disney kurinį — pasaka to marione- tuko, kurį geroji deivė paver- tė į tikrą vaikūtį, kuris, neklausydamas "tėvelio" Gepetto, į visokias bėdas pakliuvo. Iš- augo ilga jam nosis — kaip kakarlis — nuo melavimo. Vos vos nepavirto jis pats į asilų.

Veda—NINA

KOSMETIKA

Nudažytas veidas dar nereiš- kia grožį, bet tankina ir yra panašus į baidyklę. Tikrai, ka- da veidas artistiška naturaliai pagražintas, tai jis padaro gerą įspūdį ir kiekvienas pasigėrės, kad jo savininkė rgaži moteris.

Kremai irgi stebukly nepada- ro. Kuomet kiekviena intelligen- tiška moteris supranta jų ver- tę.

Kada kremas sudarytas iš maitinančių alyvų, tai toks kre- mas sušvelnina veido orą, tuo pačiu kartu sušvelnina ir rauk- šles. Raukšlės daugiausia atsi- randa dėl to, kad oda neturi už- tektinai natūralės alyvos.

Kad buti graži, turi pirmiau- sia būti sveika. Kada moteris sveika ir aktyvi, kai nereikia pa- sitikėti kosmetikais.

Pudras, jei yra padarytas iš geros rūšies miltelių, neturi blo- go efekto ant odos. Todėl, nie- kuomet nepartartina pirkti per- daug pigius kosmetikus. Pigūs kosmetikai, kaip ir pigios dra- panos, yra sudaryti iš pigios rū- šies medžiagos. Jeigu naudosite gerą produktą, turėsite geras pasckmes.

Bet galop, jo geroji pusė pa- čmė viršū — ir jis sugrįžo pas rimtai susirpinusį Ge- petto.

Patiks jums "Pinocchio" taip pat — jeigu ne daugiau — kaip "Snow White".
Linksmų, laimingų pavasa- rio švenčių!
Suzanna Viliūtė.

ŠIVAKAR
KALBES

**BENJAMIN S.
ADAMOWSKI**

PER RADIJĄ IS STOTIES
WMAQ

ŠIVAKAR 6:45 VALANDĄ.

Linksmų Pavasario Sventių
Velykų Širdingai Linkiu Vi-
siesiems Savo Draugams ir
Pažįstamiems

M. J. KIRAS

3251 So. Halsted St.
Phone Victory 0399

Linksmų Velykų Sventių
Viesiems Draugams ir Kos-
tumeriams Linki

**Chas. ir Helena
Mikutskiai**

Savininkai Užeigos
671 W. 18th St.
Chicago, Ill.

KAIP GREITAI

Kaip greitai laikas bėga! Jau pilni metai, kai pasaulis nete- ko Marės Jurgelionienės. Ir su- kako taip pat vieni metai, kai mano mamytė neteko savo ma- mytės; jos abidvi mus kovo mėnesį apleido.

Negana šiame yra panašu- mas tarpe jų. Jos abidvi dar didelės įtakos. Mano senelė per Atlantiką mokino mane lai- skais, mamytės atsiminimais. Marė Jurgelionienė irgi pasie- kė daugelį žmonių, kurių nete- ko jai ypatingai pasveikinti ir padarė jų gyvenimą branges- nį, pilnesnį — per šį jos įsteig- tą moterų skyrių, per visokių visuomeninių veikimų, per pa- sakojimą jų, kurios jai teko kada priglauti, savo malonia pagalba įteikti.

Kaip gyvenime Marijos dar- bas buvo platus — nes jos gerų darbų žodis toli į visas jos išsiplatino — taip ir jos atminimas nenuilstančiai tobu- lina tas jos pabrėžtas idėjas. Tebėra jos įtaka plati ir tvir- ta — rodos, net neatsisako- mingesnė, negu kada pirma buvo.

Praleidę momentą su ta at- mintimi — veskime jos darbus artyn prie jos siekimo. Lai- kas bėga — o daug dar pa- stangų reikės padėti, kad nors dalį atsiekus Marijos Jurgelio- nienės troškimo dėlei lietuvių moterų kultūros ir pilno gyve- nimo reikšmingumo, dėlei jų vaikučių laimės, dėlei abelno žmonių geresnio buvio.

Brangi atmintis — neužmir- šime tavęs niekad — bet da- bar reik skubėti — darbas šaukia!

— Suzanna Viliūtė.

Iš Naujo Pamašcius

Ar esi kada nors buvus ko- kioj puotoj ar susirinkime ar sugrįžus namon pagalvojai, kad nereikėjo tau to ir to sakyti?

Kalbėjaisi aną d'ena su vie- na drauge, kuri pasžymi savo išmintingumu ir taktu. Visos jos draugės pasitiki ja. Ji nie- kuomet neišpasakoja kito sek- retus ir negali būti įtraukta į greitus ar blogo darančius išsi- reikimus. Kuomet buvo už- klausta, kame jos to profingo susilaikymo sekretas, ji atsakė: "Bekalbėdama per daug, aš at- kartotinai papuldavau į viso- kius nemalonumus. Tada nusit- artariau laikytis tam tikrų tai- syklių — ir jos veikia gerai, nepapuoļu į tas senas bėdas. Visuomet galėsiu pasakyti ką noriu vėliau, prisimenu pati sau, bet niekuomet negaliu at- siminti atgal to, ką prieš sekun- dę pasakiau."

Gerai patarimas ir lengvai iš- laikomas, ar ne?

Iš Lietuvos

KAUNAS. — Trečiojo ir ket- vortojo cukraus fabriky staty- mui imasi jau konkrečių paruo- šiamųjų darbų. Trečiasis fabri- kas galutinai nusistatyta staty- ti Panevėžyje. Ketvirtajam ieš- koma vietos apie Alytų. Į vaka- rus nuo Alytaus, Udrijos, Kro- kialaukio ir Simno apylinkėse esama daug tinkamų cukri- niams rukiems auginti žemių. Patiria, kad esą jau visai rim- tai galvojama ir apie penktąjį cukraus fabriky, kurs taip pat būtų statomas Šuvalkų krašte. Šis fabriky cukrų gamintų ek- sportui, nes, pav. estai negali plėsti savo cukraus gamybos, nes pas juos cukriniai runkeliai nėra užtektinai cukringi. Tuo tarpu, Alytaus, Marijampolės ir kitų Šuvalkijos kraštų rajonų žemėse auga didelio cukringu- mo runkeliai ir čia pramonė plėstina.

Garsinkitės "N-nose"

Linksmų Velykų Viesiems Lietuviams!

A. BELSKIS
APTEKORIUS

2422 W. Marquette Rd. Phone Republic 8222

Linksmų Pavasario Sventių Velykų Linkiu
Viesiems Lietuviams!

BEN. J. KAZANAUSKAS
2202 West Cermak Road
Tel. Canal 8887

Sveikiname Visus Kostumerius, Draugus ir
Pažįstamus su Velykų Sventėmis

JULIA'S RESTAURANT
JULIA POCIUS, Sav.

4656 S. Western Ave. Tel. Lafayette 2879

Linksmų Velykų!

Linkime Viesiems Savo
Draugams ir
Kostumeriams

The HALSTED EXCHANGE
NATIONAL BANK
of CHICAGO

Member Federal Reserve System and
Federal Deposit Insurance Corporation

HALSTED STREET Prie 19th PLACE

Linksmų Velykų Viesiems Linki

Atstovas p.
Frank P. Speecher,
kuris reprezentuoja

**ALLWEIDEN
ALU**
CHEVALIER
ir
**CHOPIN MALT
TONIC**

iš

White Eagle Brewing Co.
3755 SO. RACINE AVENUE
Tel. YARDS 7460

Laiškas iš Vilniaus

Rašo Karolis Vairas

(Tęsinys)

Tuoju po pietų važiuojame kartu su pirminku ir su Moterų Globos Dr-jos pirminku ponia Liuda Raupiene į naują iš lenkų perimtą prieglaudą, kurią dabar tvarko ir prižiūri Moterų Globos Draugija.

Prieš karą ta įstaiga buvo Vilniaus lenkų našlaičiams paruošta Pilsudskio vardo prieglauda. Erdvi, graži, šviesi ir palyginamai, šilta našlaičių vieta.

Ponia Raupienė lydi mus iš vienos salės į kitą. Čia — valgomasis, čia — vaikų darželis, čia — skaitykla, čia — miegamieji, čia — virtuvė ir ten — skalbykla... Prieglaudoje — tik tai berniukai.

Kalbinu vieną vaiką. Kalbinu kitą.

—A ja umiem po litewsku "labas vakaras". — Giriasi mėlynakis berniukas.

Ir čia pat drąsiai klausia, kaip bus lietuviškai "lubos", "grindys" "langas". Jie jau žino tuos žodžius. Didelėse lentose parašyti žodžiai. Greitai prigyja jaunos galvutės.

Moterų Globos Draugijos pirminkė sako, kad drabužukų stinga.

—Lopome. Iš senų didesnių siuvame mažesnius... Kitur — lėpas prie lopo ir ant lopo lėpas...

—O dėl ko vaikučiai guli? — Klausiamė.

—Visada po pietų jie priguli valandai, — aiškina mums prižiūrėtoja.

—Kiti, — ji atsargiai prideda, — neturi batelių... negali bėgioti, šalta...

Ir paskui prisikalbama lig Amerikos. Aptariame, kad kadaise, 1925 m. Ameriką lankė Moterų Globos Draugijos pirminkė ponia Doma Šleževičienė su ponia Viktorija Vencėne. Rinko aukas M. G. Dr-jai, steigė Amerikoje Dr-jos skyrius. Paliko ten savo įgaliotinę p-lę Petronėlę Jurgeliutę. Kur dabar tie skyriai, kiti Lietuvos atvauduoto Vilniaus našlaičiai šaukiasi pagalbos?...

Dabartinė M. G. Dr-jos pirminkė p. Raupienė sako man:

—Parašyk, tamsta, amerikiečiams moterims, tegul jos atgaitina Moterų Globos Dr-ją... Mums baisiai reikalinga jų parama...

O ko čia nereikia? Reikia drabužukų, batukų, reikia baltinių. Lietuvoje stinga jau drobės baltiniams.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto
Joan Deer, iš Lowell, Indiana, kuri buvo pirmutinė šalies moksleivė išlaikyti aviacijos kvotimus kurse, kuris yra duodamas Civil Aeronautics Authority. Joan yra trečiame studentė Purdue universitete.

—Gal Amerikos lietuviai atsisų medžiagos drabužiams ir baltiniams.

Daug jie padėtų per savo moterų organizacijas, jei matytų šį vargą, kurį mes savo akimis matome.

—O gal pabandyti praveisti Amerikoje agitaciją, kad bevaikės šeimos pasiimtų sau Lietuvoje išlaikyti nors po vieną našlaitį?... Rodos, nebūtų sunku... Už keliasdešimt litų mėnesiui išlaikytų vieną sau sunų ar dukrą...

Taip, sumanymas labai gražus ir reikalingas. Gal ir atsilięps amerikiečiai? Jei nedaug rasis tokių šeimų, tai gal rasis draugijų, kurios įsuntų ir išlaikytų nors po vieną našlaitį?...

Iš Moterų Globos Draugijos prieglaudos vykštame su Vilniaus Kraštui Remfi Komiteto pirminku Dr. J. Navaku ir su kun. Bieliausku bendrabučių Lietuvių Labdaros Draugija. Tai yra tikri lietuvių asaromis ir pasiaukojimu okupantų laikais išlaikyti lietuviškumo žydiniai. Viso tuose bendrabučiuose apie 450 vaikų...

Čia yra mokslus einąs įvairaus amžiaus jaunimas. Keli bendrabučiai, išmėtyti įvairiuose miesto pakraščiuose. Didesnė jų dalis netinkamose patalpose, ankšta, stinga oro ir šviesos. Ir iš to didelio vargo, kaip gėlė iš pelenų, tryška lietuviškas jaunasis entuziazmas — čia išlikęs iš priešpaudos metų jaunimas siekia šviesos ir mokslo, ruošiasi ateityje tarnauti Lietuvai.

Viename bendrabutyje — berniukai, nuo 11 ligi 18 m. amžiaus. Daugelis jų atbėgo iš anapus sienos, iš tos srities, kurią paliko sau bolševikai.

Su kai kuriais berniukais kalbėjome.

Vienuolikos metų amžiaus vyras, Vytautas Bazys, atvyko iš Vilnių pats vienas.

—Ko tu pabėgai? — Mokytis, — atsako. — O ar tau čia geriau, ar anče pusėje? — Čia geriau, — žiūri drąsiai mėlynomis akimis.

Kitas bernelis Bronius Ambrazinas, nuo Tverėčiaus. Į Vilnių atvyko spalio 20 d. su motina. Pas tėvą ukyje liko du broliukai.

Iš Eišiškės valsčiaus atbėgęs Stasys Molis į Vilnių atvyko gruodžio 12 d. Jo tėvas turi 7 hektarų ukį. Abu tėvai liko rusų pusėje. Viena jo sesuo moksli. Ukyje tėvų turtas — dv. karvės ir sena kumelaitė.

Ir dar kitas berniukas pakoja, kad rusuose, iš kur jis atbėgo, pasiturintiems tenka nukentėti...

—Skerdi paršą, trečdalis paršo savininkui, du trečdalius atima — pasakoja jaunuolis.

—Nuo bažnyčios nuėmė kryžių... varpais neleidžia skambinti... kad žmonės nemanytų, kad

gaisras... Kunigui neleidžia lipiti į "golubiatnių", vadinasi į sakykla...

—Visus suregistravo, — toliau paasakoja tas pabėgėlis moksleivis, kurio čia vardo neminėsiu, jaunus žmones į kariuomenę... atima gyvulius... Iš vieno valsčiaus pareikalavo 400 tonų javų... O iš kur imsi, kai ir patiemis sėklai stinga?

Tamė bendrabutyje, kur taip nuosekliai mus informavo, gyvena ir pamokas ruošia trečiojai ir ketvirtokai, t. y. trečioji ir ketvirtos klasių mokiniai.

Kitame bendrabutyje radome šeštojus ir kitų vyresnių klasių iš technikos ir miškų mokyklų.

Čia 18 m. berniukas, Balys Dragunas, iš Tverėčiaus, pasakoja tėvą turint 10 hektarų ukį.

—Žinių iš namų gaunu, tik visai mažai...

Trečiame bendrabutyje — penktokai. Paskutinis iš rusų atbėgo lapkričio mėn. — 2 d., kartu su broliu, kuris jau studiuoja Kaune. Turi dar du brolius, jaunesnius ir 2 seseris. Jie pasiliko su tėvais rusuose. Tėvas turi 30 ha ukį prie Gluboko.

—Rašiau namo, — liudnai skundžiasi vaikas, — žinių nėra... negaunu.

Bendrabučio vedėjas — buvęs kalnys, devynis metus už politiką sėdėjęs lenkų kalėjime. Pagaliau nuykome į mergaičių prieglaudą — bendrabutį. Čia jų 140. Jų tarpe devynios moksleivės, atbėgusios iš Vilnių š vokiečių užimtos Suvalkų srities, nuo Punsko (Cibulskaitė) ir iš kitų vietų.

Kun. Bieliauskas, supažindinęs mus su bendrabučio vedėjomis, pastebėjo, kad mergaitės bendrabutis tvarkingiausias. Čia pat buvo ir dainavimo mokytojas. Mergaitės su dideliu džiaugsmu susiburė prie fortepiono ir sudainavo svečiams.

Tikrai malonu buvo girdėti jaunus ir jautrius balsus dainuojant —

Sveikas, Vilniau, mano mieste, Sveikas, kalne Gedimino, Mano džiaugiasi širdis...

Jau atsisveikiname, jau ruošiamės eiti, o mergaitės, pajutusias, kad žavimės jų dainėlėmis, neleidžia: —Dar vieną... Na, tiktai vieną...

Ir mums prie durų einant, skamba jų balsai:

Ir suskambėjo giružė dainelė, ir suskandėjo mergužė galvelė...

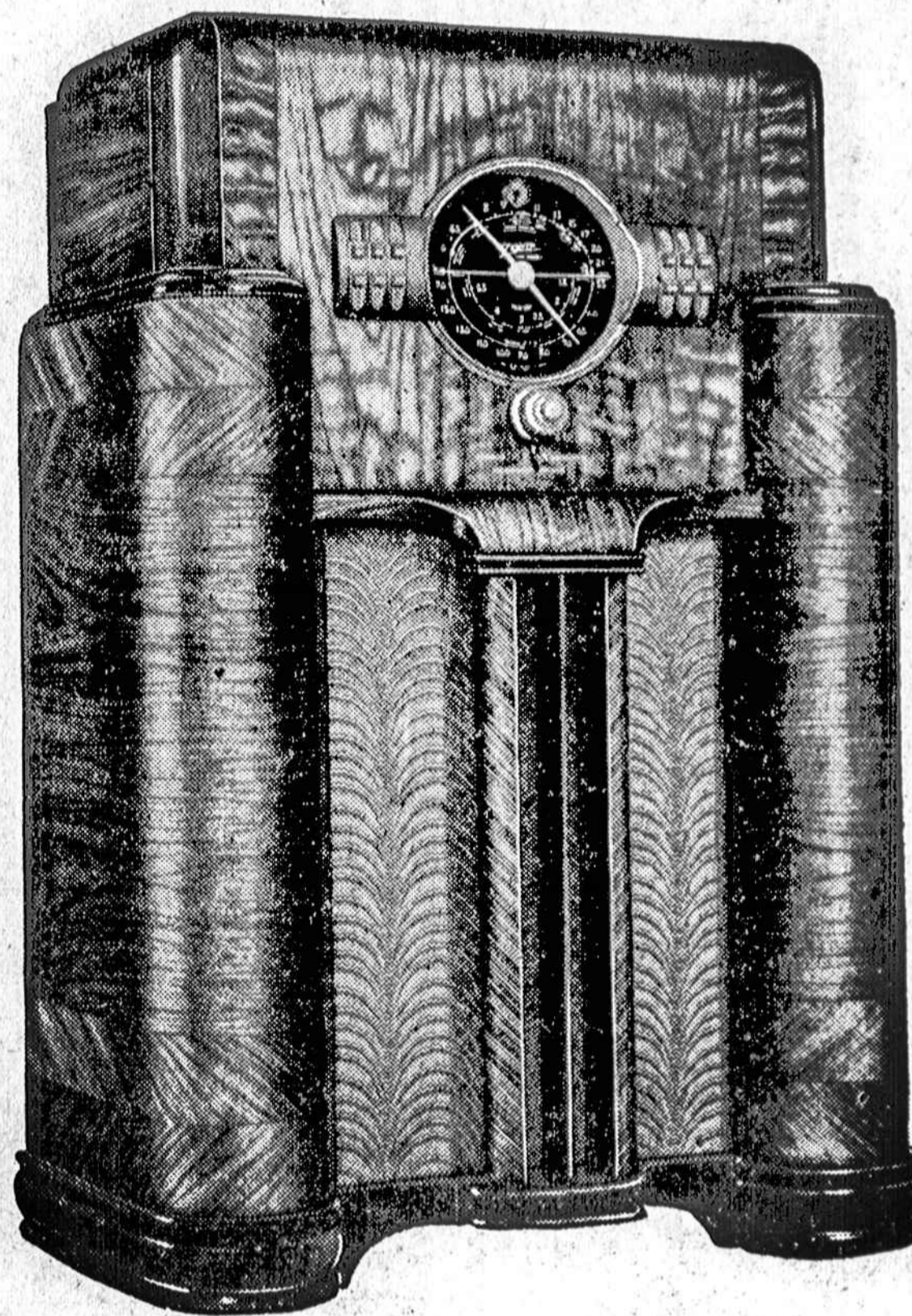
Pamatęs tas prieglaudas ir bendrabučius, pasiūrėjęs jų jaunuolių veidus ir supažinęs su jų siekimais ir pergyventu lig šiol vargą, pajuntį nesuvaldomą norą kuo tik galima jiems padėti. Pajuntį ir didelį dėkingumą tiems asmenims ir organizacijoms, kurių globoje jie auga ir ruošiasi atėičiai. Kas jaučiasi lietuvis esąs, turi tam jaunimui padėti.

(GALAS)

BUDRIKO

Velykinis Išpardavimas

Laikas jau isigyti Elektrinę Ledaunę, naują modernišką pečių, Parlor Setą, Karpeta, dabar einančiame BUDRIKO Velykiniame Išpardavime.

1940 metų Radija, tokia kaip paveiksle, 8 tubų, nereikalauja vielų, pagausa gerai visas stotis, tiktai už

\$59.50

ir jusų seną radiją

Imokėti tik \$2.00

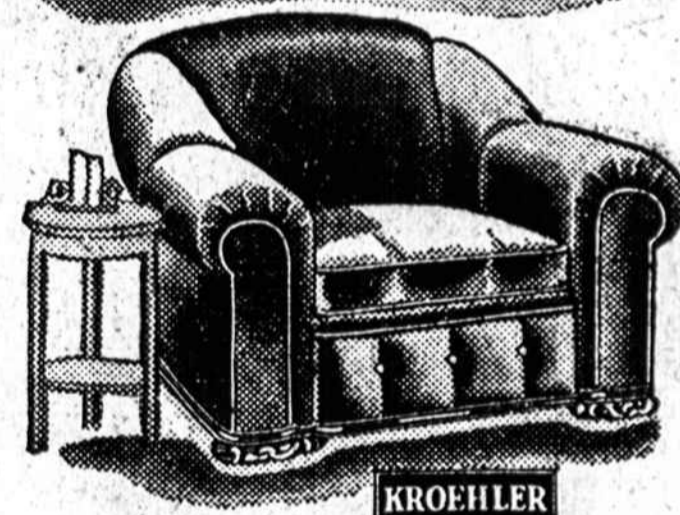
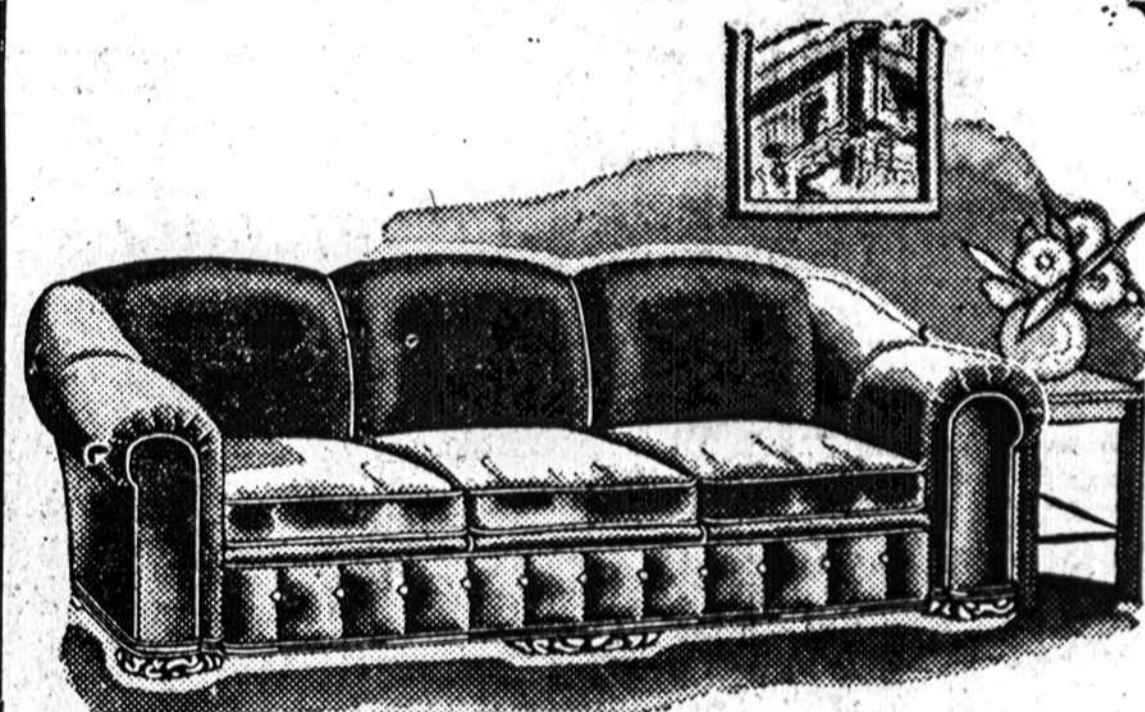
AMERICAN CLIPPER — a 17 jewel Bulova with the modern black dial.

\$33.75

BULOVA IR ELGIN Rankiniai Laikrodėliai parduodama su nuolaida po—

\$10

ir lengvais išmokėjimais, po 50 centų į savaitę

KROEHLER Built

Dviejų šmotų Prlor Setai, padirbtai geriausių išdirbysčių užsakyman, garantuojami 10 metų, tikroji vertė \$135, tik ir jusų senas setas.

\$74

9x12 miosos karpetai, pritaikyti prie setų, po **\$29.50**

Geriausia maleva \$1.95 gal., paprasta maleva 97 centai gal.

Siuvamos mašinos Singer ir Westinghouse po \$29.50 ir po **\$55.50**

JOS. F. BUDRIK FURNITURE HOUSE

3409-21 S. Halsted Street

3417-21 S. Halsted Street

Tel. Yards 3088

Žymus Radio Programas Yra Leidžiamas Budriko Krautuvės iš Stoties WCFL—970 K. septintadienį Vakaras nuo 5:30 iki 6:30 Val.

LINKSMŲ VELYKŲ
Linkime Musų Draugams,
Taupytojams ir Visiems

Lietuviams

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

4192 Archer Avenue

VISIEMS MUSŲ RĖMĖJAMS, DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS LINKSMŲ VELYKŲ ŠIRDINGAI LINKI

CARRIE IR PAUL AMBROSAI

1843 So. Halsted Street

Chicago

VISIEMS MUSŲ RĖMĖJAMS, DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS LINKSMŲ VELYKŲ ŠIRDINGAI LINKI

JUOZAS IR JONAS JOKANTAI

4138 Archer Avenue

Chicago

VISIEMS MUSŲ RĖMĖJAMS, DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS LINKSMŲ VELYKŲ ŠIRDINGAI LINKI

JULIUS IR JULIUS JR. SAVICKAI

1720 S. Union Avenue

Chicago